

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๙

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ห้องงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ประธาน : ลองช่วยกันดู ๒๐ กลุ่มที่เขาทำใหม่ว่าพอไปได้หรือยัง ถ้าพอไปได้ก็จะใช้อันนี้เป็นหลักไว้จนกว่าจะไปเขียนในกฎหมายลูก เวลาเอาไปแถลงก็เขียนข้างบนสักหน่อยว่าแนวทางที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องไปอยู่ในกฎหมายลูกเพื่อว่าเวลาไปออกกฎหมายลูกแล้วอาจจะเปลี่ยนไปบ้างนิด ๆ หน่อย ๆ ตามที่ช่วงนี้จนกระทั่งถึงออกกฎหมายลูกอาจจะมีคนเสนอแนะกลุ่มอะไรที่มีเหตุผลเราก็อาจจะไปเปลี่ยนแปลงมันได้บ้าง เมื่อก็ระหว่างดูแล้วมันมีตัวหนังสือที่คนส่ง SMS เข้ามา มีข้อความหนึ่งที่พูดเป็นทำนองที่ว่ารัฐธรรมนูญนี้คนใช้ไม่ได้สั่ง คนส่งไม่ได้ใช้ หรือคนใช้ไม่ได้ทำ คนทำไม่ได้ใช้ นั่นเขาคงมุ่งหมายว่า ส.ส. และพรรคการเมืองไม่ได้เป็นคนมามีบทบาทในการทำรัฐธรรมนูญก็เป็นความเข้าใจที่ไขว่เขวที่ความคิดนี้มันมีอยู่ในหมู่ประชาชนแล้วก็ในหมู่สื่อบางคนเหมือนกัน จริง ๆ ผมคิดว่าเป็นความเข้าใจที่ไขว่เขวเพราะว่ารัฐธรรมนูญนี้มันไม่ได้ทำขึ้นเพื่อให้ ส.ส. ใช้ หรือนักการเมืองใช้ มันทำขึ้นเพื่อประชาชนใช้ ประชาชนทั้งประเทศเป็นคนใช้ ส.ส. ส.ว. หรือพรรคการเมืองเป็นส่วนนิดเดียวของรัฐธรรมนูญ และเป็นคนที่มีส่วนได้เสีย การร่างรัฐธรรมนูญทุกครั้งมันจึงไม่ได้ไปถามคนเหล่านั้น แต่สิ่งที่คำนึงถึงก็คือคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ความสมเหตุสมผล ความต้องการบางอย่างของประชาชนมันก็อาจจะไม่ได้ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญถ้ามันไม่สมเหตุสมผล เหมือนอย่างที่เราไปรับฟังข้อเสนอบางอันก็เอามาเดินต่อไม่ได้ บางอันก็เอากลับมาคิดได้ก็ธรรมดา ต้องเข้าใจให้ตรงกันเสียก่อน ไปได้หรือยัง ๒๐ อันนี้ อย่าลืมเขียนหัวว่าแนวคิด นอกจากข้อ ๑๕ ๑๖ ๑๗ มันไม่ต้องแล้วสิ เชิญครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ขออนุญาตเรียนถามนะครับ อย่างข้อ ๘ ด้านสิทธิกรรม หรือป่าไม้ ข้อ ๙ ด้านบุคคล หรือ ประมง หมายถึงว่าอย่างไรอย่างหนึ่งหรือว่าอย่างไรครับ

ประธาน : อย่างใดอย่างหนึ่ง

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : หรือ กับ และ นี่มันจะแตกต่างกันอย่างไรเพราะกลีกรรรมกับป่าไม้ มันคนละอย่าง ปศุสัตว์ก็เป็นการเลี้ยงสัตว์ทางบก แต่ประมงนี่

ประธาน : ด้านใดด้านหนึ่ง

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ด้านใดด้านหนึ่ง

ประธาน : คืออยู่กลีกรรรมก็ได้ อยู่ป่าไม้ก็ได้ ไม่ต้องทำทั้งกลีกรรรมและป่าไม้

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติมครับ จริง ๆ แล้ว ๘ กับ ๙ ดั้งเดิมคือเกษตรกรรมท่านครับ แต่ว่าที่ประชุมเห็นว่ามันใหญ่มากคนมันเยอะมาก ฝ่ายเลขาภิเลยลองแยกว่าเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับพืช กับเกี่ยวข้องกับสัตว์ เกี่ยวกับพืชคือกลีกรรรมกับป่าไม้ อันที่ ๒ คือสัตว์หรือปลาครับ

ประธาน : สัตว์บกกับสัตว์น้ำ อาจารย์ประพันธ์พอได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ดูแล้วคิดว่าจะครอบคลุมหมดนะครับ อย่างสมมุติว่าคนมาสมัครอะไร อาชีพอิสระนี่ก็กว้างมาก

ประธาน : ท่านอาจารย์เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เมื่อวานผมไปนั่งนี่ก็อะไร แต่ไม่รู้ว่ามันจะให้นั้นไปหรือเปล่า คือในนี้เขียนไว้แล้วนะครับเรื่องของการเลือกไขว้นะครับ แต่พอไปนั่ง ๆ นี่ก็ดูสุดท้ายแล้วเลือกไขว้หรือไม่เลือกไขว้คือถ้าใช้ ๒๐ กลุ่มเลือกนะครับ ผลไม่ค่อยต่างกันนะครับ สมมุติว่าคนที่อยู่ในกลุ่มที่ ๑ ต้องอีก ๑๙ กลุ่มเลือก อันนี้ลองคิดเพื่อให้มัน simple เท่านั้นเองนะครับ ถ้าทั้ง ๒๐ กลุ่มเลือก กลุ่มนี้ถ้ามันได้เลือกตัวเองก็ได้คะแนนหนึ่งเท่านั้นเอง แต่ว่าความยุ่งยากในการจัดมันจะง่ายกว่าหรือเปล่า คือสุดท้ายแล้วคะแนนที่เป็นคะแนนตัดสินคือคะแนนอีก ๑๙ กลุ่มอยู่แล้วไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามคะแนนที่ตัดสินคือคะแนนอีก ๑๙ กลุ่ม ไม่ใช่คะแนนกลุ่มนี้อยู่แล้ว เพราะว่าถ้ามันมีแค่ ๓ กลุ่มการเลือกไขว้ก็จะมีผลเยอะ แต่มันมีตั้ง ๒๐ กลุ่ม ผมก็เลยคือเมื่อไปลองหลังจากที่นั่งนี่ไปนะครับ แต่ว่าที่ไปนี่ก็เพราะรู้สึกว่าคุณเราเลือกไขว้ซึ่งมันป้องกันการฮั้วได้พอสมควรแล้วนี่ แต่ว่าความยุ่งยากมันมีเพียงแต่ถ้าไม่เอาเลือกไขว้ผลมันจะไม่ค่อยต่างกันเยอะครับ เพราะว่าคะแนนของกลุ่มหนึ่งมันจะถูกกำหนดโดยอีก ๑๙ กลุ่มอยู่แล้ว ก็เลยลองเรียนยกเป็นประเด็นขึ้นมาเฉย ๆ นะครับ แต่ไม่ได้ตั้งใจจะครับถ้าจะไขว้แบบเดิมก็ได้ เพียงแต่ผมดูในทางปฏิบัติแล้วมันไม่ต่างกันเนื่องจากว่ากลุ่มนี้ถ้าคนที่มันเลือกมันก็เลือกตัวเอง แล้วคะแนนมันจะถูกกำหนดโดยอีก ๑๙ กลุ่ม ไม่ใช่กลุ่มของตัวเองเลยลองหยิบมาเป็นประเด็นเฉย ๆ นะครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

อารีรัตน์ ๑/๓

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : คือที่เราไม่ให้คนในกลุ่มเดียวกันเลือกเพราะว่าถ้าคนในกลุ่มเดียวกันเลือกสมมติว่าเราใส่เข้ามาตอนที่เลือกในกลุ่มนั้นมีเท่าไรนะ กลุ่มสุดท้ายที่จะมีในระดับประเทศ กลุ่มละเท่าไร

เลขานุการ : ๑๐๐ คน

ประธาน : กลุ่มละ ๑๐๐ คน สมมติว่าใครไปจัดการจนกระทั่งมัน ๕๐ คนไม่ได้หวังจะเป็น แล้วก็ทุ่มคะแนนไปให้คนสัก ๕ คนของตัวเอง เพราะมันอยู่ในกลุ่มเดียวกันมันคุยกันได้ คะแนนตัวนั้นจะนำเลยโอกาสที่จะเป็นมันจะได้เยอะ

นายศุภชัย ยาวะประภาส : อย่างที่ผมเรียนว่าไม่ได้ตั้งใจอะไร เพราะว่าโดยหลักแล้วอีก ๑,๙๐๐ กว่าคนมันเป็นตัวตัดสินอยู่แล้วครับ เพราะอันนี้ถ้าเรามองดูว่ากลุ่มนี้คือคะแนนของอีก ๑๙ กลุ่มเป็นตัวตัดสินมากกว่าคะแนนของกลุ่มนี้อยู่แล้ว ก็เลยความต่างจะมีไม่มากแต่ถ้าถ้าอย่างที่ท่านประธานว่ามีโอกาสที่เขาจะไป lobby ในกลุ่มตัวเองแล้วก็ margin นิดเดียวก็ทำให้แพ้ชนะได้ครับ เป็นอย่างนั้นได้ครับ

ประธาน : เรานึกตัวนี้ออกคนอื่นก็นึกออก เพราะฉะนั้นก็ออกก็กันเลย เจอพระแล้ว

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอเรียนท่านประธานครับ ที่ท่านได้มอบหมายให้ไปพบท่านเจ้าคุณปัญญา ท่านเป็นพระอยู่ที่เมืองเบอร์มิงแฮมในปัจจุบันนี้ครับ อยู่ที่ประเทศอังกฤษมา ๒๐ กว่าปี แล้วท่านก็มามอบหนังสือซึ่งผมได้ฝากไว้ที่ทางสำนักงานเลขาของท่านแล้วนะครับ เป็นเรื่องที่ยอยากจะให้คณะเราได้พิจารณากำหนด เขียนคำว่า พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาตินั้นแหละครับ เพราะท่านก็ได้เห็นเหตุผลต่าง ๆ นานาในเอกสารประกอบนะครับ แล้วก็อีกคณะหนึ่งก็เป็นคณะของกลุ่มคุณอภาวดี เทวกุล นะครับ พร้อมกับกลุ่มเครือข่ายพิทักษ์รักษาศาสนาพุทธแห่งประเทศไทย อันนี้เขาก็มาพูด soft หน่อยบอกว่าถ้าไม่ได้เขียนว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติก็ขอให้เขียนอะไรในเชิงคุ้มครองให้หน่อย รวมทั้งมีข้อเสนอใหม่ว่าอยากให้เขียนว่า รัฐพึงคุ้มครองพระไตรปิฎกด้วย เพราะเขาถือว่าพระไตรปิฎกเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา และที่ผ่านมาได้มีการตีความพระไตรปิฎกไปต่าง ๆ นานา รวมทั้งเอาไปเขียนใน version ที่ก็ไม่มีกฎหมายอะไรที่จะไปจัดการเขาได้ครับ เพราะว่าในกฎหมายไทยไม่ได้เขียนคุ้มครองพระไตรปิฎกเอาไว้เลยนะครับ ก็มาเสนอให้แบบนี้ครับ รายละเอียดอยู่ในเอกสารที่ได้ฝากไว้ที่หน้าห้องครับ ผมไม่ทราบที่ท่านประธานจะอนุญาตให้เรียนหรือบางเรื่องใหม่ครับ เพื่อที่จะเรียนให้ที่ประชุมทราบบางเรื่อง

ประธาน : เชิญครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : อันนี้เป็นเรื่องของผลสำรวจที่ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนะครับ เราตั้งใจว่าจะสำรวจ ๒ ครั้ง อันนี้เป็น ผลครั้งแรก ซึ่งเขาจัดเก็บมาแล้ว แล้วก็ผ่านความเห็นชอบของท่านผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไปเมื่อวานนี้นะครับ ก็เป็นการรายงานนะครับ ซึ่งทางสำนักงานสถิติแห่งชาตินั้นได้อนุญาตแล้วว่า เอาไปรายงาน เอาไปใช้เผยแพร่กับสาธารณะได้เพราะว่าเขาเป็นเหมือนกับเป็นเจ้าของหน่วยงาน เพราะใช้งบประมาณแผ่นดินของเขานะครับ ก็เร็ว ๆ ครับว่าโดยภาพรวมเขาก็ไปสอบถามคนกลุ่ม ตัวอย่าง ๕,๘๐๐ คนนะครับในทุกภาคของประเทศ ในระหว่างการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ ๖ ถึง ๑๓ ธันวาคมนะครับ รายละเอียดประเด็นหลัก ๆ สำคัญเร็ว ๆ มีดังนี้ครับ ก็คือว่าเรื่องของการติดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญนั้นนะครับ ๘๕ เปอร์เซ็นต์ตามข่าวเรานะครับ แล้วก็ในนั้น สื่อช่องทางไหนที่เขาติดตามเป็นโทรทัศน์ ๙๔ เปอร์เซ็นต์ โทรทัศน์นั้นช่องไหนก็คือช่อง ๗ นะครับ ส่วนหนังสือพิมพ์รองลงมา ๒๐ เปอร์เซ็นต์ internet ๑๗ เปอร์เซ็นต์ วิทยุ ๑๑ เปอร์เซ็นต์ อันนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าการกระจายของกลุ่มตัวอย่างไปในพื้นที่ต่าง ๆ คนที่มาตอบเป็น กลุ่มตัวอย่างนั้นอาจจะไม่ได้เข้าถึง internet เท่าไร แล้วก็ก็เป็นชาวบ้านทั่วไปนะครับ

ต่อมาในเรื่องของการไปใช้สิทธิ กลุ่มผู้ตอบพบว่า ๘๒ เปอร์เซ็นต์ที่ผ่านมากไปใช้สิทธิ ทุกครั้งนะครับ เพราะว่าสอดคล้องกับโพลเดิมของนิด้าด้วยเพราะว่าเราบังคับข้าราชการไปใช้สิทธิ ในเรื่องเป็นการบังคับไม่ได้เป็นสิทธินะครับ เรื่องต่อมาเรื่องความบริสุทธิ์ใจของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นั้นร้อยละ ๙๐ เห็นว่าเห็นด้วยที่ให้ผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งต้องเปิดเผยทรัพย์สินและหนี้สิน ของตนเอง คู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะนะครับ แล้วก็รวมทั้งเห็นด้วยให้แสดงหลักฐาน การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ๙๕ เปอร์เซ็นต์ครับบอกว่าให้แสดง แล้วก็ในจำนวนนี้ มี ๒๙ เปอร์เซ็นต์บอกว่าให้ย้อนหลัง ๓ ปี แล้วก็ยังมีอีก ๒๙ เปอร์เซ็นต์เหมือนกันบอกย้อนหลัง ๕ ปี อันนี้ก็เหมือนกับโพลที่เราเคยถามนะครับ ความเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งครับ โดยเฉพาะระบบ เลือกตั้งจัดสรรปันส่วนผสมนี้นะครับ พบว่าประชาชนร้อยละ ๖๔ เห็นด้วยครับให้ใช้ระบบนี้ครับ มีคน ไม่แน่ใจไม่ทราบแค่ ๑๘ เปอร์เซ็นต์นะครับ คนไม่เห็นด้วยมี ๑๘ เปอร์เซ็นต์ แต่ ๖๔ เปอร์เซ็นต์ เห็นด้วยนะครับ แล้วก็การถามว่าบัตรเลือกตั้งใบเดียวสะดวกไหม ง่ายไหม ๗๘ เปอร์เซ็นต์เห็นด้วยครับ ให้ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว มีแค่ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ที่ไม่เห็นด้วยนะครับ แล้วก็พอมายกมาถึงเรื่องของว่า เวลาไปเลือกตั้งคุณเลือกพรรคหรือเลือกคนนะครับ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ตอบว่าเวลาไปเลือกดูทั้ง ตัวผู้สมัครและพรรคพร้อมกันไปนะครับ เพราะฉะนั้นใบเดียวที่มันมีหน้าหลังก็น่าจะโอเค

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แล้วก็ถามว่าเรื่อง vote no อย่างไร เขาก็บอกว่าถ้าในเขตเลือกตั้งใดผู้สมัครรับเลือกตั้งรวมกันแล้วคะแนนน้อยกว่า vote no คนตอบ ๔๒ เปอร์เซนต์บอกว่าไม่ควรให้คนนั้นลงสมัครครั้งต่อไปครับ ให้พรรคส่งคนใหม่ ก็เหมือนอย่างที่เราคิดนะครับ ก็มีอีกประมาณ ๔๐ เปอร์เซนต์บอกว่าจะยอมให้สมัครใหม่ได้นะ อันนี้ก็น่าจะเป็นพวกสงสารคนครับ ขณะเดียวกันเรื่องของการเสนอนายกรัฐมนตรีบอกว่าถ้าให้พรรคต้องเสนอชื่อผู้มาเป็นนายกรัฐมนตรีก่อนท่านเห็นว่าอย่างไร จะมีผลต่อการเลือกตั้งใหม่ ๘๗ เปอร์เซนต์เห็นว่ามีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนครับ แล้วก็ถามว่าถ้าให้ประกาศรายชื่อคนที่พรรคจะเสนอเป็นนายกรัฐมนตรีก่อนท่านขอไหม เห็นด้วยไหม ร้อยละ ๘๑ เปอร์เซนต์บอกว่าเห็นด้วยครับอยากให้มีการเสนอนะครับ แล้วก็สำหรับคนที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี เป็น ส.ส. หรือสมาชิกพรรคหรือบุคคลอื่นก็ได้ ในคำถามนี้ร้อยละ ๖๔ เปอร์เซนต์เห็นด้วยครับว่าผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นจะเป็น ส.ส. ก็ได้ จะสมัคร ส.ส. ก็ได้ จะเป็นสมาชิกพรรคก็ได้ หรือคนอื่นก็ได้ นะครับ มีเพียงร้อยละ ๒๔ เปอร์เซนต์เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยนะครับ แล้วก็ถ้าหากว่าเขาจะต้องให้สภาโหวตคนที่เป็่นนายกรัฐมนตรีนะครับ โดยเสียงเกินกึ่งหนึ่งในสภาประชาชนร้อยละ ๘๑ เห็นด้วยครับที่ให้เสียงส่วนใหญ่ในสภาเป็นผู้ออกเสียงเลือกคนที่เป็่นนายกรัฐมนตรีนะครับ แล้วก็ในอีกตัวหนึ่งก็คือการประกาศชื่อคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีเราถามว่าไม่เกิน ๕ ชื่อ ท่านคิดว่ากี่ชื่อน่าจะดี ส่วนใหญ่ ๓๗ เปอร์เซนต์บอกว่าไม่น่าจะเกิน ๓ คน ไม่ว่าน่าจะเกิน ๓ ชื่อ อันนี้ก็เป็่นความเห็นของเขา คล้าย ๆ กับของนิด้าเหมือนกัน

ประธาน : แล้ว ๕ ชื่อมีกี่เปอร์เซนต์

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ๕ ชื่อมีอยู่แค่ร้อยละ ๘ เท่านั้นเองครับที่แค่ ๕ ชื่อคือคราวที่แล้วนิด้าส่วนใหญ่ก็ ๓ ชื่อ อันนี้ก็เหมือนกันทั้งที่ sample คนละกลุ่มนะครับ แล้วก็ความเห็นต่อ ส.ว. ครับ ส.ว. เห็นด้วยว่า ส.ว. ไม่ทำหน้าที่หลายอย่างตามที่เราเขียนกัน ออกกฎหมาย ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญ แต่ไม่มีหน้าที่ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง ร้อยละ ๕๙ เปอร์เซนต์เห็นด้วยครับว่าที่เราตัดอำนาจถอดถอนออกนี้เห็นด้วยนะครับ แล้วก็ที่มาครับ ที่มานี้จะตรงกันข้ามกับเราหน่อย ที่มาร้อยละ ๗๗ ตอบว่าน่าจะควรจะมาจากการเลือกตั้งนะครับ ส่วนว่าที่จะเลือกทางอ้อมที่เราคุยกันมีอยู่ร้อยละ ๑๓ ผมคิดว่าอันนี้เราต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้เขาเข้าใจเพราะคนไทยจะไม่คุ้นว่าเลือกอ้อม เลือกอะไรมันคืออะไร เพราะมันไม่เคยมีระบบอย่างนี้มาก่อนนะครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : คือเราอธิบายเหตุผลของเราให้มันชัด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ต้องให้เหตุผลประกอบ

ประธาน : จะต้องระดมจุดนี้หน่อย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้ต้องโหมเรื่องนี้ นะครับ ต้องช่วยกัน เรื่องต่อมา เรื่องพวกสมัคร ส.ส. ส.ว. ต้องไม่เกี่ยวดองกันในฐานะสามีภรรยา บิดามารดา บุตร คนตอบ ๗๔ เปอร์เซนต์ เห็นว่าต้องกำหนดให้คนจะมาสมัคร ส.ส. ส.ว. นั้นต้องไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงฐานะสามีภรรยา บุตร ไม่อยากให้มาเกี่ยวข้องมาโยงกันอย่างนี้ในการสมัครนะครับ จะหมดแล้วนะครับ เรื่องเกี่ยวกับการตัดสิทธิทางการเมืองกับนักการเมืองที่ถูกศาลตัดสินว่าทุจริตต่อหน้าที่นะครับ ใครก็ตามนักการเมืองที่ถูกศาลตัดสินว่าทุจริตต่อหน้าที่นั้นประชาชนร้อยละ ๕๙ เห็นว่าควรห้ามลงสมัครรับเลือกตั้ง ตลอดชีวิตนะครับ ร้อยละ ๓๔ เห็นว่าควรห้ามลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา ๕ ปี ที่เหลือก็แค่เล็ก ๆ น้อย ๆ นะครับ หลักใหญ่ก็คือห้ามทั้งชีวิตกับห้าม ๕ ปี

ประธาน : ตัวเลข ๓๐ กว่ามันก็น่าตกใจนะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ๕ ปีครับ แต่ว่าร้อยละ ๖๘ เห็นว่าการตัดสิทธิทางการเมืองกับนักการเมืองที่ทุจริตต่อหน้าที่นั้นควรจะดำเนินการย้อนหลังไปก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ให้มีผลย้อนหลังสำหรับคนที่ถูกศาลตัดสินว่านักการเมืองที่ทุจริตต่อหน้าที่นะครับ ที่นี้สำหรับคนที่ศาลตัดสินว่าทุจริตต่อการเลือกตั้งนะครับ ก็เช่นเดียวกันครับร้อยละ ๕๙ เห็นว่าควรห้ามลงเลือกตั้งตลอดชีวิต ตัวเลขใกล้เคียงกับข้อมูลเมื่อสักครู่ และเช่นเดียวกันกับร้อยละ ๓๕ บอกว่าน่าจะห้ามสัก ๕ ปีก็พอ นะครับ แต่ขณะเดียวกันก็เห็นด้วยกันว่าประมาณร้อยละ ๖๘ บอกว่าตัดสินคนที่ทุจริตการเลือกตั้งควรจะมีผลย้อนหลังไปก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนะครับ ที่นี้มาในเรื่องการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในองค์กรอิสระนะครับ บอกว่าถ้าหากใครที่ถูกศาลตัดสินว่าทุจริตต่อหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐมาเข้าสมัครรับเลือกตั้งหรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้น ร้อยละ ๘๒ บอกห้ามครับ ห้ามไม่ให้ไปนะครับ แล้วก็ในภาคเอกชนเหมือนกันครับร้อยละ ๘๐ บอกว่าถ้าใครทุจริตต่อหน้าที่ในหน่วยงานเอกชนถูกศาลตัดสินเรียบร้อยแล้วห้ามไม่ให้มาสมัครรับเลือกตั้ง ห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ห้ามไม่ให้ไปอยู่ในองค์กรอิสระครับ อันสุดท้ายก็เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญครับ ก็มีข้อเสนอแนะประมาณร้อยละ ๒๕ ของผู้ตอบ ก็เสนอแนะมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายละเอียดเร็ว ๆ ก็มีบอกว่า ๑. ต้องกำหนดโทษที่รุนแรงเด็ดขาดกับคดีทุจริตคอร์รัปชัน ฆ่าผู้อื่น ช่มชู้ทำอะไรพวกนี้เขาก็เหมือน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

อารีรัตน์ ๑/๗

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

กับไปอุปราชธานีก็จะมีอารมณ์อย่างนี้อยู่เยอะ หรือว่าขอให้จัดตั้งรัฐธรรมนูญที่เป็นประโยชน์กับประชาชนนะ ขอให้เน้นเรื่องคุณธรรมโปร่งใสเนอะครับ แล้วก็ขอให้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ร่างรัฐธรรมนูญกับประชาชนมากขึ้น ให้มีการเพิ่มความรอบรู้มากขึ้น แล้วก็สุดท้ายขอให้เร่งจัดรัฐธรรมนูญให้เสร็จเร็ว ๆ ตามกำหนดนะ ก็แค่นั้นแหละครับ สรุปมีอยู่แค่นี้ ที่นี้ก็อยากจะหาหรือท่านประธานกับที่ประชุมว่าตัวที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้เผยแพร่คราวนี้ถ้าเป็นไปได้ให้ทางฝ่ายโฆษกเอาไปรายงานให้ฝ่ายนักข่าวก็จะดีไปตีพิมพ์ให้เท่ากับเผยแพร่ไปนะครับ อันนี้ก็คงมีแค่นี้ครับที่จะเรียนให้ที่ประชุมทราบ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ คือปกติข้อมูลในเชิงนี้มันสามารถจะเอาไปใช้ประโยชน์ได้อีกหลายอย่างนะครับ กรณีที่สำนักงานสถิติแห่งชาติทำคราวนี้ลักษณะของ sampling design มันเป็นการออกแบบโดยยึดภาคไม่ได้ลงไปถึงในระดับจังหวัด จริง ๆ แล้วผมเคยหาหรือไว้เบื้องต้นว่าตัวเลขอันนี้ถ้าเราทำ segment ดูนะครับ เราจะสามารถแยกได้ว่าคนสมมุติถ้าเรา segment โดยอายุเราจะรู้ว่ากลุ่มอายุแต่ละกลุ่มแต่ละช่วงความเห็นเขาเป็นอย่างไรในแต่ละเรื่อง หรือว่าผู้หญิงผู้ชายจะต่างกันอย่างไรบ้าง แต่ละพื้นที่จะต่างกันอย่างไร ซึ่งประโยชน์ของมันคือทำให้เราสามารถที่จะออกแบบในเรื่องของการประชาสัมพันธ์หรือการ campaign ได้ชัด คือบางพื้นที่ถ้าเขาบวก positive กับเราอยู่แล้ว เราก็อาจจะไม่ต้องไปยุ่งอะไร แต่ถ้าบางจุดที่เขา negative มาก ๆ ก็อาจจะไม่ต้องไปยุ่งเพราะทำอะไรก็ไม่เกิดอะไรขึ้นมาเหมือนกัน แต่ว่าบางกลุ่มถ้าเขายังคล้าย ๆ กับ ๕๐ : ๕๐ เราอาจจะยังมีโอกาส ที่นี้อันนี้ที่ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติทำ พอตีวันนี้ผมติดอีกที่หนึ่งไม่ได้มาประชุมอันนี้ แต่ว่าเคยคุยกับเขาว่าจะขอเอาตัวเลขนี้มาวิเคราะห์ แต่มันมีประเด็นที่อยากเรียนว่าผมเคยถามเขาเหมือนกันครับว่าถ้าต้องการที่จะลึกลงไปใช้ตัว sampling design ในระดับของจังหวัด ----

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คือเหตุผลที่ถามเพราะว่าถ้าเป็น sampling design ในระดับจังหวัดและเราวิเคราะห์ออกมา เราจะรู้ทันทีว่าเราจะรณรงค์เรื่องรัฐธรรมนูญเราควรลงจังหวัดไหน และจังหวัดไหนไม่ควรจะลง มันเป็นเหมือนกับ marking complain ที่เรารู้ว่าจะต้องทำอะไร แต่ทางสำนักงานสถิติบอกว่า ถ้า sampling design ลงไปถึงระดับจังหวัดค่าใช้จ่ายมันเข้าไป ๓-๔ ล้านบาทครับ เพราะว่าตัวเลข ของ sampling มันจะเพิ่มจากประมาณ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ ไปเป็นประมาณสัก ๔๐,๐๐๐ ครับ พอเขาบอกก็เลยถอยออกมาว่า คราวนี้อยากเรียนหรือตั้ง ๆ ครับว่าถ้าเราต้องการที่จะวางแผน หรือว่า strategy ในเรื่องของ การ complain ในลักษณะที่เป็น avalanche base มันต้องลงทุน แบบนั้นมันถึงจะทำได้ และเราก็วิเคราะห์ได้แล้วว่าเราควรลงกลุ่มไหน ๆ อะไรอย่างไร เราจะ วิเคราะห์ได้ค่อนข้างลึก จะเป็นอย่างกลุ่มวัยรุ่นเราควรจะทำอย่างไร กลุ่มผู้ใหญ่ คือมันจะวิเคราะห์ ออกมาได้แล้วก็วาง strategy ให้เหมาะกับแต่ละกลุ่มแต่ละ profile ได้ไม่ยากเลยครับ แต่มันต้องลงทุนครับ

ประธาน : คือเราลองตั้งกำหนดว่าสิ่งที่เราไปถามเขามาแล้วในแต่ละหัวข้อ ๆ ที่เขาเห็นดีเห็นงามแล้วเราเอามาสรุป เช่น เรื่องการเลือกตั้งแบบใบเดียว ส.ส. ถูกขจัดเรื่องทุจริต นายกรัฐมนตรีให้รู้กันล่วงหน้าก่อนอะไรพวกนี้ เอาสาระพวกนี้มา แล้วก็ให้เขาไปถามว่า เรื่องรัฐธรรมนูญเขียนในลักษณะที่มีสาระสำคัญอย่างนี้ ท่านรับรัฐธรรมนูญนี้ได้ไหม ถามเป็น ๒ ระดับ ระดับที่ ๑ คือระดับทั้งประเทศอย่างที่ทำ ระดับที่ ๒ คือทำเป็นรายภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ หรือจะมีก็ภาคก็ไปทำเป็นภาค ๆ แล้วเราจะได้ว่า แต่ละภาคมันเกิดอะไรขึ้น แล้วเวลาจำเป็นจะต้องไปทำหรือถ้าจะแยก แล้วก็ถามอีกอันว่า ท่านเข้าใจเรื่องนี้ว่าอย่างไร เข้าใจหรือไม่เข้าใจอะไรพวกนี้เพื่อเราจะได้ไปใช้เป็นยุทธศาสตร์ ในการไปชี้แจง อันไหนที่เขาไม่เข้าใจจะได้ไปเน้นมากขึ้น คือทำเป็นขั้นเป็นตอนไปอย่างนี้ บางที มันอาจจะช่วยเราได้บ้าง แต่ว่าตัวที่จะแยกไปจนถึงขั้นเป็นรายจังหวัดอาจจะต้องรอไว้เสียก่อนเอา ภาพรวม เชิญครับ

นายสุภชัย ยาวะประภาส : ตอนนี้อยู่ที่วิเคราะห์รายภาค วิเคราะห์ได้แล้วเพราะว่า ข้อมูลดิบมีแล้ว และวิเคราะห์ profile ของคนที่วิเคราะห์ได้เลย เพียงแต่ที่ทางสำนักงานสถิติเอามา ให้เราดูเป็นลักษณะของภาพรวม เดี่ยวคงจะไปวิเคราะห์ต่อ ที่นี้อย่างท่านประธานว่า ถ้าจะวิเคราะห์ในระดับภาคจะไม่ยากเขาทำได้เลย ข้อมูลขณะนี้ทำได้แล้วครับ แต่ว่าถ้าในคำถาม รอบต่อไปซึ่งก็ต้องกำหนดจังหวะของการถามว่า ถ้าจังหวะของการถามเป็นหลังจากที่เราส่ง

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

รัฐธรรมนูญไปให้กับคนที่เกี่ยวข้องและ public รู้แล้ว และหลังจากนั้นสมมุติว่าเป็นประมาณสัก ต้องกะจังหวะว่าถามหลังจากยกตัวอย่าง ถ้าถามมีนาคมรัฐธรรมนูญยังไม่เสร็จ ก็จะได้แบบหนึ่ง แต่ถ้าเราต้องการจะถามเพื่อที่จะเอามาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในร่างสุดท้ายก็อาจจะต้องถามประมาณสัปดาห์ที่ ๓ หรือสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือนกุมภาพันธ์เพราะว่าวิธีการ process มันจะใช้เวลาประมาณสัปดาห์หนึ่งครับ แล้วถ้าเราถามสัปดาห์ที่ ๓ เราจะได้ประมาณสัปดาห์ที่ ๔ เราจะมีเวลาในการที่จะเอาข้อมูลอันนั้นมาใช้ประโยชน์ตอนร่างในเดือนมีนาคมครับ ยกตัวอย่างถ้ามีบางประเด็นที่เราต้องการที่จะได้ข้อมูลที่มันมา support หรือมันทำให้เรามั่นใจมากขึ้นก็จังหวะที่จะทำจะต้องเป็นประมาณสัปดาห์ที่ ๓ ๔ แล้วเราจะมีเวลาประมาณเดือนหนึ่งในการที่จะเอามาดูว่าอันไหนจะมาใช้ได้ อันนั้นก็ทำได้ครับ ถ้าที่ท่านประธานว่าถ้าทำเป็นในระดับภาคยังไม่ต้องใช้สตางค์เยอะเพียงแต่ว่าเคยหาหรือเขาตอนที่ไปกับท่านประพันธ์และท่านอาจารย์ชาติชายเหมือนกันว่าเราอาจจะให้เขาเจาะบางจังหวัด ต้องเอาผลมานั่งดูก่อนนะครับ แล้วก็บางจังหวัดเราเจาะได้ อันนั้นค่าใช้จ่ายจะไม่แพงเท่าไรครับ แต่ว่าผมยังคิดว่าเกาะกุมจังหวะในการที่จะช่วงเวลาและตัว content ว่าเราอยากรู้อะไร ยกตัวอย่างเช่น ถ้าหลังจากที่เราส่งไปให้ ครม. ให้ คสช. ให้ใคร ๆ แล้วเราได้กลับมาวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ระหว่าง ๑๕ ถึง ๒๒ กุมภาพันธ์ เรามานั่งดูแล้วเราก็สามารถที่จะ design ตัวคำถามได้อีกกรอบหนึ่งแล้วก็อย่างที่ท่านประธานว่าถ้าเรามีตัว keys อย่างนี้แล้วเขาจะรับหรือไม่รับ นอกจากนั้นเรายังใส่เต็มอันอื่นเข้าไปได้และข้อมูลก็จะกลับมาหาเราเพื่อที่จะเอามาเป็น input ในการทำร่างสุดท้ายก็จะมีเวลาประมาณเดือนหนึ่งครับ จังหวะอย่างนั้นก็ยังไปได้อยู่ครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ อย่างที่ท่านอาจารย์ศุภชัยได้เรียนครับ เราก็มีอนุกรรมการเราก็วางแผนอยู่แล้วประมาณสัปดาห์ที่ ๓ เดือนกุมภาพันธ์ที่จะถามอีกรอบ ๒ ส่วนว่าจะลงไปจังหวัด รายจังหวัดเลยหรือไม่เดี๋ยวดูงบประมาณก่อนนะครับว่าเขาคิดเท่าไร ที่ผ่านมาเขาเองบของสำนักงานสถิติแห่งชาติทำให้เราแต่งบครั้งต่อไปเขาบอกว่าต้องของบจากสถานะครับก็ให้เขาประเมิน

ประธาน : ต้องทำเรื่องก่อน ทำเรื่องเสียเลย ทำโดยวิธีว่าโอนเงินไปให้เขา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ครับ เขาใช้วิธีอย่างนั้นครับ ส่วนว่ารายละเอียดคำถามซึ่งที่ผ่านมาก็มีประมาณ ๒๒-๒๓ คำถาม เพราะถามมากกว่านั้นก็ลำบาก ส่วนว่าคำถามจะเป็นอย่างไรเดี๋ยวลองดูว่ามีประเด็นอะไรที่ผุดขึ้นมาแล้วเราควรจะถาม เพราะว่าเรื่องพวกนี้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ที่เรียนไปเมื่อรอบแรกมันก็สอดคล้องกับโพลของนิด้าโพล กับของกรุงเทพโพล แทบทั้งนั้น แล้วนะครับก็เท่ากับเราค่อนข้างจะมั่นใจแล้วว่าคนส่วนใหญ่ก็คิดไปอย่างนี้ ทั้งที่ sampling size หรือว่าช่วงเวลาตัวฐานโดยการสุ่มก็ไม่เหมือนกัน แต่ผลออกมาใกล้เคียงกันมากนะครับ ก็พอเชื่อถือได้นะครับ รายละเอียดอย่างไรเขาคงต้องเตรียมหลังจากกลับมาจากวันที่ ๑๗ ก็ให้เห็นประเด็นหลัก ๆ แล้วว่าจะต้องถามอะไรอย่างไรนะครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : มันอาจจะต้องเริ่มทำ highlight ของรัฐธรรมนูญ อันนี้มันสรุปสาระสำคัญของทั้งร่างแต่ยังไม่ได้เอาตัว highlight ที่มันเป็นประเด็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่มันมีไม่กี่เรื่อง เราก็เอาแต่เฉพาะตัวนั้นแล้วก็อาจจะอธิบายสั้น ๆ หน่อยว่าเหตุผลทำไมเราทำอย่างนั้น แล้วก็ค่อยเอาออกไปถาม ถามแล้วเราอาจจะต้องตั้งคำถาม ถ้าท่านไม่พอใจทั้งหมดท่านอยากให้แก้เรื่องอะไร ตัวนั้นอาจจะนำมาใช้ได้ คณะกรรมการลองช่วยไปดู

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับอีกนิดเดียวครับก็คือพอโยงถึงเรื่อง highlight ในอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เมื่อตอนเที่ยงที่ประชุมกัน เราก็ได้คิดว่าเราน่าจะเริ่มใช้ประโยชน์จากตัววิ่งในโทรทัศน์ ในรายการพวกข่าว พวกอะไรในช่องที่ขอความร่วมมือได้เป็นการวิ่งข้อความในลักษณะเป็น catchword เพื่อกระตุ้นคนให้สนใจ โดยเฉพาะจับประเด็นที่ท่านได้ให้สัมภาษณ์เรื่องของการเมืองใหม่ เราก็คิดกันว่าถ้าเราวิ่งรัฐธรรมนูญใหม่ การเมืองใหม่ มันก็เป็นตัว title มันแล้วเราก็มีคำคม ๆ เข้าไปนะครับ เช่น ระบบเลือกตั้งใหม่ทุกเสียงมีค่า สมมุติอย่างนี้นะครับ หรือว่าคำอะไรก็แล้วแต่ที่คิดใส่เข้าไป แล้วก็ให้มันวิ่งไปสักแค่ละคำอาทิตย์หนึ่ง อาทิตย์ใหม่มาก็เปลี่ยนคำพวกนี้ที่มันเป็นตัว highlight ของรัฐธรรมนูญเอาไปวิ่งเพื่อกระตุ้นคนที่ดูโทรทัศน์ รวมทั้งเราก็ได้คิดถึงว่าจะขอความร่วมมือทำเป็นเหมือนกับกล่องปฏิทินที่วางบนโต๊ะนักข่าว บางช่องก็จะโฆษณาใช้ใหม่ครับ เขากะระบอมาวาง ของเราก็จะมีเหมือนกับกระดาษที่คนดูก็จะเห็นแล้วก็จะเขียนตัวโต ๆ ที่มันเป็น catchword เหมือนกัน อันนี้ก็กำลังคิดว่าน่าจะทำได้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่าเดี๋ยวต้องมาหารือกับท่านกรรมการว่าคำนี้ควรจะใช้คำไหนอย่างไรที่จะให้มันวิ่งไม่ใช่ไปกระด้างอยู่บนโต๊ะเขาในเวลาเขาอ่านข่าวคนก็จะเห็นเขาใช้ใหม่ครับ ก็จะมีผลดีตรงไหนแล้วก็จะใช้คำว่าอะไรนะครับ อันนี้ก็เรียนที่ประชุมทราบว่าจะขอความร่วมมือได้ช่วยคิดคำด้วย เพราะว่าในห้องเราหลายคนคิดคำพูดเก่ง ๆ ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมหารือหนึ่งเพื่อได้เป็นข้อคิดก็คือ ว่า ผมคิดว่าช่วงหลังจากปีใหม่จนไปถึงก่อนที่เราไปต่างจังหวัดเราน่าจะสื่อสารว่า ในรัฐธรรมนูญ เรามีอะไรใหม่ ซึ่งอันนี้คนมันมองไม่เห็นภาพ ที่เราเคยเติมกัน ๑๐ ข้ออะไรพวกนั้น ผมว่าน่าจะมีการอธิบายรัฐธรรมนูญในลักษณะนี้โดยพวกเราทั้งทีมลองช่วยกันหลาย ๆ ทาง ท่านอาจารย์ ทางโฆษก ทางอะไรนี่นะครับ ที่นี้พอไปถึงต่างจังหวัดที่ท่านอาจารย์เปิดว่าจะให้ที่ละหมวด ผมว่าดี แต่ว่ามันจะต้องมีกระบวนการเตรียมล่วงหน้านิดหนึ่งคือกว่า ในหมวดนั้นมันมีอะไรที่มันมีความหมายแล้วอะไรที่มันมีนัยสำคัญ ต้องให้คำอธิบายชนิดที่ผมคิดว่าต้องประกอบไปกับตัวรายละเอียด เพราะไม่อย่างนั้นให้ร่างเข้าไปเขาจะไปตีความต่าง ๆ กัน ซึ่งพอเราออกไป วันสองวันเราออกที่ละหมวด ๆ ตอนนั้นเราจะไม่มีเวลาแก้ ถ้าเกิดคนเขาไปอ่านแล้วเขาตีความเข้าใจผิดนะครับ หรือเขาหยิบในสิ่งที่บางประเด็นที่เราไม่อยากจะให้หยิบ ผมคิดว่าเราควรจะมี guide ใน perception ของคนประกอบไปเวลาที่เร แจกหมวด ซึ่งผมว่าเราต้องเตรียมไปก่อนล่วงหน้าพอสมควรประกอบในแต่ละหมวดที่เราจะแจก ผมว่าถ้าเราไปทำที่โน่นเราจะทำทันหรือเปล่า ผมไม่แน่ใจ ยังไม่ได้คุยกับทางเลขานะครับ อันนี้ผมคิดว่าเราต้องมี เพราะว่าให้นักข่าวไปปั๊บเขาจะเอาตัวนี้เป็นตัวอธิบาย และตัวนี้จะเป็นตัวกำหนด perception ของคนในการมองกลับมาที่เนื้อหาของรัฐธรรมนูญว่า ๑ ๒ ๓ เรื่องนี้สำคัญ เรื่องนี้ใหม่ เรื่องนี้ดีอย่างนี้ ๆ มีเหตุผลแบบนี้ที่เราทำ ผมว่าอันนี้สำคัญนะครับ แต่ว่าก่อนที่ไปถึงต่างจังหวัดว่ามีอะไรใหม่ในรัฐธรรมนูญผมว่า อันนี้ ตอนแรกผมนึกกว่าที่เขาจะมาสัมภาษณ์ท่านอาจารย์เดิมว่าช่วงก่อนปีใหม่ทยอยออก ๆ จะมีคนถามเรื่องนี้ แต่ว่าเขาก็ถามตามความสนใจของเขา แต่ผมว่าจะหมวดให้ชาวบ้านได้เห็นหลังปีใหม่

ประธาน : ใครจะเป็นคนไปทำ ฝ่ายเลข

เลขานุการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ คือในส่วนนี้ฝ่ายเลขได้ทำนอกจากเล่มเล็กที่ทำ คือจะเติมเข้าไปเรื่อย ๆ ณ ขณะนี้ อย่างเช่นในหมวดที่เป็นปัญหา อย่างเช่น เรื่องของ ส.ว. ฝ่ายเลขาก็ได้ไปเขียนคำอธิบายว่า ทำไมเราถึงจะต้อง มีคนถามว่าทำไมจะต้องมี ส.ว. อีกนะครับ ก็ทำเป็นข้ออธิบายมาว่ามันเป็นอย่างไร แต่ว่าเป็นสรุปสั้น ๆ ให้ได้ใจความ แล้วก็สิ่งที่ฝ่ายเลขานุการพยายามทำก็คือ พยายามทำเป็น flow ง่าย ๆ ว่าอย่างบนหน้าจอว่า มันมีปัญหาอะไร แล้วมันมีผลในการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร และวิธีคิดมันเปลี่ยนอย่างไร แล้วก็เอาไปใส่ไว้ในเล่มเล็กส่วนหนึ่ง แต่ว่าเป็นสั้น ๆ อันนั้นจะเป็นสรุปรวบยอด แต่ว่าส่วนหนึ่ง

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ที่จะต้องทำที่กำลังทำกันอยู่ก็คือ ที่เป็น infographics พอตีพิมพ์ไปเรียนกับลูก และลูกเขาสอนผมก็เลยสนุกก็เลยลองหัดทำดูก็สนุกดีเหมือนกันก็กำลังทำกันอยู่ครับ ทำเล่นสนุก ๆ ส่วนตัวแต่ถ้าถ้าเสร็จแล้วจะได้เอามาเพื่อพิจารณากันครับ เพราะมันจะง่ายกว่าไปอ่านตัวร่าง เพราะอ่านตัวร่างแล้ว mislead ได้ง่าย แต่ถ้าเรา release ไปทั้งนี้แล้วก็ตัวสรุปย่อและตัวร่างด้วยผมคิดว่าเขาบิดเราได้ยากกว่า คือวัตถุประสงค์ของผมคือไม่ยากให้เขาบิดไปอย่างที่เราแถลง เราจะได้บอกว่า ถ้าเขาแถลงผิด ก็คือเขาบิดไปจากที่เราแถลง ซึ่งมีไม่ถูกต้อง

ประธาน : ก็ลองช่วยกันทำ คุณภัทรอาจจะเชี่ยวชาญทางด้านนี้มากกว่าเพื่อนลองเป็นหัวหน้าทีมกำกับดูแลได้ไหม เพื่อจะได้ใช้ความสามารถทางด้านสื่อซึ่งรัฐจิตวิทยาของคนอ่านอยู่แล้วช่วยทำตัวนี้ ตอนที่เราไปทำกันที่นั่นก่อนที่จะ release ลงไปมันจะต้องมี footnote หรือมีหมายเหตุหรือคำอธิบายสั้น ๆ จะเน้นอาจจะเป็นปะหน้าว่า หมวดนี้มีเรื่องสำคัญดังต่อไปนี้เพื่อประโยชน์อย่างนี้ ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่ ๆ แล้วเราก็แนบร่างไปอย่างที่ว่า จะเขียนอย่างไรก็เขียนไปเพื่อให้คนเขาเข้าใจ ก็ต้องช่วยกันกับทีมโฆษกด้วย เพราะว่าทีมโฆษกจะต้องเป็นคนไปแถลง อย่างน้อยเวลาถูกซักจะได้ไม่เข้าตาจน

นายภัทร คำพิทักษ์ : คุณธนาวุฒิ ผม และท่านโฆษกทั้ง ๔ นะครับ

ประธาน : ทีมเลขาฯไปช่วย แต่อยู่ที่โน่นมันสะดวกมันอยู่ในโรงแรม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่ประชุมของคณะอนุประชาสัมพันธ์รัฐสภาถอดเทปที่ท่านไปออกรายการมาด้วยกับคุณธนาวุฒิไม่ทราบเขาถ่ายแจกที่ประชุมหรือยัง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ได้แจ้งเขาไปแล้วครับ เดี่ยวเขาคงมาครับ เพราะว่าของธนาวุฒิเขาจะมาให้ท่านธนาวุฒิเช็คความถูกต้องอีกทีหนึ่งก่อน ถ้าถูกแล้วเขาไปแก้ไขแล้วจะมาพิมพ์แจก คือเป็น script ของทุกท่านที่ไปออกรายการต่าง ๆ ทางฝ่ายประชาสัมพันธ์ก็จะทำแก้ไขให้ถูกต้องตามเจ้าตัว edit แล้วก็แจกให้ทุกคนได้ถือไว้ครับ

ประธาน : ของผมไม่เคยแจกกันเลย แจกไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แจกครับ ของท่านประธานก็แจกครับ

ประธาน : เพราะว่าเวลาที่เราไปอยู่ที่นั่นเราคงคิดมาก พูดน้อย เพราะว่าเราจะต้องระมัดระวังให้มันเสร็จจะได้ไม่ต้องไปขยายเวลา ไปถึงโน่นก็ไปตกลงกติกากันใหม่ว่าใครเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างไรก็เอาสั้น ๆ อันนี้ไปได้ นะครับ ที่นี้ก็ย้อนกลับไปดูตัวเนื้อหาว่าเขียนว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศลักษณะ ๒/๖

อย่างไร ลองไล่ดูตั้งแต่มาตรา ๑๐๘ มันแย้อยู่อย่างหนึ่งครับบางที่ผมนึกอะไรได้ว่าเรายังขาดนั้น
ขาดนี้ แล้วก็ไม่ได้จดเอาไว้ กลับมาทางนี้ก็ลืมทุกที เลยนึกไม่ออกว่า นึกอะไรได้ แะจ้ง

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ขออนุญาตอ่านส่วนที่ ๓ นะครับ

ส่วนที่ ๓

วุฒิสภา

มาตรา ๑๐๘ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของสังคม
อย่างทั่วถึง หรือทำงานหรือเคยทำงานในองค์กรภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะเพราะเหตุ
ตำแหน่งว่างลงหรือด้วยเหตุอื่นใด อันมิใช่เพราะเหตุครบวาระ ในระหว่างนั้น ให้วุฒิสภา
ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

ประธาน : เราแยกกฎหมายด้วยไหม เพราะว่าเมื่อมันไม่ได้ใช้กระบวนการเลือกตั้ง
มันก็ไม่ควรจะไปอยู่ในที่เดียวกันแล้ว เพราะกลไกมันจะแตกต่างกัน จะได้เขียนได้ถนัด

เลขานุการ : อย่างนั้นใน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ต้องไปเติม

นายอัชพร จารุจินดา : แยกเป็น ๒ ฉบับ

ประธาน : แยกเป็น ๒ ฉบับ

นายอัชพร จารุจินดา : เพราะเดิมมันจะมีเขียนโยงกันไปโยงกันมาเยอะ

ประธาน : เพราะมันใช้เลือกตั้งมันก็โยง แต่นี่วิธีโงกก็จะไม่เหมือนกัน ข้อห้าม
ก็จะไม่เหมือนกัน อะไรต่ออะไรก็จะไม่เหมือนกัน หรือในเรื่องบางเรื่องก็อาจจะโยงไปใช้กฎหมาย
โน้นก็แล้วแต่ถ้าสมมุติว่านั่น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้หมายความว่าจะเป็นพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ฉบับหนึ่งใช้ใหม่ครับ แล้วการได้มาซึ่ง ส.ว. อีกฉบับหนึ่ง

ประธาน : เพราะว่า ส.ว. ไม่ได้เลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือความจริงของเดิม ในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. การได้มาของ ส.ว. ในส่วนของ ส.ว. ก็จะโยงบทบัญญัติ
ของ ส.ส. มาหลายส่วน

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้ามันอยู่ฉบับเดียวกันมันโยงกันก็จะง่าย

ประธาน : ที่โยงเดิมมันโยงเพราะมันมีบางส่วนมาจากการเลือกตั้งใช้ใหม่ครับ กระบวนการในการเลือกตั้งจึงไปโยงมาจาก ส.ส. แต่ต่อไปนี้เราจะไม่มีกระบวนการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นเราก็เกือบจะไม่มีอะไรไปโยงกับเขาแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในส่วนเดิมก็มีของการสรรหา ซึ่งในหลายส่วน มันก็จะเกี่ยวกันอย่างเช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดหรือการกระทำต่าง ๆ อย่างเช่น ในมาตรา ๑๒๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ก็โยงอ้างอิง มา รวมทั้งบทกำหนดโทษด้วยนะครับ คืออะไรบทบัญญัติที่เป็นความผิดของ ส.ส. ก็นำมาใช้ เกี่ยวกับเรื่อง ส.ว. อะไรอย่างนี้ถ้ามันฉบับเดียวกันมันจะสะดวกกว่าไหม อันนี้ผมเรียนถาม

ประธาน : คราวนี้มันจะเกิดปัญหา คราวที่แล้วจริง ๆ มันก็เกิดปัญหาเวลาเรา เขียนห้ามไม่ให้ ส.ว. ไปทำอะไร ๆ ในกระบวนการหาเสียง เอาเข้าจริงปัญหาว่าแล้วมันใช้กับ กระบวนการในการสรรหาหรือไม่ ไม่เคยมีใครหยิบยกขึ้นมาเลยนะครับ เพราะกฎหมายที่มันเขียน ให้เอามาใช้บังคับ มันเป็นกระบวนการในการเลือกตั้งทั้งนั้น ต้องไม่ไปจัดเลี้ยง ต้องไม่ไปซื้อเสียง ไม่ ต้องไปอะไรนี้ มันก็มุ่งหมายไปถึงการไปซื้อเสียงกับราษฎร แต่การติดสินบนคณะกรรมการ สรรหาไม่มีพูด ไม่ใช่ซื้อเสียงแต่มันเป็นการติดสินบนคณะกรรมการสรรหา อย่างที่พูดกันว่า มีคนจ่ายเงิน ๒๐ ล้าน ๓๐ ล้านอะไรนั้นนะ ถามว่าถ้ามันเกิดเป็นจริงขึ้นมาลงโทษตรงไหน เพราะ จะไปอาศัยประมวลกฎหมายอาญาก็ไม่ได้ เพราะประมวลกฎหมายอาญามันบอกว่า ผู้ใด เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วเรียกรับเงินเพื่อปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ สรรหาไม่ได้เป็นสมาชิกอะไรเลย อย่างมากก็จะไปเป็นใช้กับเจ้าหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะฉะนั้นจริง ๆ ตัวนั้นที่ใช้มันก็ใช้แต่เฉพาะเพื่อการเลือกตั้ง ทีนี้ถ้าเราแยกเขียนเสีย มันก็จะชัดเจนยิ่งขึ้นว่าอะไรที่เราจะห้าม ก็จะได้ห้ามได้ถนัด เชิญคุณอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนหรือครับ คือในร่างนี้ไม่ได้พูดถึงการแบ่งกลุ่ม แต่เนี่ย พอไปทำกฎหมายลูกไปแบ่งกลุ่มเข้าจะมีคนโต้แย้งไหมครับ ก็เลยนึกว่า ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติ จะขยายสักหน่อยได้ไหมครับว่า การแบ่งกลุ่มบุคคลในการเลือก วิธีการเลือก และการดำเนินการ อื่นใดที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติมันจะได้สือไปแบ่งกลุ่มได้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : อันนี้ลองช่วยกันคิดว่าจะเขียนอย่างไร คือเราบอกว่าซึ่งมาจากการเลือกกันเอง พอเราบอกให้เลือกไขว้ เจ้าตัวมันจะไม่มีสิทธิเลือก เราจะห้ามไม่ให้เลือก เดี่ยวเขาบอกอย่างนั้น เขาก็ไม่ได้เลือกกันเองสิ เพราะฉะนั้นก็ต้องเขียนว่ายอมให้กฎหมายไปกำหนดได้ลองอ่าน ๒ วรครนี้ ดูลี

เลขานุการ : มาตรา ๑๐๘ วุฒิสภาประกอบด้วย สมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ หรือทำงานหรือ เคยทำงานด้านต่าง ๆ ของสังคมอย่างทั่วถึง การแบ่งกลุ่มความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือการทำงานด้านต่าง ๆ วิธีการเลือกกันเอง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง จำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่ม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งวุฒิสมาชิก วุฒิสภา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จะกำหนดมิให้แต่ละกลุ่ม มีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันก็ได้

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ สมมติถ้าเราเขียนอย่างนี้เราก็จะใช้ วิธีจับสลากไม่ได้แล้วใช่ไหมครับ นี่ผมไม่ได้พูดถึงจับสลากแบบที่คุยกันเมื่อวานนะครับ แต่ว่าตอนที่ ทางทีมของ กกต. เสนอมาเวลาที่เลือกกันที่จะให้เหลือกลุ่มละ ๕ คนนี่นะครับในอำเภอนี้ก็จะบอกว่า ถ้าเกิดเสียงมันเท่ากันให้จับสลาก ทีนี้อย่างกรณีนี้ถ้าเกิดเสียงมันเท่ากันเราก็จับสลากไม่ได้แล้ว ใช่ไหมครับ ก็แปลว่าต้องทำแบบที่วันนั้นอาจารย์นิติพันธุ์เล่าครับ ต้องเลือกกัน ๑๙ ครั้งกว่าจะได้ อะไรอย่างนี้ครับ คือผมเรียนถามตรงนี้เพราะว่ากังวลเวลาที่เลือกกันเองแล้วมันมีคะแนนเท่ากัน แล้วคะแนนเท่ากันตรงนั้นจะต้องทำอย่างไร เพราะว่าตรงนั้นไม่ค่อยแน่ใจเพราะตอนที่ กกต. เขียนมาก็จะบอกว่าให้มีการจับสลากได้

ประธาน : ได้สิ ก็ ส.ส. เวลาไปลงเลือกตั้งคะแนนเท่ากันเขาก็ให้จับสลากเหมือนกัน ไม่ใช่หรือนั่นเลือกตั้งโดยตรงด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ ของ ส.ว. ในส่วนนี้ก็มาจากการเลือกกันเอง คือเขามาจากการเลือกกันเองอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าคะแนนมันเท่ากันนะครับ เขามาจากการเลือกกันเองอยู่แล้ว ถ้าเท่ากันนี้ในกฎหมายลูกก็ต้องไปเขียนต่อว่าถ้ามันเท่ากันก็ให้จับสลาก

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ที่นี้ปัญหาของอาจารย์ศุภชัยมัน ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือคะแนนเท่ากัน อีกส่วนหนึ่งที่จะทำอย่างเมื่อวานนี้เราว่า ขั้นตอนที่จะสกัดให้เหลือน้อยลง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ อันนี้ก็อยู่ในหลักเกณฑ์วิธีการเลือกกันเอง ถ้ากฎหมายลูกบอกว่า โอ้โฮ ทั้งอำเภอมากันเป็นหลักหมื่นนะครับ สมมุตินะครับ บอกเอ๊ะ อย่างนี้มันต้องสลากก่อน ผมว่ามันก็ไม่ได้ขัดอะไร ก็เป็นอยู่ในกฎหมายลูกเพราะหลักเกณฑ์วิธีการเลือกกันเอง หลักเกณฑ์ก็คือหลักเกณฑ์บอกว่าถ้ามีเยอะ ๆ อย่างนี้จับสลากก่อน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน คือพอไปกำหนดตอนท้ายวรรคสอง อย่างนี้แล้วมันจะไม่ขัดกับข้างบนที่บอกเลือกกันเองหรือครับ เพราะว่าอย่างเลือกตั้งนี้ถ้ามันคะแนนเท่ากันก็ใช้วิธีจับสลากอยู่แล้ว ถ้าคะแนนมันเท่ากันก็เคยเขียนกันมาก็ไม่มีปัญหาอะไร เพราะว่าผ่านกระบวนการเลือกตั้งมาแล้ว เพราะว่าถ้าเขียนอย่างนี้มันขัดกับวรรคแรกให้เลือกกันเอง

ประธาน : ตรงไหนที่ขัด จะกำหนดมิให้แต่ละกลุ่มมีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันนั้นหรือ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผมค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านประพันธ์ว่ามันเป็นการเลือกกันเองอยู่แล้ว ถึงจะจับสลากหรืออะไรก็ตาม

ประธาน : คือกำลังพูดถึงจับสลากที่แรกก่อนเข้ามา ถ้าคุณไม่เขียนคุณทำไม่ได้นะ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผมจำเมื่อวานที่เราพูดถึงว่ามันมีค่าสมัคร ๕,๐๐๐ ด้วยถ้าให้จับสลากออกเมื่อวานเราก็พูดตักกันนิดหนึ่งว่า ๕,๐๐๐ นี้จะอย่างไร แล้วเราก็ยังไม่ได้พูดกันต่อ

ประธาน : อันนี้ไม่ได้แปลว่าจะไปทำ เปิดช่องไว้ให้ทำได้เพื่อไว้ แล้วเวลาคุณไปเขียนกฎหมายลูกคุณก็ต้องบอกสิ ถ้าในกรณีจับสลากให้คืนไปครั้งหนึ่งถ้าจับไม่ได้อะไรอย่างนี้ เพราะว่าถ้าคืนหมดมาหมดเลย พรรคการเมืองส่งมาหมดเลย ไม่คืนเขาก็ว่าเขายังไม่ทันได้ลิ้มรสอะไรเลย นี่เราก็บอกว่าเอาครั้งหนึ่งในฐานะได้ลิ้มรสแล้ว

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : เราก้สมัคร ๑๐,๐๐๐ แล้วคืน ๕,๐๐๐ ครับ

ประธาน : อย่างนี้แปลว่าจับสลากหรือเปล่า มีส่วนร่วมในการคัดกรอง

เลขานุการ : การแบ่งกลุ่มความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์หรือการทำงาน ด้านต่าง ๆ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง จำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่ม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อประโยชน์

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ในการดำเนินการให้การเลือกเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมจะกำหนดมิให้แต่ละกลุ่มมีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันหรือจะกำหนดให้มีการคัดกรองผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการอื่นใดที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการคัดกรองก็ได้

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ถ้าเขียนก่อนหน้านี้นะครับที่ท่านประธานเขียนมันจะมีความหมายรวมไปด้วยว่าใช้ test ก็ได้ แต่ถ้าเขียนอย่างนี้แปลว่าใช้ test ไม่ได้แล้วใช้ใหม่ครับ

ประธาน : ได้สิ ก็เจ้าตัวเป็นคนทำ test

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : โอเคครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ข้อความตรงนี้ตอนท้ายมันคงจะก่อให้เกิดความสงสัยเยอะ ท่านจะกรุณาให้แนวเวลาที่จะออกข่าวเพื่อจะพูดตรงกันหมดได้ไหมครับ ว่าจะให้พูดตรงกันเลยหรือไม่ว่า อาจจะใช้วิธีจับสลากถ้าสมัครเข้ามาเป็นแสนคนเพื่อกรองคนสักครึ่งหนึ่งหรือว่าใช้วิธีที่มาร่วมกันคัดกรองกันโดยคนที่สมัครด้วยกันมาคัดกรองกันก่อนว่าจะเลือกคนแบบไหน มีได้หลายวิธี

ประธาน : คือถ้าไปให้ผู้สมัครร่วมคัดกรองกันเอง พรรคการเมืองก็ส่งคนมาเยอะ ๆ แล้วก็โหวต เอาคนที่ไม่ใช่พวกออกไป บอกอย่าไปเลือกจับสลากก็แล้วกัน บอกอาจจะใช้วิธี randomize

นายภัทรระ คำพิทักษ์ : ท่านครับ ถ้ามีคำว่า มีส่วนร่วม เฉย ๆ มันจะได้ไหมครับ

ประธาน : เดี่ยวเขาไม่รู้มีส่วนร่วมอะไร ก็เราบอกให้มีการคัดกรอง แต่เงื่อนไขของเราก็คือเพื่อไม่ให้เขาแปลความว่าการคัดกรองคือการสรรหา เดี่ยวเขาจะกลัวว่าเราจะไปตั้งใครมาสรรหาพอจะได้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตเรียนถามในทางกฎหมายนะครับว่าวรรคนี้เราเขียนไว้เพื่อที่จะเปิดช่องให้เวลาที่เขียน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ถ้าเวลาที่ในบางจังหวะบางเวลาเกิดจะเลือกใช้อย่างนี้ก็ได้ แต่ถ้าเกิดเราจะไม่เลือกใช้ก็ไม่ต้องเขียนอันนี้ก็ไม่ใช่ไรใช้ใหม่ครับ ความหมายว่าอย่างเช่นในการเลือกตั้งคราวหน้าในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอาจจะไม่ได้เขียนเรื่องของการที่จะ randomize หรือว่าอะไรอย่างนี้ก็ไม่เป็นไรใช้ใหม่ครับที่เรียนถามเพราะว่าที่ท่านประธานให้หลักไว้ว่าเราอยากให้อัตว์รัฐธรรมนูญมันเป็นหลัก แล้วก็กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าจะเขียนแบบนี้ก็เขียนได้ จะเขียนอีกแบบหนึ่งก็เขียนได้หรือในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเองก็สามารถจะเขียนพรรคนี้เอาไว้ด้วยเพื่อให้มีช่องว่างสำหรับคนทำงานจะได้ทำได้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : คือจะได้มีวิธีที่จะพลิกแพลงหลีกเลี่ยงการฮั้วกัน โดยหลักถ้าอ่านมาถึงแค่นี้มันก็แปลว่าไปกำหนดวิธีการเลือกกันเอง ซึ่งในที่สุดมันต้องเลือกกันเองหมด แล้วแต่ละกลุ่มก็ต้องมีสิทธิเลือกของตัวเองด้วย ทีนี้ก็เพื่อที่จะขจัดปดลือกตรงนั้นว่าไม่จำเป็นหรอกที่จะต้องเลือกตัวเองได้ ตัวเองอาจจะถูกห้ามไม่ให้เลือก ก็เขียนต่อท้ายตรงนี้ไว้ตัวนี้ ทีนี้เกิดปัญหาว่าแล้วถ้าเกิดจะใช้วิธี randomize ทำอย่างไรก็เอาตัวนี้เข้ามา ถึงเวลาเข้าจริง ๆ อาจจะคิดวิธีอื่นซึ่งสามารถสกัดได้ด้วยวิธีการแม้จะให้เลือกกันเองก็ยังสกัดได้ เราก็คงไม่ต้องใช้อันนี้เลย แต่ถ้าจะใช้ก็จะได้ไม่ถูกผูกมัด ไปได้ไหม

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับคำว่า จะกำหนดมิให้ ท่านอาจารย์จะหมายความว่าอย่างไรครับ จะกำหนดมิให้แต่ละกลุ่มมีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกัน เหมือนกับที่ท่านอาจารย์บอกนอกจากวิธีนี้แล้วยังจะมีวิธีอื่นอีก ไขไหมครับ

ประธาน : ไม่ คือในการคัดเลือกกันเองนี้ ที่ว่าคัดเลือกกันเองมันไม่ได้แปลว่าทั้ง ๑๐๐ คนมันมาลงคะแนนเลือกกันเองเหลือ ๑๐ คน มันอาจจะแค่ ๕๐ คนมาลงคะแนนเลือก ๑๐ คนนั้นที่ละลือต ๆ คือตัวเองเลือกไม่ได้ ตามแนวทางที่เราคิดกันเอาไว้ คือไขว้ คือตัวเองก็เลือกกลุ่มเดียวกันไม่ได้ ก็คือให้คนอื่นเป็นคนเลือก

นายธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธานครับ ในส่วนที่คุณภัทรพูดนั้นจะกำหนดมิให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มหรือเปล่าครับ คือหมายถึงตัวผู้สมัคร

ประธาน : โอเคหรือยัง ท่านประพันธ์โอเคไหม ทีนี้ตัวนี้เราควร ถ้าเราจะให้เขาเลือกเผื่อไว้สำหรับเติม เช่นคนที่ได้รับเลือกมันเกิดคุณสมบัติขัดข้องหรือล้มหายตายจาก มันคงต้องเขียนไว้เหมือนกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในร่างแรกของฝ่ายเลขารู้สึกไม่รู้แก่ไปหรือยังที่ว่าถ้าตำแหน่งว่างเติมร่างแรกบอกให้เลือก กระบวนการเลือกใหม่ ทีนี้ที่คุยกันเมื่อวานคล้าย ๆ เหมือนกับว่าขึ้นบัญชีเอาไว้

เลขานุการ : อยู่ใน ๑๑๑ ท่านครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้พอดียังไม่ได้พลิกดู ก็มาให้เลื่อนเหมือนกับ party list เหมือนกับ ส.ส. บัญชีรายชื่อไขไหมครับ ถ้าเกิดใครเสียชีวิตอะไรก็เลื่อนจนกว่าจะหมดบัญชีไปก็หยุด

ประธาน : ถ้าเราเติมคำนี้ลงไปคำหนึ่ง ท่านอัครพรดูด้วยว่ามันจะ cover ถึงว่าเราให้เลือกเผื่อไว้ด้วยในกฎหมายลูกได้แล้วไขไหม

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอัชพร จารุจินดา : น่าจะแปลกากเพราะเราขึ้นต้นวรรคหนึ่งแล้วว่า ๒๐๐ คน

ประธาน : ในแต่ละคนแต่ละกลุ่ม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขียนในกรณีซึ่งตำแหน่งว่างลงอะไรอย่างนี้ หรืออย่างไรครับ

ประธาน : ขึ้นบัญชีสำรองเลย จะได้ไปเขียนเอาไว้จะได้ทุกแห่งทุกมุม อันนี้ต้องไปไว้สุดท้ายเสียกรรมัง ตัวนี้ต้องไม่มีนะ เพราะมันไม่มี ระหว่าง

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน เรียนหรือลักษณะเขียนอย่างนี้ เท่ากับว่าแม้การเลือกกันเองทั่วไปครั้งแรกถ้าไม่ครบก็ใช้ได้เลยใช้ใหม่ ไม่ครบ ๒๐๐ เพราะอย่าง ส.ส. นี้จะเขียน ๒ ขั้ว ก็ครั้งแรกต้อง ๙๕ เปอร์เซ็นต์ แล้วหลังจากนั้นไปไม่ว่าว่างลงเพราะเหตุอะไรเหลือเท่าไรก็ให้อยู่ได้

ประธาน : ความจริงถ้าเราเติมว่าจำนวนไม่เกิน ๒๐๐ คน แก้ปัญหาได้หมดเลย

นายอัชพร จารุจินดา : ไม่เกิน ถ้าเกิดข้อสงสัยว่าแล้วจริง ๆ มันเท่าไรกันแน่

ประธาน : ก็ไม่เกิน ๒๐๐ มีเท่าไรก็ได้ เป็มมาก ๆ ประหยัดเงินที่เหลือร้อยเดียวก็ได้ แต่ถ้าอย่างนี้มันก็ต้อง ๒๐๐ เป๊ะ

นายอัชพร จารุจินดา : คือก็คงอธิบายพอได้ว่าอันนี้เนื่องจากมาจากการสมัครกันเองในสาขาต่าง ๆ เพราะอย่างนั้นเป็นไปได้ว่าบางสาขาไม่มีคนมาสมัครเลยสักคนเดียว ถ้ามันเกิดเหตุนี้มันก็ครบ ๒๐๐ ไม่ได้อยู่ที่ เราก็อธิบายไปอย่างนั้นได้ เพราะอันนี้มันเป็นเสรีแล้วแต่ใครจะสมัคร

ประธาน : ที่สำคัญก็คือว่าเวลาไปเขียนกฎหมายลูกต้องโน้ตไว้เสียหน่อยว่าแทนที่จะเขียนตายตัวว่าสาขาละ ๑๐ คน กลุ่มละ ๑๐ คนนี้ต้องเขียนเอาไว้ด้วยว่าในกรณีที่สาขาอื่นมีไม่ครบหรือหมดตัวบัญชีรายชื่อรันกันหมดแล้วจะยังให้ตั้งเพิ่มขึ้นมาใหม่ ถ้าตั้งเพิ่มจะตั้งสาขาอะไร จะเอาสาขาอะไร จะเรียงอย่างไร ต้องโน้ตเอาไว้ ในที่สุดมันไม่มีคนขึ้นหรือกว่าจะเอาสาขาอะไร มันก็อาจจะต้องใช้วิธีหยิบทุกสาขามาแล้วจับสลาก เพียงแต่ว่ามันหายไปคนหนึ่งในสาขาอะไร แล้วสาขานั้นไม่มีคนเลื่อน ถ้ามีคนเลื่อนก็เลื่อนขึ้นไปเรื่อยอีกนะ แต่บังเอิญสาขานั้นตายมากหมดตัวเลื่อนมันก็ต้องเอาอีก อีก ๑๙ สาขามาที่กำลังจ่ออยู่แล้วมาจับสลาก หรือไม่เช่นนั้นก็เลือกกันเอง อันนี้ก็ค่อยไปคิดเอาว่าจะทำอย่างไร โน้ตไว้ก็แล้วกัน คุณยังไม่ต้องคิดโน้ตไว้ก่อนแล้วค่อยไปคิดก็ได้ แต่ต้องโน้ตเอาไว้เดี๋ยวจะลืม อย่าไปเชื่อความจำ ถึงตอนนั้นคุณก็ต้องไม่ไปห้ามมันเราไม่ได้ห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญเราบอกจะไปออกกฎหมายห้ามมันก็ได้ เวลาคุณออกกฎหมายห้ามคุณก็บอกในกรณีนั้น

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ให้เลือกกันเองทุกคนลงคะแนนได้ แล้วในที่สุดมันอาจจะได้คนละ ๑ นาทีเท่ากันหมด เพราะต่างคนต่างลงให้ตัวเอง ก็โอเค แล้วก็ไปจับสลาก หรือถ้าใครได้ ๒ คะแนนคนนั้นก็ไป หรือมิฉะนั้นจะให้จับสลากเลยตั้งแต่ต้นก็ได้เพื่อจะได้ไม่ต้องไปลงคะแนนให้มันเหนื่อยยาก ก็จะได้ไปเขียนเอาไว้ อันนี้เราไม่ได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ อันที่เกี่ยวข้องกันนี้ครับ คือถ้าเขาลาออกเพื่อที่จะให้อีกคนหนึ่งเข้ามาแทนอย่างนั้นครับ

อันที่ ๑ ควรจะมีการลงโทษอะไรไหมครับ ต้องไปเขียนในกฎหมายลูกอะไรไหม และ

อันที่ ๒ คือ ถ้าเหตุของตำแหน่งว่างเป็นเหตุของการลาออก คือมันมีหลายเหตุครับ แต่เหตุหนึ่งเป็นเพราะว่าลาออก แล้วก็รู้ชัด ๆ ว่าถ้าคนนี้ลาออกอีกคนหนึ่งขึ้นแน่ อันที่ ๑ ควรจะลงโทษไหม และอันที่ ๒ ควรจะอนุญาตไหม อนุญาตในที่นี้หมายความว่าผมยกตัวอย่างนะ ถ้าท่านวิระลาออกแล้วก็คนที่ได้เข้าไปแน่ ๆ นี้ผมแน่นอน แล้วมันก็เลยกลายเป็นว่า อันนี้สมมุติเฉย ๆ นะ ผมก็เลยไปจ่ายเงินให้ท่านวิระลาออกแล้วผมก็จะได้เข้าไป เราจะเขียนไว้ดีไหม ผมลองนึกไปเฉย ๆ นะครับ คือตำแหน่งว่างลงด้วย คือไม่ใช่ด้วยเหตุที่ลาออกไปครับ คือเหตุ สมมุติตายไปหรืออะไรไปก็เรื่องหนึ่ง แต่ว่าไม่ใช่อยู่ดี ๆ ลาออกเพื่อที่จะให้เพื่อนขยับเข้ามาอย่างนี้ครับ ลองนึกร้าย ๆ ไว้เท่านั้นเองนะครับ

ประธาน : ลองเอวรรคสุดท้ายนี้

เลขานุการ : ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่งไม่ว่าเพราะเหตุตำแหน่งว่างลงหรือด้วยเหตุอื่นใด อันมิใช่เพราะเหตุครบวาระ และไม่มีรายชื่อบุคคลที่สำรองไว้เหลืออยู่พอที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งแทนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้สมาชิกวุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

ประธาน : ตอบคำถามของอาจารย์ศุภชัย จริง ๆ ก็น่าจะคิดว่าจะทำอย่างไร แต่ว่าการลาออกมันเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล เราจะบอกว่าถ้าลาออกโดยไม่มีเหตุอันสมควรจนเป็นเหตุให้ต้องไปเสียด่างค์เลือกตั้งใหม่นี้ให้รับผิดชอบ มันก็คงรุนแรง ที่เรารู้ว่าเขาลาออก เราก็รู้เป็นนัย ๆ แล้วก็ลาออกเพราะเพื่ออะไรเรารู้เป็นนัย ๆ แต่ว่าเอาเข้าจริง ๆ เขาก็บอกเขาไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งจริง ๆ การไปประกอบอาชีพอื่นมันน่าจะต้องเรียกเงินคืน คุณรู้อยู่แล้วว่าคุณจะมารับใช้เขาแล้วไปเสียด่างค์ลงสมัคร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

อารีรัตน์ ๓/๗

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธาน คือในของท้องถิ่นมีครับที่เป็นสมาชิก อบต. อะไรบ้างนี่ครับ ก็ลาออกไปสมัครผู้ใหญ่บ้านเพราะผู้ใหญ่บ้านขยับจนถึงอายุ ๖๐ ปี ลาออกไปสมัครผู้ใหญ่บ้านมีเยอะมากเลยครับ ทาง กกต. ก็เสนอไปว่าถ้าเป็นกรณีลาออกเพื่อไปดำรงตำแหน่งอื่นเราอยากจะทำให้ชัดใช้เงินคืน เสนอร่างกฎหมายแล้วแต่มันยังไม่ผ่าน ถ้าไปลาออกเพื่อไปสมัคร ส.ส. ส.ว. หรือว่าตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตำแหน่งอื่นอย่างนี้ เราอยากจะทำให้ชัดใช้เงินคืน แต่ถ้าเขาไปประกอบอาชีพส่วนตัวก็ถือว่าเป็นสิทธิเขา

- ๔/๑

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประกาศลักษณะ ๔/๑

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : มั่นยาก ผมก็ลาออกเพื่อประกอบอาชีพอื่น ไปขุดดินอยู่ ๒ วันเปลี่ยนใจ
พอดีตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านว่างผมก็ไปสมัคร เขิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ แล้วเราจะมีมาตรการลงโทษ
ได้ไหม สมมุติถ้าข่าวในหนังสือพิมพ์มันลงบอกว่า คนนี้ลาออกเพราะจะให้อีกคนหนึ่งเข้ามา
มันเหมือนกับเป็นที่รู้กันในสังคม เสร็จแล้วในทางกฎหมายเราจะมีมาตรการที่จะไปสมมุติ
ถ้ามันพิสูจน์ได้ว่ามันจริงด้วยนะครับและเขามีหลักฐานมาอะไรมา มีการรับเงินการโอนเงินกัน
อะไรกันมันน่าจะถูกลงโทษเยอะ ๆ นะครับ ที่ท่านประธานชี้ว่ามันนั้น ผมเห็น point นะครับ
แต่ว่าขณะเดียวกันก็ไม่อยากเห็นสภาพที่หนังสือพิมพ์ก็ไปลง ใครก็ไปลงว่าคนนี้นั้นลาออกเพราะ
มันจะให้อีกคนหนึ่งเข้ามา แล้วมันก็ได้สตางค์ไปด้วย แล้วเราก็ได้แต่มองตาปริบ ๆ ทำอะไรมันไม่ได้
อย่างนี้ครับ มันน่าจะต้องลงโทษไหมครับ แล้วจะเขียนอย่างไรผมก็ไม่รู้เหมือนกันครับ

ประธาน : มันน่าจะลงโทษแต่ในทางปฏิบัติมันยาก เพราะสมมุติว่าหนังสือพิมพ์
ลงอย่างนั้น กกด. เห็นอ่านหนังสือพิมพ์ กกด. ก็นั่งเฉย ๆ เพราะว่าไม่มีใครร้อง จะลงไปทำ
ก็บอกเป็นข่าวหนังสือพิมพ์จะเชื่อได้ หรือไม่ได้ก็ไม่รู้ ยิ่งเจ็บใจหนักเข้าไปอีก มันควรอยู่แต่ว่าในทาง
ปฏิบัติไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกัน แล้วเรื่องอย่างนี้มันไปเขียนในกฎหมายธรรมดาเฉย ๆ โดยไม่มี
hint ไว้ในรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ด้วย เพราะมันเป็นการไปละเมิดสิทธิพื้นฐานของคน
เราอาจจะไปเขียนในกฎหมายบอกว่า ผู้ใดเพื่อหรือเพราะได้เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
สำหรับตนเองหรือผู้อื่นแล้วลาออกเพื่อให้บุคคลอื่นขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนให้ระวางโทษประหาร
ชีวิต ศาลรัฐธรรมนูญเขาบอก นี่ไกลไป เตี้ยวค้อยคิดกันหาหนทางกัน อันนี้ไปได้ นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๐๙ สมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านที่สมัครหรือได้รับการเสนอ

ชื่อไม่น้อยกว่าสิบปี

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๙ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) (๑๖) และ (๑๗)

(๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกหรือการดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๕) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๖) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๗) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร

(๘) เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

นายเชียรชัย ณ นคร : อาจารย์ครับ ไม่ทราบว่าตรงคุณสมบัติที่เราพิจารณาไปก่อนหน้านี้เน้นเรื่องของตัวรัฐมนตรีหรืออะไรที่เราพูดถึงเรื่องต้องซื่อสัตย์ สุจริต ต้องไม่มีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง เราจะเอาไปใส่ไว้ในคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาไหมครับ

เลขานุการ : คือฝ่ายเลขานุการมี footnote ไว้อยู่ ๒ ข้อในคุณสมบัติ (๓) คือการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เมื่อวานก็มีการพูดกันว่าถ้าเรากำหนดไว้แบบนี้บางที่ประชาชนชาวบ้านอาจจะเข้ามาไม่ได้ ฝ่ายเลขานุการก็เลยทิ้งไว้ก่อนนะครับ แล้วก็อีกกรณีหนึ่งก็คือ กรณีลักษณะต้องห้าม (๘) คือเป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ก็มีข้อพิจารณาว่ามันจำกัดสิทธิมากเกินไปหรือเปล่า เพราะว่าในอนุมาตราต่าง ๆ เรียบอกว่า เขาพ้นมาแล้วตั้ง ๑๐ ปี

ประธาน : จะเอาใหม่ปริญญาตรี ผมว่าเราใช้เรื่องประสบการณ์ชำนาญการปริญญาตรีมันก็ทำท่าจะไปไม่ได้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเคยได้กล่าวไว้ เพราะว่าถ้าทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายก็ควรจะมีคุณวุฒิที่สูงกว่า ส.ส. และมันเป็นคล้าย ๆ ว่านโยบายของประเทศไทยคือว่าเรากำหนดให้คนพยายามที่จะมุ่งศึกษาเรียนต่อมันก็เป็นนโยบายของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ถ้าเรากำหนดไว้ต่ำกว่านี้มันก็เหมือนว่าเราไม่ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายทางการศึกษาด้วย

ประธาน : เชิญครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เทียบเท่านี้เราจะอธิบายอย่างไร สมมติว่าเขาไม่มีปริญญาตรีแต่เราเทียบเท่าเราจะต้องมีอะไรที่กำหนดไว้ไหมคะ คือดิฉันเห็นว่า ส.ว. น่าจะมีปริญญาไม่เหมือนกับ ส.ส. เพราะว่าทำหน้าที่อย่างที่ท่านรองประธานว่า ควรจะต้องมี แต่ถ้าเป็นปราชญ์ชาวบ้านเป็นอะไรต่ออะไรเทียบเท่ามันเปิดช่องทางให้เขา modify ได้ไหม

ประธาน : ไม่ใช่เทียบอย่างนั้นครับ เทียบเท่านี้หมายความว่าจบปริญญาตรีมาจากเมืองนอก จบ academy อะไรพวกนั้นเป็นทาง academic

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ต้องเป็น academic เทียบเท่าทาง academic ถ้าสมมุติจบของทางศาสนาหรือว่าจบอะไรของทางศาสนาจะเทียบเท่าได้ไหม

ประธาน : เทียบได้ ถ้าจบเปรียญ ๙ ประโยค

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เปรียญ ๙

ประธาน : คือถ้ามีการเทียบไว้มันก็เทียบ แต่ว่าปราชญ์ชาวบ้านไม่มีทาง

นางจุรี วิจิตรวาทการ : สมมุติเขาได้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

ประธาน : ก็ไม่ได้

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ก็ไม่ให้

ประธาน : สำเร็จการศึกษา อันนั้นไม่ได้สำเร็จการศึกษา

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มันจะไปกีดกัน เท่ากับว่าไม่ให้โอกาสคนที่ปราชญ์ชาวบ้านเป็นอะไร ผู้นำท้องถิ่นเขาอาจจะเก่งมาก มีประสบการณ์ในชีวิตเยอะ แต่โดยทั่วไปเห็นด้วยว่าต้องมีปริญญาตรี เพราะว่าดิฉันคิดว่าปริญญาตรีของเราก็เหมือนมัธยมของคนอื่นเขาจริง ๆ แล้วถ้าพูดตรง ๆ มันเป็นอย่างนั้นปริญญาโทก็เท่ากับปริญญาตรีอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเราต่ำอยู่แล้วคะมาตรฐานของการศึกษาในขณะนี้ ถ้าไม่มีเลยมันจะเหมือนไม่มี แม้กระทั่งอ่านเอกสารอะไรอาจจะไม่ได้ลึกซึ้งเข้าใจวิเคราะห์ไม่ได้ ควรจะต้องมีนะคะในบทบาทนี้ แต่ ส.ส. ดิฉันกลับเห็นว่าไม่ค่อยจำเป็นนะคะ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ปราชญ์ชาวบ้านมันมีค่านิยมไหมครับว่า
ชั้นไหนและใครเป็นกำหนดคนนี้เป็นปราชญ์ชาวบ้าน

ประธาน : เขามีความรู้ความเชี่ยวชาญ ตัวเขาเอง เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : คือเราเคยพูดตั้งแต่ต้นแล้วก็คือเชื่อมั่นเป็น ส.ว. เพราะ
เป็นชื่อเก่า แต่คราวนี้เราไม่ได้บอกว่า ส.ว. จะทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายแบบสมัยก่อน
แต่หมายถึงว่าคนที่จะสะท้อนสภาพของในสังคมในสิ่งที่เราดำรงอยู่ออกมา แล้วหลายกลุ่ม
ยังจะมีปัญหา อย่างกลุ่มคนด้อยโอกาสจะไปหาจบปริญญาตรีมันก็ด้อยโอกาสอยู่แล้วมันจะไปเอา
ปริญญาตรีจากไหน

ประธาน : ยิ่งพวกชาติพันธุ์

นายอัชพร จารุจินดา : หรือลูกจ้างอย่างมาก็พวกช่าง พวกจบ ปวส. ปวช. เป็น
อะไรพวกนั้น การศึกษาปริญญาตรีอาจจะใช้ได้บางกลุ่มแต่ใช้ไม่ได้กับอีกหลายกลุ่มเหมือนกัน

ประธาน : เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมยังเห็นว่าควรจะให้จบปริญญาตรี เพียงแต่ว่ามีนักเรียน
บางคนเขาได้กิตติมศักดิ์ ปริญญาตรีกิตติมศักดิ์

ประธาน : ไม่ได้

นายอุดม รัฐอมฤต : ไม่ได้หรือครับ เพราะว่าต้องสำเร็จการศึกษา

ประธาน : ที่เขาเขียนว่า สำเร็จการศึกษาเพราะว่าต้องเรียนจริง ๆ ถ้าจะเอา
กิตติมศักดิ์ก็บอกว่า ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างนี้ผมมีสัก ๑๐ ใบ ได้รับโดยไม่ได้จบ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือปราชญ์ชาวบ้านหรือว่าผู้มีประสบการณ์ในชีวิตในด้าน
ต่าง ๆ มันมีจำนวนมากขนาดนั้นที่ว่าเราจะต้องบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือครับว่า เอาช้อยกเว้น
เล็ก ๆ น้อย ๆ มาขัดกับกฎเกณฑ์ใหญ่ ๆ

นายอัชพร จารุจินดา : ตัวอย่าง ทางด้านกสิกรรมซึ่งเรากำหนด ถ้ากำหนด
ปริญญาตรีจะได้เฉพาะนายทุน แต่ตัวเกษตรกรจริง ๆ จะเข้าไม่ได้ เพราะเขาไม่มีปริญญาตรี
แต่เขามีความรู้เรื่องเกษตรกรรมดี

ประธาน : ทีมมหาวิทยาลัยพาคนไปดูงานเกษตรเขา พวกนั้นไม่ได้จบปริญญาตรี
แต่คนที่พาไปจบปริญญาเอก เชิญครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ถ้าเราใช้คำที่ท่านประธานพูด เมื่อสักครู่นี้ ได้รับปริญญาตรีหรืออะไรอย่างนี้ มันก็น่าจะสมประโยชน์ คือมันก็จะกินความคำว่า สำเร็จการศึกษาและได้กิตติมศักดิ์อยู่ด้วย จะได้ไหมครับ เพราะว่ามันไปคลุมทั้ง ๒ อันครับ ถ้าใช้คำนั้นทั้งคนที่สำเร็จการศึกษาตามระบบปกติ และพวกที่ได้รับกิตติมศักดิ์ก็จะอยู่ในนี้หมด ถ้าใช้คำท่านประธานเมื่อสักครู่นี้ครับ

ประธาน : แต่ว่ามันก็ทั่วถึง เพราะคนที่จะได้รับปริญญากิตติมศักดิ์มันก็เฉพาะ คนที่เป็นข่าวได้รับการ recognize แต่คนที่มีความรู้จริง ๆ ที่อยู่ตามบ้านนอกเยอะนะ แล้วที่เขาหวังกันว่าคนเหล่านั้นจะเป็นคนที่มาช่วยทำ เพราะว่าคนเหล่านั้นจริงใจเรื่องจิตอาสา มันจะดีกว่า พวกที่จบปริญญาตรีเสียด้วยซ้ำไป ถ้าเรายอมรับว่าเราจะเอาคนที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ ด้วยนอกเหนือจากความรู้ เราก็ต้องไม่เอาปริญญามาเป็นตัวกำหนด แต่ถ้าจะเอาความรู้ก็ต้องเอา ปริญญาที่กำหนด แต่เมื่อเราไปเขียนเสียแล้ว มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ปริญญา มันไม่ได้บอก ๒ อย่างนี้เลย

เลขานุการ : ผมขออนุญาตท่านประธานจริง ๆ แล้วฝ่ายเลขานุการตั้งเป็น ข้อสังเกตขึ้นมาตามความเห็นของที่ประชุมเมื่อวานนี้นะครับว่า เราต้องการ ส.ว. มาทำอะไรอย่างที่ท่านอัครพรได้กรุณายกขึ้นมาแล้ว รอบนี้เราไม่ได้ต้องการ ส.ว. มาเป็นสภาที่เลี้ยง เพราะว่าเรื่อง ระบบการศึกษาอะไรต่าง ๆ มันล้าหน้าไปเยอะแล้ว แต่ว่าเราต้องการสภานี้เป็นสภา ซึ่งประกอบด้วยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในชีวิตจริง ๆ เพื่อมาเติมเต็ม ร่างกฎหมายต่าง ๆ ให้มันสมบูรณ์ นั่นคือประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ก็คือในเรื่องของการแต่งตั้งสมาชิกองค์กรอิสระ ซึ่งในการดำเนินการ เหล่านี้จะต้องอาศัยผู้ที่มีวิจรรย์ญาณค่อนข้างสูง ค่อนข้างมากนะครับ เพราะฉะนั้นตัวปริญญา โดยส่วนตัวผมเห็นว่ามันไม่เกี่ยวข้องกับตัวความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์อย่างที่ยกขึ้นมา นะครับ แล้วมันจะชี้ให้เห็นว่าสิ่งคมของเราเป็นสิ่งคมอุดมปัญญามากกว่าสิ่งคมอุดมที่ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ผมคิดว่าอย่างนั้น เพราะว่าตัวรัฐธรรมนูญจะเป็นตัวที่ชี้ว่าส่วนหนึ่งพอสมควร นะครับ เมื่อก่อนเราต้องการให้คนสำเร็จปริญญาเยอะ ๆ เราก็เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญว่าเราต้องการ ปริญญา ปริญญาคนก็เรียนเข้ามาเยอะ ๆ แล้วก็พอเรียนปริญญาที่มีปริญญาามาสมัครอะไร ต่าง ๆ ได้ แต่คุณภาพของปริญญา อย่างที่ท่านอาจารย์จรัสได้กรุณายกขึ้นมา เรายัง question กันอยู่ เพราะฉะนั้นคุณภาพของปริญญา ก็เลยทำให้เกิดข้อสงสัยอยู่เหมือนกันว่า เราต้องการตัวใบปริญญา

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

หรือว่าเราต้องการความรู้ ความสามารถที่แท้จริงกันแน่ะครับ โดยส่วนตัวผมขออนุญาตเสนอว่า น่าจะตัดออกครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมก็อยู่กับนักเรียนปริญญาตรีมาตลอดชีวิตนะครับ แล้วก็เคยเห็นว่าบางครั้ง อย่างปริญญาโท ปริญญาเอก เวลาเราจะตั้งกรรมการมาสอบ คนที่มาสอบ ในหลายเรื่องเราต้องไปตั้งคนที่จบปริญญาตรีมาสอบปริญญาเอก เหตุผลเพราะว่าปริญญาตรีคนนี้มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นและในประเทศไทยอาจจะมียุคนเดียว เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วความรู้ ความเชี่ยวชาญ มันมีความสำคัญกว่าใบปริญญาเนอะครับ ผมเองไม่มายด์ที่จะตัดไปเนอะครับ แต่ก็ยังข้อ ๔ ขณะที่กำลังคิดเนอะครับ ข้อ ๔ นิ่งคิดว่า ขวนคิดเล่น ๆ ข้อ ๔ ถ้าตาบอดเพิ่ง ๕ ปีหรือพิการมา ๕ ปีมันจะเข้าข้อ ๔ หรือเปล่า หรือต้องตาบอดมา ๑๐ ปีแล้ว เพราะว่าในกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มประชาสังคมเราพูดถึงคน แต่ถ้าคนคนนั้นเขาตาบอดไม่ถึง ๑๐ ปี มันจะเป็นอะไรหรือเปล่า หรือว่าพิการขาแขนมาไม่ถึง ๑๐ ปี อันนี้ก็ยังไม่ค่อยแน่ใจเท่าไรเพราะว่า เวลาเราบอกว่า category นั้นเราพูดถึงคน และคนนั้นถ้าคนพิการ คนตาบอด เขาเพิ่งพิการมาได้แค่ ๘ ปีเขาจะสมัครได้หรือเปล่า ก็ยังคิดเล่น ๆ ยังกง ๆ อยู่เหมือนกัน

ประธาน : เชิญท่านอัญญพร

พลเอก อัญญพร เจริญพานิช : ท่านประธานครับ ในเมื่อคุณสมบัติของ ส.ว. ใหม่ของเรา มีทั้ง ๒ กลุ่ม ข้อ ๓ ข้อ ๔ เราใช้ หรือ ได้ไหมครับ คือผมก็ยังรักที่จะต้อง การศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีเอาไว้ แล้วก็ หรือ เนอะครับข้อ ๔ ก็ใช้เป็นเขียนให้คลุมอีกกลุ่มหนึ่งครับ

ประธาน : ก็เป็นทางออกอีกอย่างหนึ่ง

นายอัชพร จารุจินดา : เมื่อวานที่คุยกันครับ ปริญญาตรีปีเดียว เราก็ไม่อยากจะเพิ่งจบมาเมื่อวานนี้เองครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ๓ และ ๔ ต้องไปด้วยกันใช้ไหมคะ มีทั้ง ๓ มีทั้ง ๔ แต่ที่นี้คนที่กลุ่มที่ไม่มีเป็นปราชญ์ชาวบ้านเราก็เห็นใจว่าจะหาทางออกกว่าอย่างไรใช้ไหม ท่านประธาน จะให้เขาอย่างไร

ประธาน : คือมันก็ไม่ถึงขั้นปราชญ์ชาวบ้าน แต่คนที่มีประสบการณ์เยอะ ผมเล่าให้ฟังว่า สมัยเป็นประธาน สนช. เวลาผมเจอ จะชวนครูชูปให้ทำอะไรให้ช่วยอะไร ผมต้องนั่งอธิบายนานมาก จนกระทั่งแก่เห็นดีเห็นงาม แล้วก็แกก็เอาแล้วแกไม่ทิ้งเลย

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แต่พอต้องการอะไรแล้วผมไปบอกว่าปริญญาโท ปริญญาเอก ผมไปบอกเอาอย่างนี้นะพวกนั้น ไม่ถามผมสักคำหนึ่ง มันมองให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความรู้ตามปริญญากับความชำนาญ เยอะเลย แล้วเราได้ฟังคนที่ชำนาญมากกว่าคนที่ฟังปริญญา แต่เวลานั้นหมายความว่า เขามีประสบการณ์จริง ๆ ที่เลือกกันมาได้จริง ๆ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ครูซุบเป็นครูใช้ไหมคะ

ประธาน : เป็นครู ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรี

นางจุรี วิจิตรวาทการ : แต่ว่าเขามีประสบการณ์สอนหนังสือมานานมาก แต่มีอีกคนหนึ่งที่เก่งมากในเรื่องออมทรัพย์ไม่แพ้ครูซุบคือ ชื่อครูอัมพร เคยขึ้นเวทีปราศรัย พูดเก่ง ฉะฉาน ตอนหลังมาทราบว่าเป็นภารโรง ไม่เคยเป็นครู เป็นภารโรงแต่เก่งมากในการ organize คนในชุมชนที่ภาคใต้ที่ทำกลุ่มออมทรัพย์ แล้วขึ้นเวทีเราไม่มีทางรู้เลยว่าเขาไม่ได้เรียนหนังสือมาเป็นวิทยากรให้กับภาครัฐที่ไปพูดที่โน่นที่นี้อะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นดิฉันก็คิดว่าปริญญาอาจจะไม่ได้สำคัญ แต่มันก็เป็นตัววัดอันหนึ่งถ้าไม่มี ๓ มีแต่ ๔ สังคมเขาจะว่าเราบอกว่า มาตรฐาน หย่อนยานหรือเปล่าคะ

นายอัชพร จารุจินดา : คือเขาไม่ได้ห้ามนะครับ คือคนมีปริญญาตรีก็มาสมัคร ซึ่งเขาอาจจะถ้าเขามีความเชี่ยวชาญด้วยโอกาสที่เขาจะได้รับเลือกเขาก็สูงกว่า เพียงแต่ว่าเราอย่าไปตัดโอกาสคนที่ไม่ได้จบ ไม่มีปริญญา

เลขานุการ : คือถ้าพูดเล่น ๆ ก็คือ สตีฟ จ๊อบส์ กับ บิล เกตส์ สมัคร ส.ว. ไทยไม่ได้

ประธาน : มันไม่จบปริญญาตรี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ที่เราพูดยกตัวอย่างมันเป็นเพียงตัวอย่าง ที่ว่ามันเกิดขึ้นน้อยมาก แต่ว่ามันก็เป็นตัวอย่างที่ว่าเราเอาขึ้นมาพูดกันนะครับ ซึ่งมันเป็นผมว่า อาจจะถือหลักการใหญ่ ๆ มากกว่าที่จะเอาหลักการช้อยกเว้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มาขัดกับหลักการใหญ่ ๆ คือว่าเราจะมองภาพพจน์ของสภาสูงหรือว่าสภา ส.ว. วุฒิสภาให้มันรู้สึกว่ามันมี อย่างน้อยที่สุดเราอาจจะดูถูกปริญญาตรีของพวกเขาเองนะครับ เราพูดมานี้แสดงว่าเราไม่ได้ให้เกียรติเลย สำหรับผู้ที่จบปริญญาตรีนะครับ ผมก็ยังมองไม่เห็นว่ามันทำไมเราจะต้องไปเอาช้อยกเว้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มาขัดหลักการใหญ่ที่เราควรจะวางไว้ในระบบของรัฐธรรมนูญไทย เราไปเอาตัวอย่างที่ว่า มันมีจริงครับ แต่ว่ามันมีน้อย จนกระทั่งผมไม่อยากจะเห็นว่ามันมาขัดกับหลักการในรัฐธรรมนูญไทย

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นะครับ อันนี้ก็แล้วแต่นะครับว่าถ้าเห็นว่าปริญญาตรีเมืองไทยมันไม่มีค่า ไม่ศักดิ์สิทธิ์ ก็ไม่เป็นไร ผมก็ยอมครับ

ประธาน : แต่มันไม่ใช่เป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ศักดิ์สิทธิ์นะครับ แต่ก่อนนี้ ส.ส. เขาไม่ได้กำหนดปริญญาตรี ต่อมารัฐธรรมนูญก็บอกว่าพวกนี้มาแล้วก็พูดจาอะไรกันไม่รู้เลอะเทอะ ก็ไปกำหนดว่าต้องปริญญาตรี หวังว่ามาตรฐานจะดีขึ้น แล้วตั้งแต่นั้นมาสภาพมีเรื่องเลวร้าย ที่สมัยก่อนไม่เคยเกิดขึ้นอีกเลยจากคนที่จบปริญญาทั้งนั้นเลย คือหวังว่าจะได้มาตรฐานในทาง จริยธรรมที่ดีขึ้น เอาเข้าจริงมันไม่ได้ แล้วจริง ๆ ความรู้ผมก็ยังคงคิดว่ามันไม่สามารถวัดได้ด้วย ปริญญาอย่างเดียวมันวัดด้วยอย่างอื่นก็ได้ จริงอยู่ปริญญามันมีคล้าย ๆ มีมาตรฐานว่าอย่างน้อย คุณรู้เท่านี้ แต่ที่รู้เท่านี้พอใช้หรือยัง อย่าง questionable พอในที่สุดเราก็พบว่าเอาไปแล้ว ไปทำงานไม่ได้ต้องไปฝึกกันใหม่หมดเลย เพราะฉะนั้นตัวความรู้ตัวนั้นไม่ใช่ตัวสิ่งที่เราต้องการ ถ้าเราออกแบบ ส.ว. แบบนี้สิ่งที่เราต้องการคือความรู้จริง ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์จะมี ปริญญาหรือไม่ปริญญาก็ไม่สำคัญ มันไม่ได้แปลว่าปริญญาไม่ดี แต่หมายความว่าเราต้องการสิ่งที่มี ความรู้จริง ถ้ามีปริญญามาโอเคการพิสูจน์ก็ง่ายขึ้น พื้นฐานคุณคงดี แต่คนที่ไม่มีปริญญาเขาก็ต้องพิสูจน์ตัวเองว่า เรื่องนั้นเขาจริง อย่างคนที่ไปขลุ่ยอย่างนี้ ไม่ได้จบปริญญาอะไร มันไปขลุ่ยโหยหวนวังเวงวิเวก จนต้องให้ปริญญาเอก

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ พวกเรา ๒๑ คนที่มาเป็น กรธ. จบปริญญาตรี อย่างต่ำปริญญาตรีทุกท่านเลยครับ เป็นศาสตราจารย์ก็หลายท่าน ทำไมเราไม่เอา คนที่ไม่จบปริญญาตรีมาเป็น กรธ. ละครับ เขาก็มีความรู้ ความสามารถ

ประธาน : ถ้าท่านสุพจน์ไม่ได้จบปริญญาตรีผมก็เลือกท่านมา ผมก็เอาท่าน เหมือนกัน แต่บังเอิญท่านจบเสียแล้ว เราก็ดูที่ความรู้ความสามารถของคน ผมคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือต้องดูวัตถุประสงค์เมื่อเราเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของ ส.ว. ไม่ได้เหนือ จริง ๆ ก็ไม่ได้เหนือกว่า ส.ส. แล้วนะครับ มันไม่ใช่เป็นสภาพที่เล็กลงหรือเป็นวุฒิสูงกว่าอะไร แต่เราต้องการให้เรามองจาก ภาพจากสิ่งที่เขาประสบมาแตกต่างไปจากกระบวนการที่จาก ส.ส. ที่เขามีกระบวนการอีกต่างหาก เพราะฉะนั้นมันจึงจะไม่ใช่เรื่องของความรู้ที่ใครสูงกว่าใคร ส.ส. เรากำหนดปริญญาตรีหรือเปล่า กำหนดหรือ ไม่ได้กำหนดไม่ใช่หรือ ไม่ได้กำหนดนะ ส.ส. ก็ไม่ได้กำหนด รัฐมนตรีเราจึงกำหนด ส.ส. เราไม่ได้กำหนด เพราะฉะนั้น ส.ว. ไม่กำหนด ผมก็ว่าไม่น่าจะเป็นปัญหาอะไร

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คณะอนุกรรมการนิติบัญญัติเสนอนี้ก็เสนอประเด็นนี้ แล้วก็ที่ประชุมก็เหมือนกับพูดตัดไปแล้ว ฉะนั้นเวลาเลือกจำแนกกลุ่มถึงใส่ผู้ด้อยโอกาส ผู้อะไร ผมก็เลยใส่ให้ตามมา ที่นี้ก็เห็นฝ่ายเลขามาใส่ปริญญาตรีตรงนี้อีก

ประธาน : เอาออกนะครับ ที่นี้อันสุดท้ายตัวนี้จะเอาอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านตัดไปตอนที่อนุกรรมการนิติบัญญัติเสนอกี่ฟังดู นะครับเหมือนว่าจะตัดการเป็นผู้บุพการี คู่สมรสอะไรนั้นะครับ ในส่วนนี้ออกไป ที่นี้ก็แล้วแต่ ที่ประชุม คือเหตุที่เขาบัญญัติใน (๘) เรื่องผู้บุพการี คู่สมรส หรือบุตร ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. อะไร ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมันเกิดจากปัญหาสภาพัวเมียที่เขาพูดกัน รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ จึงบัญญัติเพิ่มมานะครับ

ประธาน : จริง ๆ มันน่าจะอายนะครับเขียนไปในรัฐธรรมนูญ ทั่วโลกเขาไม่ห้าม คลินตันเป็นประธานาธิบดี นางฮิลลารีเป็นอะไรตอนนั้นเป็นอะไรหรือเปล่า

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เขาไม่ได้ตอนช่วงเดียวกัน มันต้องพ้นตำแหน่งไปแล้ว คลินตันพ้นไปแล้วเขาได้เป็น แต่เขาได้ตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาไปปฏิรูปสาธารณสุข ระบบ สาธารณสุขตอนที่คลินตันเป็นประธานาธิบดี

ประธาน : แต่เป็นบ้านเราเกิดเรื่อง

นางจุรี วิจิตรวาทการ : แต่ทำไม่สำเร็จ

ประธาน : ถ้าบ้านเราเกิดเรื่อง สมมุติว่าท่านนายกตั้งคุณน้องไปปฏิรูปการศึกษา เพราะเห็นว่าเป็นอาจารย์อยู่ในมหาวิทยาลัยมานาน เกิดเรื่องใหม่ เกิดเรื่องแน่ เราเลยต้องเสียคน ไปคนหนึ่ง

เลขานุการ : กราบเรียนท่านประธานครับ เมื่อกี้ที่อาจารย์ชาติชายได้รายงาน ผลการสำรวจความคิดเห็นของสำนักงานสถิติบอกประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ ๗๔ เปอร์เซนต์บอกว่า ไม่ควรให้เป็น

ประธาน : เพราะอันนี้มันติดยึดอยู่กับของเดิม แต่ถ้ามองในแง่ของสิทธิมนุษยชน ขึ้นพื้นฐานการที่ใครไปแต่งงานกับใครแล้วมันเลยถูกห้ามหมด มันก็ชอบกล อธิบายเขายาก

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ในชุดที่แล้วมีสามีภรรยาคนหนึ่งพอจะลง เขาหลงอุบลราชธานี สามีหลงอุบลราชธานี ภรรยาหลงสกลนคร แต่เขาไปหย่ากันไม่กี่วันก่อนจะนั้น ก่อนจะมาสมัครนะคะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศลักษณะ ๔/๑๐

ประธาน : ก็ยังนอนอยู่ด้วยกัน

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ก็ยังนอนอยู่ด้วยกัน ก็คุณพี่ขา คุณพี่ขาเวลาอยู่ในห้อง ก็จะมีปัญหาอยู่เหมือนกันว่าเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเปล่า อันนี้กำลังคุยว่าเขาหย่ากัน โดยด้วยเหตุที่ว่า ห้าม นอกประเด็นคนละประเด็น อันนี้ห้ามเพราะกฎหมายห้าม

ประธาน : หยุดพักสักนิดหนึ่งก่อน

พักประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

- ๕/๑

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

ประธาน : ตกลง (๘) เอาไหม ไม่เอาเนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วแต่ท่านครับ เพราะว่ามันก็เคยเกิดมีเหตุ รู้สึกมีคดีเดียวครับที่ตัวเองรู้สึกจะเป็น ส.ว. แล้วก็ลุกขึ้นไปสมัครนายกเทศมนตรีได้ ก็เลยเข้าอนุัติ

ประธาน : เวลาลงโทษเราก็ต้องฝืนใจลง จริง ๆ เราอาจจะให้เหตุผลว่าเดิมที่ห้ามไว้เพราะ ส.ว. มีอำนาจในการถอดถอน เพราะฉะนั้นมันก็จะเกิดการขัดกันประโยชน์ทับซ้อน บัดนี้เราไม่มีเรื่องนั้นแล้วก็ไม่มีอะไรจะต้องห้ามก็เป็นเรื่องของประชาชน จะได้เป็นสากล จะได้อ้างได้ ตกลงเอาออกเนะครับ โฆษกก็ไปแถลงได้ว่าเราไม่ห้ามเพราะเหตุที่ว่าเราไม่ได้ให้มันแล้ว แล้วก็มาจากคนละครับ ๑๑๐ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๐ ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา บุคคลผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๙ จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเอง หรือจะยินยอมให้นิติบุคคลที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมาแบ่งปันการเสนอชื่อก็ได้ เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยว่าผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและผู้ยินยอมให้เสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งผู้ใดต้องเข้ารับการเลือกตั้งในตำแหน่งใด และให้คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นที่สิ้นสุด

ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและผู้ยินยอมให้เสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ บรรดาที่มีอยู่ในวันสมัครรับเลือกตั้ง และรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังสามปีก่อนปีที่มีการสมัครรับเลือกตั้ง และต้องยินยอมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวให้ประชาชนทราบด้วย

การสมัครหรือการยินยอมให้เสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งและการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง และการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินรวมทั้งรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ประธาน : ลองคุยกันในเบื้องต้นหน่อยได้ไหมครับว่าเราจะปล่อยให้สมัครก็ได้ เสนอก็ได้ หรือปล่อยให้เป็นเรื่องของการสมัครอย่างเดียว เชิญครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ครับอย่างนี้ครับ ผมเองเรื่องการเสนอชื่อนี้ผมไม่คัดค้านครับ แต่ผมเห็นตัวเลขว่าให้ ๓ คนเสนอดูว่าน้อยไป สาเหตุที่พูดง่าย ๆ ว่าน้อยไปทีแรกก็ยังคงคิดว่ามากกว่านั้น แต่ว่าก็ต้องพิจารณาด้วยว่าห้ามคนที่เสนอชื่อคนใดคนหนึ่งแล้วไปเที่ยวเสนอชื่อคนอื่น ๆ ต่อ เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมันจะมีมือปืนรับจ้างลักษณะนี้ในความคิดผมนะครับ และอีกอย่างหนึ่งก็คือเรื่องภาษีเงินได้ ในช่วง สปช. เขาคุยกันที่ ๕ ปี เขามองว่าเรื่องของประมวลรัษฎากร อายุความอะไรตรงนี้นั้นอยู่ประมาณ ๕ ปี ก็เลยอยากจะตั้งไว้หนึ่งนะครับว่าไม่รู้ที่เรา ๓ ปีกับ ๕ ปี มันมีนัยอย่างไรนะครับ

ประธาน : ๓ คนเอามาจากไหน

เลขานุการ : ๓ คนเป็นในชาร์ตที่เราพูดกันเบื้องต้นที่ในชาร์ตเป็น flowchart นะครับท่านครับ

ประธาน : มาจากไหน

เลขานุการ : ว่าต้องมีผู้รับรองไหมหรืออะไร

ประธาน : เรายังไม่ได้พูดกันถึงตรงนั้น เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ถ้าเขียนว่า จะยินยอมให้นิติบุคคลที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร อันนี้เสนอชื่อก็ได้มันแปลหรือเปล่าครับว่านิติบุคคลเสนอชื่อได้คนเดียว คือสมมติถ้าผมยังพยายามนึกแบบพวกซีโงงหน่อยนะครับ ก็คือเป็นนิติบุคคลแล้วก็เสนอทีเดียว ๕๐ คนเลยอย่างนี้ครับ เราจะให้นิติบุคคลหนึ่ง ยกตัวอย่างสมมติถ้าเขาเป็นทางเอ็นจีโอเขาก็อาจจะเสนอในหลาย คนหนึ่งเสนอเรื่องผู้พิการ คือ เอ็นจีโอเดียว อาจจะเสนอหลาย ๆ ชื่ออย่างนี้ได้ไหมครับ หรือว่าเอ็นจีโออาจจะไม่ค่อยมีอะไรแอบแฝงแต่ว่ามันก็จะมีการอื่นที่เป็นมูลนิธิ หรือเป็นอะไรที่เขา หรือมูลนิธิเสนอไม่ได้ คือผมกลัวเขาจะใช้ตรงนี้และเสนอทีหนึ่งเยอะ ๆ ครับ

ประธาน : เราเคยตั้งคำถามถามไว้ว่าทำไมปัญหาเรื่องนี้เราไม่เคยถามเรื่อง ส.ส. ทำไมเราไม่เคยคิดเลยว่าเวลา ส.ส. จะมารับเลือกตั้งให้ใครเป็นคนเสนอ ทำไมเราไม่เคยคิดเลยเจ้าตัวต้องสมัคร แต่พรรคการเมืองต้องรับรอง ทำไมเราไม่คิด เพราะการเข้ารับเลือกตั้งมันเป็นเรื่องความสมัครใจของคนที่จะอาสา เมื่อคนที่เขาจะอาสาเขาก็ต้องมาเอง ระบบการเสนอชื่อนั้นมาจากกระบวนการสรรหา ฉะนั้นมันก็ใช้ระบบเสนอชื่อ เมื่อเราใช้วิธีเลือกทางอ้อม การเสนอชื่อนั้นก็

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ต้องเลิกคิด มันไปกังวลใจอยู่ไม่ได้มันก็ต้องสมัครมาแล้ว ส่วนจะให้องค์กรที่เขารับรองหรือไม่ ก็ปล่อยไปเป็นกฎหมายลูกไปคิดตรงโน้น น่าจะง่ายกว่ากระมังเราจะได้ไม่ต้องไปยุ่งกับมัน เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือถ้าตามหลักการน่าจะเป็นอย่างนั้น นะครับ แต่ว่าสภาพสังคมไทยผมรู้สึกว่ามีผู้ใหญ่จำนวนมากที่ถ้าจะไปเดินสมัครเหมือนกับที่เรา ชอบพูดกันว่า ไม่อยากจะลงการเมืองเปลืองตัว อะไรอย่างนั้นครับ แต่ที่นี้ถ้าเกิดมีคนสมัคร คือหมายความว่ามีคนเห็นคุณค่าของเขา คือลักษณะกลองตีมันไม่ตัวเองอย่างนั้นครับ ผมว่าอันนี้ มันเป็นลักษณะของสังคมไทยแท้ ๆ เลยนะครับ ที่อยากจะให้คนอื่นเสนอชื่อ ถ้ามันมีส่วนนี้ไว้มันจะทำให้เราได้คนที่เราอยากได้เข้ามาใหม่ครับ คือผมกลัวว่าตัดออกมันจะหายไป

ประธาน : มันไม่นะเพราะว่าแนวคิดนั้นเราเอาไปใช้กับองค์กรอิสระ ไม่สมัครเขาก็ไปสรรหามาเพราะว่าเขาไม่ต้องทำอะไร ถูกสกรีนโดยคณะกรรมการ แต่อันนี้อย่างไรเจ้าตัวก็ต้องมาเพราะต้องมาเลือก ต้องเลือกหลายขั้นตอน ต้องมาลงคะแนนคนอื่นเขา ต้องมาคลุกคลีเพื่อให้คนรับรู้ อยู่ ๆ ไปนั่งอยู่กับบ้านแล้วเอาใบสมัครมายื่น มีคนเอาใบสมัครมายื่นให้เสนอแนะ มันก็ไม่สมบูรณ์แบบ เมื่อมันจะใช้กระบวนการในการเลือกเจ้าตัวมันต้องมาอยู่แล้ว เพราะอย่างไรก็ต้องมาเลือก เชิญอาจารย์ครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยว่าน่าจะเอาออก ด้วยเหตุผลที่ท่านประธานว่าถ้าในกรณีนี้เขาจะต้องมาเลือกกันเอง อยากรู้ก็ต้องเปลืองตัวอยู่แล้วถ้าเกิดว่าจะเข้ามาคลุกในวงการ แต่ข้อที่ผมเห็นว่าเป็นอุปสรรคอันหนึ่งคือเรื่องของการยื่นบัญชีทรัพย์สินว่าต้องยื่นตั้งแต่วันสมัคร เพราะว่าในทางความเป็นจริงการรวบรวมทรัพย์สินว่าตัวเองมีเท่าไร ผมคิดว่ามันเป็นภาระ จริง ๆ ถ้าเขาได้แล้วเขาถึงมายื่นผมยังคิดว่าตรงนี้มันน่าจะถูกต้อง ในสภาพที่เราจะไปตรวจเขาตั้งแต่เบื้องต้นเลยว่าตั้งแต่ยังไม่ทันได้เป็น ส.ว. ผมยังรู้สึกว่าคนจำนวนมากเลยที่จะต้องมารวบรวมว่าตัวเองร่ำรวยหรือว่ามีทรัพย์สินเงินทองแค่ไหน เป็นภาระ อันนั้นคือข้อที่ผมอยากให้ตัดออกครับ

ประธาน : ไล่ไปที่ละอันก่อน เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ขอโอกาสอีกครั้งครับ คือเราไม่อยากให้ ส.ว. เป็นการเมืองมาก แล้วก็หวังว่าการเมืองจะมาครอบงำ ส.ว. แต่ขณะเดียวกันที่เราพูดกันเมื่อครูนี้นั้นก็เหมือนกับที่เราต้องยอมรับว่ามันเป็นการเมือง อันนี้มันจะขัด ๆ กันอยู่ในตัวอย่างไร ชอบกล ๆ นะครับ ผมเองผมคิดว่าถ้าเอาไว้นะครับ ผมอยากเห็นภาพว่าสภาพนายหรือองค์กร

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

อะไรต่าง ๆ องค์กรทางเศรษฐกิจส่งคนมา ผมอยากรู้ว่ามันจะได้ไหม เป็นที่ยอมรับไหม มันจะได้รู้เลยว่าใคร lobby กันไหม หรือว่าพอลงมาเป็นตัวแทนของอนุมาตรานี้มันมีบาร์มีจริงไหม ปรากฏว่าอันนี้มันวัดได้ พอลงไปตรงนั้นแล้วมันจะมีภาษี อย่างเช่นว่า สมาคมทนายความส่งมา หรือสมาคมสภาอุตสาหกรรมส่งมา คนอื่นเห็นคุณค่าของความเป็นตัวแทนขององค์กรนั้นไหม หรือว่าองค์กรนั้นได้ทำการบ้านพอหรือเปล่า อะไรอย่างนี้ คือผมรู้สึกว่าคุณกลุ่มทางสังคมมันมีความหมายในการที่จะส่งความเป็นตัวแทนมานะครับ เพราะว่าเราบอกว่ารับรองก็ได้ ไปขอใบรับรองก็ได้ หรือว่าความมุ่งหมายของเราตอนแรกคือรับรองก็ได้หรือส่งเป็นตัวแทนมาก็ได้ อยากให้เป็นตัวแทนของกลุ่มสังคมด้วย เป็นตัวแทนของความรู้ความเชี่ยวชาญด้วย ผมรู้สึกว่าเราออกแบบอย่างนั้นมาตั้งแต่ต้นนะครับ ถ้ามันมีการคละกันมันได้รู้สึกว่ามันมาจากหวัระแห่งหลาย ๆ หวัระแห่ง พอมาแล้วสังคมก็จะตั้งคำถามว่าตัวแทนองค์กรขนาดนี้ยังไม่ได้รับเลือกแสดงว่ามันมีปัญหาอะไรไหม ระบบมันเป็นอย่างไร คือผมว่าถ้าใส่พวกนี้เข้าไปมันจะเป็นตัวเช็กอยู่ได้พอสมควร

ประธาน : เดียวต้องทำความเข้าใจว่าวุฒิสภาเราไม่ได้ design ไม่ให้เป็นการเมือง มันเป็นการเมือง แต่ที่เรา design ไม่ให้มันตกอยู่ใต้อำณัติพรรคการเมือง คือเป็นการเมืองรูปแบบประชาชนภาคพลเมืองที่เขาจะมากันเอง เลือกกันเองมา แล้วหน้าที่เขาก็คือหน้าที่การเมือง มันปฏิเสธไม่ได้ แต่ที่นี้เวลาที่เขามา ถ้าเขามาเองเขาก็จะารู้จักคนอื่น เขาก็จะทำอะไรก็ไปทำการแนะนำของสมาคมก็คืออาจจะแนะนำ มีหนังสือแนะนำมาบอกคนนี่เขาเป็นตัวแทนของสมาคมจริง แต่ไม่ใช่ให้สมาคมเป็นคนส่ง เพราะถ้าสมาคมเป็นคนส่งมันจะดูชอบกลตรงที่ว่า อ้าวแล้วตัวคนนั้นไม่ได้ยินยอมหรือ ในที่สุดเราก็ต้องไปออกกฎหมายบังคับว่าเวลาส่งแล้วต้องได้รับความยินยอม พอยินยอมแล้วเจ้าตัวจะมาใหม่ มาเลือกกับเขาใหม่ ถ้าไม่สมัครใจไม่เต็มใจยังรี ๆ รอ ๆ ไม่เลือก รอให้เพื่อนเลือกตัว อย่างนั้นมันก็ไม่ครบหน้าที่ เพราะฉะนั้นมันก็ต้องลงมาแสดงบทบาทเต็มที่ คือเราไม่ได้ห้ามหาเสียงด้วยนะ เราก็ให้หาเสียงแต่ว่าก็หาเสียงกันในหมู่ตรงนั้นมีก็ร้อยคนก็ไปหาเสียงกันอยู่แค่นั้น คือเขาสามารถทำได้โดยไม่ต้องพึ่งพรรคการเมือง แต่ถ้าเราให้เขาไปเลือกตั้งแบบจังหวัดเขาทำไม่ได้ มันขัดกัน อาจารย์ศุภชัยก่อนนะครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมพยายามนึกตามเรื่องของตรงนี้เรื่องนิติบุคคล นึกว่าสมมุติถ้าเรามีเขียนไว้แบบนี้ละครับ แล้วเราก็ไม่ได้ระบุว่านิติบุคคลเสนอชื่อได้กี่คน ภาพที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งคงต้องนั่งดูว่าดีหรือไม่ดี อย่างเช่น ยกตัวอย่างนะครับ สมาคมบัณฑิตกฎหมาย สตรีอย่างนี้นะครับ อาจจะเสนอชื่อผู้หญิงมา ๕ ชื่อ ๑๐ ชื่อ ซึ่งก็มีข้อดีนะครับในแง่ที่ว่าคนเหล่านี้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ได้ผ่านการกลั่นกรองมาจากสมาคมนี้ หรือว่าสมาคมผู้พิการทางสายตาเสนอชื่อมา ๒๐ คน ข้อดีของมันก็มีเหมือนกัน แต่ผมไม่รู้เหมือนกันว่ากฎหมายห้ามหรือเปล่า หรือเราควรที่จะห้ามหรือเปล่านั้นคือถ้ามีสมาคมมีนิติบุคคลเสนอชื่อมาแล้วเขาก็เอาไปโฆษณาลงหนังสือพิมพ์ว่าช่วยสนับสนุนเพียงแต่ไม่ได้ทำอะไร เพียงแต่บอกว่ามีคนไปสัมภาษณ์ สมมุติไปสัมภาษณ์ท่านก็ระณาแล้วท่านก็ระณาก็บอกว่าทางสมาคมคิดว่าคนพวกนี้มี คนกลุ่มนี้จะได้อย่างไรมันก็มีลักษณะของข้อดีตรงนั้นก็อยู่เหมือนกัน ก็เลยนึก คือมันแสดงความเป็นกลุ่มก้อนอันหนึ่ง แล้วก็แสดงว่าอย่างน้อยถ้ามีเรื่องมีราวขึ้นมาก็คงไปตามหาได้ว่ามาจากสำนักนี้ที่ส่งมา มันมีข้อดีเหมือนกัน อย่างเช่นถ้าสภาหนังสือพิมพ์ส่งมาชื่อ ๔-๕ ชื่อ ก็แปลว่าเขาก็คงต้องกลั่นกรองคัดเลือกมาแล้ว และถ้ามาทำอะไรไม่ได้เรื่องได้ราวก็คงจะถูกตำหนิได้ ข้อดีมันก็จะครบ แบบให้เดินไปสมัครเองมันก็จะอีกแบบหนึ่ง อันนี้คือช่วยสังคมกลั่นกรองเอาไว้รอบหนึ่ง พยายามมองว่ามันมีข้อดีหรือมีข้อไม่ดีอะไรบ้างนะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมมี ๒ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ ก็คือถ้าเราให้มีนิติบุคคลเสนอชื่อ ทีนี้ในต่างจังหวัดนิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไรมันก็คือพวกมูลนิธิ สมาคมส่วนใหญ่ แต่มันจะมีกลุ่มต่าง ๆ ที่เขาทำการทำงานจริง ๆ แต่เขาไม่ได้ไปจดทะเบียนเป็นสมาคมที่เป็นนิติบุคคลหรือมูลนิธิ อันนี้เมื่อมันออกไปอย่างนี้จะทำให้เราถูกตำหนิได้ไหมครับว่าเราไม่เปิดกว้างจริงในความเป็นจริงของทางสังคมของบ้านเรา ซึ่งเวลานี้การจะจดทะเบียนนิติบุคคลก็เป็นเรื่องไม่ถ่วงนะครับ แล้วก็ไหน ๆ เราก็อยากจะเปิดโอกาสให้คนที่เขามีความเชี่ยวชาญอะไรต่าง ๆ อยู่ในทุก ๆ แห่งในทุกอำเภอได้มีโอกาส อันนี้ผมเรียนเสนอว่าเราจะขยายความได้ไหมว่าถ้าเป็นกรณีของหน่วยงานที่ไม่ใช่นิติบุคคล คุณต้องรับรองมา ลักษณะนี้นะครับ นี่เป็นประเด็นหรืออันที่ ๑ นะครับ

อันที่ ๒ ผมคาดการณ์ว่ามันก็คงจะมีคนอยากสมัครเยอะ แล้วก็จริงบ้างเท็จบ้าง อาจจะเป็นภาระของ กกต. ในการที่จะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ถ้าจะดีไหมครับที่พอประกาศรายชื่อผู้ที่มาสมัครในแต่ละอำเภอแล้ว และ กกต. ตรวจสอบสมบัติเบื้องต้นแล้ว บอกว่ามีชื่อมีสิทธิเข้าไปคัดเลือกกันเอง เราเปิดโอกาสให้ประชาชนมาร้องคำนำมาร้องสัก ๑๐ วัน ๑๕ วันได้ไหม เหมือนอย่างกรณีกรรมการอิสระจะให้สภาโหวตให้เขายังเวียนไปถามใครต่าง ๆ ว่าคนคนนี้ clean จริงไหม ดีจริงไหม ใครมีหลักฐานอะไรก็มาร้องคำนำมานะอย่างนี้ คือบ้านเรากรณี

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

จะให้ กกด. ไปตรวจ ขอโทษเอ่ยชื่อเขา ก็คือมันคงยากเพราะมันเยอะ แต่ว่าบ้านเราจะมีอุปนิสัย
อย่างหนึ่งคือพอใครแปลกปลอมมาไม่ใช่ของจริงก็จะมีคนมาหาข้อมูลมาร้องค้านก็ช่วย กกด. ไปอีก
ทางหนึ่งมองอย่างนี้ มี ๒ ประเด็นครับ เรียนหรือท่านประธาน เพื่อให้ได้คนที่ไม่ได้สวมอะไรมา
อยู่ไหนก็ไม่รู้ อยู่ ๆ ก็มาบอกว่าอยู่ที่นี่อะไรอย่างนี้ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน ถ้ามันจะเขียน ๒ อย่างนี้มันจะขัดแย้ง
กันเอง เพราะมันเปิดให้สมัครโดยเสรีแล้ว แล้วก็มาเปิดอีกช่องทางว่าไม่สมัครก็ได้ นิติบุคคลเสนอมา
ก็ได้ มันแย้งกันอยู่ในตัว เพราะว่าถึงแม้ว่านิติบุคคลไม่เสนอเขาก็เดินมาหาและสมัครเองได้ แต่ถ้า
การเขียนลงไปนิติบุคคลเสนอมันจะเกิดอิทธิพลเกิดขึ้นว่าเฉพาะบุคคลที่นิติบุคคล สมมุติว่า
สภาพนายความเสนอเท่านั้น พอทนายความอื่นจะสมัครและไปขอให้สภาพนายความรับรอง เขาก็
บอกว่าเขาไม่รับรองเพราะเขาเสนอแล้ว ตาคณันนั้นก็เลยจะมีปัญหาเอาในการหาคนรับรอง
เพราะฉะนั้นความจริงแล้วมันเปิดดีกว่าว่าให้มาสมัครกันเองได้ ส่วนการรับรองโดยองค์กรต่าง ๆ
หรือนิติบุคคลต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องการรับรองว่าเขามีตัวตนจริงหรือไม่เท่านั้นเอง

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในประเด็นเรื่องจะให้นิติบุคคลเสนอหรือไม่ ผมเห็นด้วย
กับท่านอัชพร คือให้นิติบุคคลเสนอแล้วเขามีเอกสิทธิ์อะไร เขาไม่มีเอกสิทธิ์อะไรนะครับ แล้ว กกด.
ต้องมาตรวจสอบอีกว่าตกลงยินยอมหรือไม่ยินยอม คือในเมื่อเขาก็เดินเข้ามาได้อยู่แล้วนะครับ ที่นี้
ในส่วนที่ว่าถ้าเกิดมีใครขาดคุณสมบัติมาสมัครให้มีสิทธิร้องคัดค้านต่อ กกด. ได้หรือไม่ ร้องได้
ตลอดเวลาอยู่แล้วครับ ถึงไม่มีคนร้องถ้า กกด. เขาสงสัยก็สอบเองได้อยู่แล้วนะครับ ที่นี้ผมพอดี
มันยังไม่ถึงประเด็นในที่เรื่องภาษีนะครับ

ประธาน : เอาประเด็นนี้ก่อนนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เรื่องภาษีของ ส.ส. มีให้ยื่นแสดงภาษีใหม่ ส.ส. ไม่มี
แต่ ส.ว. ให้มีมันก็จะแปลกนะ ทำไม่ไม่เหมือนกัน

ประธาน : คือเรา design มา นะครับ มัน design มาจากกลุ่มคนที่มีความรู้
ประสบการณ์หลากหลายไม่ใช่ผู้แทนของกลุ่มอาชีพ ก็ร่างแล้วละ เพราะฉะนั้นตอนนี้มันจึงต้อง
แต่ละคนรับผิดชอบตัวเองแล้วก็มาสมัคร เพราะไม่เช่นนั้นตัวนิติบุคคลมันจะกลายเป็นคนกำกับ
ซึ่งเราก็ไม่ได้ต้องการให้ใครไปกำกับมาแล้วก็ต้องให้เป็นเสรีตามความคิดของเขา ที่สำคัญก็คือว่า

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ถ้าเราไปให้นิติบุคคลมาเป็นคนเสนอได้เราต้องไปกำหนดคุณสมบัติของนิติบุคคลอีก คราวนี้ต้องตรวจ ๒ อันเลย ยุ่งยากตายเลย แล้วยังรวมไปถึงว่าแล้วนิติบุคคลเขาช่วยหาเสียงได้ไหม สนับสนุนคนของเขาได้ไหม แล้วเขาเป็นคนออกสตางค์ได้ด้วยไหม ถ้าเขาเป็นคนออกสตางค์ได้ด้วยพรรคการเมืองก็จะแทรกซึมเข้ามาและเขาจะมีองค์กรนิติบุคคลเยอะแยะเลย มูลนิธิ สมาคมอะไรตั้งขึ้นมาเป็นดอกเห็ดแล้วก็เสนอคนเข้ามา มันก็จะยิ่งไปกันใหญ่ คิดว่าเมื่อเราวางหลักเรื่องเอาตัวคนเข้าเป็นเกณฑ์แล้ว มันคงต้องให้เขาเข้ามาเองแล้วละ เอานะ ปัญหา มันจะได้น้อยลงไปอีกเพราะหนึ่ง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : สรุปคือเอาอย่างนี้หรือครับ ให้สมัครเลย

ประธาน : ให้สมัครเลย ถ้าสมัครก็เลือก จะเลือกก็ต้องมา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : โอเค คุณสมบัติมีก็มาโชว์เลยนะครับ

ประธาน : เขาก็ได้ตัวเอง เขาก็รับผิดชอบคุณสมบัติของเขาเอง ไปทำความเข้าใจตัวเองไม่ต้องไปอาศัยบารมีใครมาเอาเปรียบคนอื่น

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือเดิมผมเสนอว่าเราคุยกันว่าให้มันมีองค์กร สมัยก่อนมีองค์กรรับรอง แล้วก็เรามาคุยวงนี้คือว่าเราพบว่าการเมืององค์กรรับรองและเป็นตัวแทนองค์กรมันมีปัญหาต่าง ๆ ก็เลยเสนอตัวบุคคลขึ้นมา ที่นี้ตอนคุยอยู่ในอนุกรรมการผมได้ยินท่านอาจารย์อุดมพูดเรื่องความเป็นตัวแทนของกลุ่มทางสังคมว่าการรวมตัวของกลุ่มทางสังคมเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ผมก็เออก็น่าฟังแต่ว่าผมก็ยังค้านท่านอยู่นะ แต่ผมก็ยังไปลักษณะปัจเจกชนอยู่ ผลสุดท้ายคุยกันก็เข้าใจกันกับท่านอาจารย์อุดม ที่นี้ผมว่าพอผมเห็นประเด็นที่ท่านอาจารย์พูดนะครับว่าเมื่อครู่ก็นึกแว็บ ๆ อยู่เหมือนกันว่าถ้าเกิดว่าให้ทางนิติบุคคลเขาสนับสนุน เขาออกทุนหาเสียงได้ไหมหรืออะไร นึกอยู่ในใจพอดีท่านอาจารย์พูดนะครับ ผมเห็นด้วยว่าประเด็นว่าถ้านิติบุคคลส่งมามันจะกลายเป็นตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์ และมันรักษากลุ่มผลประโยชน์หรือไม่ครับ อันนี้นึกได้ แต่ว่าคำอธิบายเวลาที่มันมีต่อสาธารณะเราจะอธิบายว่าถ้า individual มันมาทางนี้บุคคลต่าง ๆ ทั้งองค์กรที่จะไปเลือกมาไปทางองค์กรอิสระ อันนี้พอไปได้ที่นี้มันยังมีอย่างอื่นอีกไหมครับ ผมกลัวมันจะไปขัดถ้าเกิดมีใครแย้งขึ้นมาอย่างที่ท่านอาจารย์อุดมพูด เสร็จแล้วเราจะมีคำอธิบายอื่นที่มันจะดูแล ๆ กว่านี้สักนิดอีกนิดหนึ่งไหมครับ เพราะว่าไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมันกลายเป็นว่าเราไม่ยากให้ตรวจสอบคุณสมบัติซับซ้อนเกินไปเลยเอาแค่นี้ผมว่ามันไม่ค่อยหล่อเท่าไร มันต้องเอาหล่อ ๆ อีกสักนิดหนึ่ง

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอัคร จารุจินดา : ท่านประธานครับว่า ส.ว. นี่คือการเมืองของพลเมืองของภาคพลเมือง ที่ท่านพูดคำแรกเพราะดี เป็นประชาธิปไตยของภาคพลเมือง เมื่อเป็นภาคพลเมืองมันก็ทุกคนมีเสรีภาพเท่ากันหมด

ประธาน : จากหลากหลายอาชีพและหลากหลายความสนใจ เพื่อให้มามองในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่ามันก็ผสมผสานกันกับแนวคิดที่เขาอยากจะมีสภาพเมือง แต่แทนที่จะให้เป็นสภาพเมืองขึ้นมาอีกสภาที่ ๓ เป็นหอข้างแคร์ เราก็มองมัน ๒ อันมันอยู่ด้วยกันทำหน้าที่ด้วย โอเคเนะครับ

นี่เรื่องเงื่อนงำที่จะต้องแสดงบัญชีทรัพย์สิน ผมคิดว่าในขั้นต้นที่เขาไปสมัครถ้าเราขึ้นไปทำอย่างนี้เท่ากับเราสกัดคน คนดีที่เขาอยากจะทำมาสมัครเขาก็ขยาดเสียหมดแล้วบางคนอาจจะบอกว่าเอาเถอะถ้าเป็นแล้วก็จะยอม ก็คุ้มค่าน้อย แต่ก่อนเป็นก็ไม่อยากจะทำบ้านเล็กบ้านน้อยทะเลาะกัน ผมว่าอย่าเพิ่งไปเอาเขาเลย แต่ว่าใบเสียภาษีลองช่วยกันคิดสิเพราะเห็นมีคนเสนอแนะมาเยอะเหมือนกัน ไข่มุมที่ท่านอาจารย์ชาติชายไปฟัง ๆ มา การให้มีใบเสียภาษีผมรู้สึกทาง สนช. เองเขาก็เสนอมาเมื่อ ๒ วัน สปท. หรืออะไรเขาเสนอมาว่าให้มีใบกำกับภาษี ผมก็ถามเขาว่าแล้วมันจะได้อะไร เขาก็บอกอย่างน้อยก็ได้บอกกับสังคมได้ว่าเขามีรายได้เงินได้ที่เสียภาษีเท่านั้นเท่านี้ และถ้าวันหนึ่งข้างหน้าเขาได้รับเลือกตั้งแล้วมีผิดไปจากนั้นก็จะได้ตรวจจับได้ง่าย ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็จะรู้ว่าไอ้มันโกหกหรือเปล่า ถ้าเขาบอกว่าเขาเสียภาษีปีละ ๗๕ บาท แต่บ้านใหญ่โตมโหฬาร ในขณะที่คนกินเงินเดือนมันเสียภาษีปีละ ๑,๐๐๐ กว่า ก็จะได้รู้ว่าอันนี้ซ่อนเงื่อนไว้ แต่ว่าในอีกแง่มุมหนึ่งก็คือถ้าไปบังคับเอาตรงนี้มาคนมันก็จะรู้สึกอย่างไรว่ามันรังเกียจอะไรกันถึงขนาดนั้น แค่มัครก็จะเอาเป็นเอาตายเพราะฉะนั้นอันนี้ต้องช่วยกันคิดกันให้ดี ๆ ว่าเอาหรือไม่

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ แล้วก็ปราชญ์ชาวบ้าน แล้วก็ผู้ด้อยโอกาส พวกชายขอบเขาจะมีพวกนี้แสดงหรือครับ

ประธาน : ไม่มี เขาก็ไม่แสดง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่ต้องแสดงใช่ไหมครับ

ประธาน : ถ้าเขาไม่ต้องเสียภาษีเขาก็เอาหลักฐานมาว่าเขาไม่ได้ต้องเสียภาษี เพราะไม่มีรายได้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่ามันเป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ มีไว้ก็ไม่ได้เสียหายนะคะ แต่ดิฉันคิดว่าไม่ต้องตอนสมัคร ตอนที่ได้รับเลือกแล้วให้เสนอ เราก้เซ็ทมาตรฐานว่าโอเคคุณก็ declare มา แต่ว่าบางครั้งก็อาจจะเป็นไปได้ว่าเขาปรับราชการเสียภาษีน้อย แต่เขาปรับมรดกมาเยอะแยะเขาก็รวย อันนั้นก็ค่อยไปแจกันอีกที ตอนแจ้งทรัพย์สินมันก็จะเห็นชัดเจน แต่ว่าถ้าทำไปเรื่อย ๆ มันจะกลายเป็นสิ่งที่ยอมรับเราก็จะได้เข้าใจกันว่าการเสียภาษีเป็นเรื่องปกติธรรมดาแล้วก็เป็นเรื่องที่เป็นเครื่องมืออันหนึ่งในการตรวจสอบ ดิฉันว่าดีค่ะ ที่นี้อย่าง ป.ป.ช. เองถ้าเราทำกฎหมายลูกของ ป.ป.ช. อะไรนี้ กรรมการ ป.ป.ช. ต้องแสดงทรัพย์สินนะคะ สมัย ๒๕๕๐ ไม่ยอมคะ กรรมการ ป.ป.ช. ไม่ต้องการแสดงทรัพย์สินให้สังคมรับทราบ ดิฉันคิดว่ามันไม่ถูกต้อง พวกองค์กรตรวจสอบยิ่งต้องแสดงใหญ่ว่ามีทรัพย์สินหนี้สินอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ให้ได้รับทราบ แต่ว่าเราสร้างมาตรฐานใหม่ดิฉันคิดว่าดี เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ภายใต้การนำของท่านประธานคือว่าเรามีอะไรใหม่ ๆ แต่ว่ามีเหตุมีผลทั้งนั้น แล้วก็เป็นการ educate สังคมไปด้วย

ประธาน : เชิญครับ

นางกิริธนา สุมาวงศ์ : ท่านประธานดิฉันสนับสนุนอาจารย์จรีนะคะ อีกอย่างหนึ่ง ดิฉันอยากจะเรียนว่าจริง ๆ แล้วในสมัยที่แล้ว ส.ว. รู้สึกจะต้องแจ้งทรัพย์สินหลังจากเข้ามาในตำแหน่ง ๑ ปี ให้เราไปตั้งตัว ๑ ปี อันนี้ก็รวมทั้งเราจะเพิ่มเข้าไปถึงเรื่องการเสียภาษีการอะไร ดิฉันก็คิดว่าดีเป็นมาตรฐานที่จะดู คราวนี้ดิฉันเองมีปัญหาอยู่อย่างเดียวว่าการที่เราให้เขาแสดงทรัพย์สินหลังจาก ๑ ปี บางทีเราก้ทราบเหมือนกันว่าเขา แต่ว่าตอนนี้ ป.ป.ง. เขาจะตรวจเข้มก็จะทราบ เขาก็จะรู้ว่าเงินมันไหลออกไหลเข้าอย่างไรของพวก ส.ส. นี้ ถ้าสมมุติสงสัยอาจจะขุดดูได้ อันนี้ก็เป็นการตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งว่าได้มีการนำเงินเคลื่อนไหวไปไหนหรือเปล่า ถ้ามีข้อสงสัยมาเรื่อง อันนี้ก็เป็นที่หน่วยงานของรัฐที่จะต้องขอความร่วมมือจาก ป.ป.ง. ด้วยว่าเงินมันไปไหนมาไหน ไหลไปไหนไหลมาไหน เขาทำงานจริง ๆ นะคะอันนี้ ก็อยากจะเรียนให้ทราบว่ามีคร่าวๆแล้วก็มี

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ส.ว. หลายคนบอกสบายมาก ๆ เดียวเราก็จัดการของเราเองเรียบร้อย เราก็ฟังอะไรนี้ แต่ก็ไม่ได้พูดอะไรมาก เราก็ฟังแล้วเราเอามาคิดว่าเอ๊ะเขาทำอะไร คือต้องหาวิธีเอาใจไปจับใจอย่างนี้มันถึงจะได้

ประธาน : เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับนิดเดียวครับ พอดีต่อเนื่องจากท่านก็ระดม ที่เรียนถามท่านอาจารย์ไปเมื่อครู่นี้ผมอาจจะให้ข้อมูลผิด เรื่อง ๕ ปี มันเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในสิทธิในการเรียกร้องหมายถึงว่าสิทธิในการเรียกร้องเอาคืนในเรื่องของภาษีตรงนี้ครับ เขาบอกว่ามันอยู่ที่ ๕ ปี เพราะฉะนั้นช่วง สปช. คนที่เสนอเขาเลยกำหนดไว้ที่ ๕ ปี ดังนั้นเรากำหนด ๓ ปี ก็เลยอยากจะถามเหตุผลตรงนี้ครับท่านอาจารย์

ประธาน : ยังไม่มีเหตุผลอะไร นี่เป็นตัวเลขที่คนเขาเสนอ ๆ กันมา

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ปกติเวลายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกฎหมาย ป.ป.ช. ก็ให้ยื่นหลักฐานการแสวงหาภาษี การเสียภาษีเงินได้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่าไม่ได้ระบุจำนวนปีเท่าไร อันนี้คือปกติจะต้องยื่นพร้อมกันแสดงหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ของบุคคลนั้นด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเกิดเราจะกำหนดลงไปผมว่าน่าจะเป็นในกฎหมาย ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งรวมนักการเมืองทุกประเภท รวมถึง ส.ส. ส.ว. รัฐมนตรี ผมคิดว่าน่าจะไปเขียนที่นั่นทีเดียวเลยว่าทุกคนจะยื่น ๓ ปี หรือ ๕ ปี น่าจะใช้หลักการอันเดียวกันผมคิดอย่างนั้นครับ

ประธาน : คือถ้าจะให้ยื่นหลักฐานการเสียภาษีตอนดำรงตำแหน่งเราก็ไม่ต้องเขียนเพราะ ป.ป.ช. เขาเขียนแล้ว ถ้าจะเขียนแปลว่าจะต้องให้เขายื่นตอนสมัคร ที่นี้ปัญหาก็คือว่าเราจะให้เขายื่นตอนสมัครไหม ถ้าไม่ให้ยื่นเราก็ตัดพวกนี้ออกไปได้ทั้งมาตรา

เลขานุการ : ผมขออนุญาตท่านประธานให้ข้อมูลครับ ที่ท่านอาจารย์ชาติชายไปสำรวจไว้แล้วก็ผลออกมาคือ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ควรให้ผู้สมัครเปิดเผยทรัพย์สิน ๙๕ เปอร์เซ็นต์คือให้แสดงหลักฐานการเสียภาษีตอนสมัคร แต่จริง ๆ โดยส่วนตัวผมคิดว่าอันนี้เป็นปัญหาสำหรับผู้สมัครที่จะก้าวเข้ามา ผมคิดว่ามันจะทำให้เราไม่ได้จำนวนคนที่ต้องการ จริง ๆ แล้วเป็นมาตรการในการสกัด แต่ว่าถ้าเกิดเขาเข้าดำรงตำแหน่งแล้วอันนี้เราบังคับให้เขาต้องมีการเปิดเผยข้อมูล ผมคิดว่าอันนั้นสมเหตุสมผลกว่า เพราะอันนี้อาจจะเป็นปัญหาใน ๒ ด้านด้วย ก็คือว่าสมมุติว่า

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ถ้าเกิดว่าเขาสมัครแล้วเขาต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินหนี้สินหรือการเสียภาษี ปรากฏว่ามีคนเอาไปใช้ในทางที่ผิดหลังจากนั้นขึ้นมา หรือเป็นการกลั่นแกล้งกัน มันก็จะมีปัญหาอีกทางหนึ่งเหมือนกัน

ประธาน : เชิญคุณอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา : คือยื่นปั๊บแล้วพอเลือกตั้งระดับอำเภอหลุดเสียแล้วคนไม่เลือก บัญชีนั้นก็ต้องโยนทิ้งไปแล้ว เพราะฉะนั้นประโยชน์มันได้น้อย แล้วมันเลือกกันเองมันไม่ใช่บอกเปิดเผยต่อประชาชนให้ประชาชนมาเลือก เพราะฉะนั้นประชาชนรู้ไปก็ไม่รู้จะทำอะไร เพราะฉะนั้นน่าจะตั้งแต่เขาได้แล้วก็ค่อยมากำหนดรายละเอียด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือผมมองแต่ข้อดีนะครับว่าถ้าให้เขา declare ทรัพย์สินก่อนมันจะเป็นการสกรีนอย่างหนึ่ง ถ้าได้คนที่เรียกว่าได้เสียภาษีตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อันนี้คือข้อดี ไม่ได้หมายความว่าผมจะเห็นเป็นข้อไม่ดีนะ ข้อดีของสิ่งเหล่านี้ก็คือว่าเป็นการที่สกรีนคนที่ว่าไม่เคยเสียภาษีให้รัฐบาลเลยจะได้ไม่เข้ามาสมัครทั้งที่เขาก็มีฐานะดีแต่ที่เขาหลบเลี่ยงมาตลอด เขาไม่เคยเสียมาเลย อันนี้คือข้อดีที่ว่าเราจะได้กลิ่นกรองคนมาชั้นหนึ่งก่อน พอเขาได้รับเลือกแล้วเป็น ส.ว. แล้วก็แจ้งต่อ ป.ป.ช. ตามที่เขาชี้แจงมาตั้งแต่ตอนสมัคร อันนั้นก็เป็นการย้ำอีกทีหนึ่งว่าเขาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงจริง ๆ ไม่ปกปิดรายการเสียภาษีหนี้สินต่าง ๆ ก็เป็นการทวนภาระของ ป.ป.ช. ไปชั้นหนึ่งนะครับ แล้วก็เราจะได้อย่างน้อยที่สุดคัดกรองคนที่ทำหน้าที่ที่ดีในการเสียภาษีให้ประเทศชาติ อันนี้คือข้อดีครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เมื่อครู่นี้อาจารย์อุดมจะพูดพูดหรือยัง

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมเพียงแต่ว่าเวลา ป.ป.ช. เขาตรวจเขาก็ตรวจย้อนหลังครับ คือหลักฐานการเสียภาษีที่ผ่านมา เพราะเขายื่นที่แรกเท่านั้น เพราะฉะนั้นการยื่นก็คือว่าในปีที่ผ่านมา มีการเสียภาษีอย่างไร แต่ว่าถ้าจะเช็กย้อนหลังกลับไปผมคิดว่าต้องไปเขียนในกฎหมายให้ชัดเจนว่าเวลายื่นหลักฐานกับ ป.ป.ช. นี่นะครับให้ยื่นหลักฐานการเสียภาษีย้อนหลังกลับไป ๓ ปี ๕ ปี อะไรอย่างนี้ ผมคิดว่าก็น่าจะทำได้ครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตอย่างนี้ครับ ผมเองที่แรกก็มีความเห็นคล้าย ๆ ท่านปกรณ์ว่ามันจะเป็นภาระในการสกัดผู้สมัครอย่างนั้นหรือเปล่า แต่ว่าในด้านหนึ่งท่านสุพจน์พูดมาก็เป็นเรื่องที่ผมเห็นด้วย เพราะว่าเจตนารมณ์ของเรามันคงคล้าย ๆ ที่เราไปกำหนดเรื่องการศึกษাপริญญาตรีว่าทำไมไปกำหนดการศึกษาระดับปริญญาตรีเพราะอยากรู้ให้คนนั้นมีความรู้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แต่เอาละในผลท้ายสุดมันไม่ได้ อย่างนั้นก็ เป็นเรื่อง ที่ปั่นปลาย แต่ ว่าวันนี้เราอยาก จะให้ คนมีความ รับผิดชอบ ต่อสังคม แล้วผมคิดว่า หน้า ที่หนึ่ง ของ ปวงชน ชาวไทย ก็คือ การ ต้อง เสีย ภาษี เพราะ ฉะนั้น ถ้า เราอยาก จะให้ ประเทศ หรือ สังคม มีความ รับผิดชอบ ตรง นี้ ผม คิด ว่า มัน ก็ เป็น ภาวะ ที่ ทุก คน น่า จะ ต้อง แกรับ ได้ แล้ว ก็ ที่ สำคัญ คือ ในช่วง สปช. ผม เข้าใจ ว่า เวลา ที่ ไป ตรวจสอบ กัน จริง ๆ เขาก็ ไม่ได้ เอา เป็น เอา ตาย หมายความว่า ถ้า มี ผิด พลาด พลัง ผล หรือ อะไร ต่าง ๆ ท่าน ไม่ ใช่ เป็น เจตนา ที่ จะ หลีก เลี่ยง เขาก็ ไม่ได้ มี บทลงโทษ ร้าย แรง ขนาด นั้น เป็น เพียง แต่ เป็น กรอบ หรือ ว่า เป็น มาตรการ ที่ จะ กระตุ้น ให้ คน มีความ รับผิดชอบ กับ สังคม มาก ขึ้น

ประธาน : อาจารย์ เคย ยื่น บัญชี ทรัพย์สิน หรือ ยัง เคย ไหม ยัง ไม่ เคย ใช้ ไหม

นายอุดม รัฐอมฤต : ผม ขอ อนุ ญาต ท่าน ประธาน ครับ ผม ขอ อนุ ญาต แสดง ความ เห็น เพิ่ม เติม ผม เห็น ด้วย กับ ท่าน อาจารย์ อมร ว่า จริง ๆ แล้ว การ เสีย ภาษี เป็น หน้า ที่ ของ ปวงชน ชาวไทย ที่ จะ ต้อง ทำ ใน ขณะ เดียว กัน มัน ไม่ได้ ก่อ ให้ เกิด หน้า ที่ กับ ประชาชน อย่าง เดียว มัน ก่อ ให้ เกิด หน้า ที่ แก่ รัฐ โดย ปริยาย ด้วย ว่า คุณ ต้อง ใช้ ภาษี ของ ผม อย่าง คุ่ม ค่า แต่ ปัจจุบัน คือ ระบบ การ ตรวจสอบ มัน ควร จะ ต้อง มี อย่าง นั้น ผม คิด ว่า มัน ถูก ต้อง แต่ ว่า ใน ระบบ ของ เรา พอ มี การ แสดง อะไร ต่าง ๆ ออก มา สำหรับ คน ที่ บริ สุทธิ์ ใจ มัน จะ ถูก ใช้ ไป อีก ทาง หนึ่ง เสมอ อย่าง เช่น การ กลั่น แกล้ง กัน ทาง การ เมือง สมมุติ ว่า ท่าน รอง ประธาน ได้ กรุณา แสดง บัญชี ทรัพย์สิน ออก มา บาง ที่ คุณ เรื่อง ไกร อาจ จะ มา ขอ ตรวจสอบ มัน อาจ จะ มี กรณีย อย่าง นั้น แล้ว ก็ ไป ตี ขาว อย่าง นั้น อย่าง นี้ ถ้า มัน ก่อ ให้ เกิด ผล ดี กับ ผล เสีย อัน ไหน มัน จะ คุ่ม ค่า มากกว่า คือ ผม กำลัง ชั่ง อยู่ ว่า ความ คุ่ม ค่า ระหว่าง ผล ดี กับ ผล ร้าย อัน ไหน มัน จะ มี น้ำหนัก กว่า กัน แต่ ส่วน ตัว ผม ผม เห็น ว่า ถ้า ไม่มี ไร่ แล้ว ก็ โดย กลไก ของ มัน ซึ่ง มัน ต้อง ตรวจสอบ อยู่ แล้ว มัน ก็ จะ มี อยู่ เพราะ ฉะนั้น ใน การ ยื่น ใน ขา เข้า ผม คิด ว่า ใน เบื้อง ต้น อาจ จะ ยัง ไม่ จำ เป็น นะ ครับ แค่นั้น เอง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่าน ประธาน ขอนิด เดียว ครับ จะ ได้ จบ กระ บวน ความ ตรง นี้ คือ ใน สปช. ผม เข้าใจ ว่า ที่ คุย กัน เรา ไม่ ต้อง การ ให้ ยื่น แสดง บัญชี ทรัพย์สิน และ หนี้สิน ในช่วง ช่วง ไหน ก็ ตาม แต่ ใช้ มาตรการ ภาษี เป็น ตัว ตรวจสอบ เพราะ เขามอง ว่า การ ไป มี บัญชี ราย ชื่อ ทรัพย์สิน มี เพชร ก็ กระจัด ถ่าย รูป มา หรือ อะไร นี้ มัน ทำ ได้ ไม่ ยาก แล้ว ที่ สำคัญ ยืม มา หรือ อะไร ก็ ทำ ได้ แต่ ที่ สำคัญ คือ ป.ป.ช. เอง มาตรการ ใน การ ตรวจสอบ ก็ ไม่ ดี พอ มี คน เคย บอก ว่า เอา เงิน แสดง ว่า มี อยู่ ๑๐๐ ล้าน บาท ป.ป.ช. ก็ คือ ใช้ วิธี การ ไป นั่ง จับ จำนวน เงิน ว่า มี อยู่ จริง ๑๐๐ ล้าน บาท แล้ว ก็ ไม่ได้ มอง ว่า ที่ มา ที่ ไป มัน มา ตรง ไหน เขาก็ เลยมอง กัน ว่า มาตรการ ภาษี มัน จะ เป็น ตัว ที่ บ่ง บอก ชัด เจน ว่า ฐานะ านา รู ป ของ คน

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

คนนั้นก็บรายได้หรือหนี้สินทรัพย์สินมันมีอยู่จริงหรือเปล่า เพราะฉะนั้นเขาก็เลยมองว่าการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินเขาก็ไม่ค่อยเห็นด้วยกันครับ ขออนุญาต

ประธาน : เชิญอาจารย์ศุภชัย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับผมสงสัยอยู่นิดหนึ่งครับว่าเป็นวันนี้ผมไม่รู้ผมผิดหรือเปล่า ผมเข้าใจว่ากรมสรรพากรน่าจะรู้ว่าใครเสียภาษีหรือไม่เสียภาษี

ประธาน : คนเสียจะรู้ แต่คนไม่เสียไม่รู้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เขาจะรู้ว่าคนไหนเสีย คราวนี้ถ้าเขารู้ว่าคนไหนเสีย แทนที่จะให้เป็นที่พยายามนั่งนึกครับ เป็นภาระของคน คือจริง ๆ อันที่มันชัดที่สุดแล้วไม่ต้องมาตรวจสอบอะไรก็คือรายการที่อยู่กรมสรรพากร เพราะเขาสามารถจะบอกได้ว่า ๓ ปี ๕ ปีย้อนหลัง คนนี้เสียภาษีหรือเปล่า คราวนี้ถ้ามันเขียนไปทำนองว่าคนที่สมัครยินยอมให้ทางรัฐเปิดเผยรายการเสียภาษีก็แสดงว่าเขาไม่ต้องมายื่นนะ แต่ว่าเขาอนุญาตให้เปิดเผยก็สามารถที่จะเอามาพิมพ์ได้ให้ดูได้เลยว่าคนนั้นเสียภาษีหรือเปล่า มันจะวุ่นวายไปหรือเปล่าครับแบบนั้น

ประธาน : อย่างนั้นวุ่นวาย ให้เจ้าตัวเขาเอาใบมาจ่ายกว่า พอเวลาเราไปเสียภาษีเราก็ได้ใบเล็ก ๆ มาใบหนึ่ง ถ้าเราเป็นคนรอบคอบมีวินัยหน่อยเราก็จะเก็บใบนั้นไว้ ถึงเวลาก็หยิบใบนี้ไปจ่ายกว่า อันนี้ไม่ยาก การแสดงการเสียภาษีไม่ยาก แต่การแสดงรายการทรัพย์สินยาก ใครไม่เคยทำแล้วจะไม่รู้ว่ามันยากอย่างไร แล้วมันน่ารำคาญขนาดไหน เชิญครับ

นายเจียรชัย ฅ นคร : ท่านประธานครับขออนุญาตถามเป็นความรู้หนึ่งคือช่วงหลังมีข้อเสนอเรื่องของการแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลัง คือเวลาพูดถึงเรื่องของการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินเท่าที่ผมทราบในสมัยก่อนตั้งแต่สมัย ป.ป.ป. การแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินมันไปมีความสัมพันธ์กับความผิดฐานรั่วรัยผิดปกติ ก็คือมันไปผลักดันการพิสูจน์ให้คนที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตัวเองว่าพอมีเงินออกเงยขึ้นมา มากก็ต้องไปพิสูจน์ คือก็ไปเป็นเรื่องของ burden of proof ไป แต่ที่นี้ผมมองไม่ค่อยออกว่าการมายื่นรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังมันไปสะท้อนอะไร คือไม่เข้าใจเหตุผลมันครับ คือถ้าเกิดอย่างเรื่องของการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจริง ๆ แล้วเราก็ทำกันจนเป็นเรื่องที่เรียกว่าถ้ามองอันนี้ไม่ได้เข้าข้างฝ่ายการเมืองนะครับ คือมองว่าคนที่ต้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง privacy ในส่วนที่มันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของตัวเอง ซึ่งของต่างประเทศเองผมไม่แน่ใจว่าจะมีกี่ประเทศในโลก ซึ่งเมืองไทยอาจจะเป็นกรณีพิเศษที่เปิดเผยมายื่นรายการทรัพย์สินต่อสาธารณะในลักษณะทำนองนี้

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เพราะว่าสมัยก่อนผมเคยไปดูงานที่แคนาดากับทีม ป.ป.ป. ก็ค่อนข้างชัดเจนกว่าใช้หลักการเดิมที่เราเคยทำคือ declare ทรัพย์สินไปแล้วก็ใส่ของปิดผนึก คือเขาก็ balance ระหว่างเคารพในเรื่องของ privacy ของคนกับเรื่องของการที่จะต้องตรวจสอบถ้าเกิดมีปัญหาขึ้นมา ที่นี้ของเราเองอาจจะเป็นไปได้ว่าที่ว่าพฤติกรรมทางการเมืองของเราเองมันระเบิดเปิดเปิงไปจนกระทั่งที่เรียกว่า โอเคละ privacy ก็ไม่ต้องไปพูดถึง คุณมีเท่าไรคุณก็เปลือยออกมาเลยแล้วก็ให้คนเขารู้ว่ามีอย่างไร แต่ผมเองผมก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าตั้งแต่ทำกันมาจนถึงวันนี้หลักการเดิมซึ่งมันไปสัมพันธ์กับเรื่องของการร่ำรวยผิดปกติถึงต้องบีบให้เขาต้องเปิดเผยทรัพย์สินออกมา วันนี้มันมีเคสที่มันเกิดในเรื่องของร่ำรวยผิดปกติที่ไล่ตามจับกันได้สักก็เคส เมื่อไปเปรียบเทียบกับเรื่องของการเปิดเผยทรัพย์สินซึ่งเราคิดว่ามันต้องทำเป็นเรื่องปกติแล้วก็เราลืมนึกถึงเรื่องของ privacy ไป อันนี้พูดนี้ไม่ได้เข้าข้างนั้นนะครับ คือพูดถึงว่าไปนึกถึงเหตุผลตอนที่ไปดูงานในสมัยก่อนคืออาจจะใช้กับประเทศไทยไม่ได้ แต่ผมมีความรู้สึกว่าเขาจะมีลักษณะของการดุลกันระหว่าง privacy ของคนอยู่เหมือนกัน และอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากเรื่องของการพิสูจน์ในเรื่องของร่ำรวยผิดปกติแล้วการเปิดเผยทรัพย์สินส่วนหนึ่งมันก็จะไปสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์อะไรบางอย่างในเรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ตัวเองทำ เช่น เกิดไปมีหุ้นอยู่ในบริษัทอะไรแล้วตัวเองต้องเป็นคนตัดสินใจซึ่งเป็นลักษณะที่เป็น conflict of interest อะไรทำนองคล้าย ๆ อย่างนั้น อันนั้นเท่าที่ผมทราบคือเหตุผลอย่างนั้น แต่ว่าพอผมมานั่งนึกถึงเรื่องของเสียภาษีเปิดเผยเรื่องเสียภาษีผมเลยนึกเหตุผลไม่ค่อยออกครับ

ประธาน : เชิญครับคุณอภิชาติ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ขออนุญาตท่านประธาน ขอบพระคุณครับ คือเรื่องการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินอย่างตัวผมมันมีทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สิน หนี้สินที่ต้องไปเปิดเผยกับคนทั่วไปคนภายนอก อย่างของผมผ่านตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกาก็มีกำหนดไว้แล้วว่าเป็นตำแหน่งที่ต้องแสดงทรัพย์สินและหนี้สินก็ยื่นตั้งแต่อยู่ศาลฎีกา ก็ไม่ต้องไปเปิดเผยใคร ยื่นแล้วศาลฎีกาก็เก็บแฟ้มยื่น มีสำเนาอยู่ที่ศาลฎีกาฉบับ แล้วก็ไปอยู่ กกต. ก็ยื่นแต่ก็ไม่ต้องไปเปิดเผยใครครับ ยื่นบัญชีทรัพย์สินขณะที่เข้าไปดำรงตำแหน่ง วันที่ไปดำรง และหลังจากนั้น ๓ ปีก็ยื่นที่ ๓ ปีก็ยื่นที่ วันพ้นตำแหน่งก็ต้องยื่นอีก พ้นตำแหน่งไปแล้ว ๑ ปีก็ยื่นอีก ซึ่งมันเป็นภาระอย่างมากมาย จำยากเหลือเกิน ทรัพย์สินก็ไม่ได้มีอะไรมาก มีแต่หนี้สิน ผ่อนธนาคารอะไรก็ต้องแจ้งเขาไปหมด มันก็คงได้ประโยชน์ทั้งของ ป.ป.ช. ที่เขาจะควบคุมความร่ำรวยผิดปกติ อันนี้ก็ไม่ว่ากันนะครับ ก็มีประโยชน์เราก็เต็มใจทำ แต่อย่างนักการเมือง นักการเมืองยื่นแล้วต้องไปเปิดเผยด้วยใช่ไหมครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ตำแหน่งอย่างนี้เขากำหนดให้เปิดเผยมันก็จะหนักกว่าอย่างของผมที่เคยเจอ ผมเข้าใจว่าท่านในที่นี้ คงเคยยื่นบัญชีอย่างนี้กัน สงสัยเรื่องเปิดเผยบัญชีให้ประชาชนทราบด้วยมันเคยมีไหมครับ อันนี้ ขออนุญาตเรียนถามท่านอัครฯ นักการเมืองต้องยื่น ต้องเปิดเผยอยู่แล้วหรือเปล่าครับ ที่เราเขียน อยู่กันนี้

นายอัครฯ จารุจินดา : รัฐมนตรีเปิดเผยแต่ว่าสภานั้นเริ่มมาใช้ใน สนช. ที่เปิดเผย

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : สนช. ก็ต้องทำ

นายอัครฯ จารุจินดา : ครับ ซึ่งก็ไม่ได้สะท้อนอะไร

ประธาน : ไม่ได้เปิด สนช. ไม่เปิดไม่ใช่หรือ

นายอัครฯ จารุจินดา : คราวนี้เขาเปิดไม่ใช่หรือ

ประธาน : สนช. ไปเปิดเขาได้อย่างไร ป.ป.ช. ไปกำหนด ซึ่งตรงนี้บางที ป.ป.ช. ใช้ดุลพินิจในทางที่ไม่ค่อยดี ถึงเวลาคนกล้าไม่กล้า ยกตัวอย่างเช่นว่า เขาเป็นรัฐมนตรี ๓ วัน แล้วเปลี่ยนตำแหน่งมาเป็นรัฐมนตรี ๓ วันนั้นเมื่อเขายื่นแล้วตอนออกเขาต้องยื่น พอครบปีก็ต้องยื่น รุ่งขึ้นเขามาเป็นรัฐมนตรีใหม่เขาก็ต้องยื่น มันยื่นอย่างนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ๆ ป.ป.ช. ไม่เคยคิดว่าเสียเองต้องการจะรู้ทรัพย์สินเขา ก็เขายื่นไว้แล้วนี่ แล้วพอตอนท้ายเขาออกไป ถ้ามันมีมากกว่าก็ไปตรวจสอบกัน ไม่เห็นจำเป็นจะต้องยื่น ผมถึงเขียนในรัฐธรรมนูญตอนนี้ว่าต้องมีความกล้าหาญในการใช้ดุลพินิจ เพราะไม่เช่นนั้นเราเจอแต่คนเด็ก ป. ๔ ที่เอาไม้บรรทัดทางแล้วก็เดินไปตามนั้น ตกลงแล้วเราจะไปเลือกมันทำไม ก็เลือก ป. ๔ ไปก็ได้มันจะได้บังคับกันได้ ไม่ต้องไปเลือกคนถึงขนาดนั้น ซึ่งมันทุเรศ ทุเรศจริง ๆ

นายภัทรฯ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ คือผมว่าหลักใหญ่ที่รัฐธรรมนูญเราทำ คือเราต้องการทำให้เกิดมีความโปร่งใสขึ้น แล้วก็มีการจัดการทุจริตได้ดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผมว่าอันนี้เป็นภาพรวมของรัฐธรรมนูญที่เราทำนะครับ ทีนี้มาตรการอะไรที่มันเข้าแบบนี้ แล้วก็เป็นที่ความต้องการของชาวบ้านเราก็จะต้องสนใจ

ถัดมาอันที่ ๒ ก็คือว่าแล้วถ้าทำเราบัญญัติแบบนี้มันก็เกิดความแตกต่างกับของ ส.ส. มันก็มีอยู่ ๒ ทาง คือว่าเปลี่ยนอย่างใดอย่างหนึ่งให้มันเหมือนกันเสีย

อันที่ ๓ คือว่าถ้าเราบัญญัตินี้ของ ส.ว. นี้ประโยชน์เพื่อที่จะทำให้มันมีเกิดขึ้นมันมีประโยชน์อะไร ผมเห็นมีประโยชน์อยู่อย่างเดียวคือว่าเป็นเครื่องมือที่สกรีนจำนวนคนที่จะมาสมัครมากที่สุด เพราะอย่างอื่นมันไม่ได้เป็นเครื่องมืออะไร แต่อันนี้จะเป็นการสกรีนคนว่าจำนวนมันจะ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ไม่มากจนกระทั่งเราไม่ต้องไปใช้วรรคต้น ๆ ก็ได้ที่ว่าจับฉลาก ไม่จับฉลากอะไรนี้แหละ เพราะตัวนี้มันจะเป็นตัวสกรีน

อันที่ ๔ คือว่าในเมื่อมันมีข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ มาแบบนี้ เราควรจะใช้หลักอันไหนจะทำให้มันเหมือนกันตอนเข้ามาใหม่หรือว่าจะไปย้ายให้ทำเหมือนกันตอนเข้าไป ผมว่าอันนี้เป็นหลักที่เราจะต้องตอบตัวเองเพื่อที่ว่าเวลาเราอธิบายกับคนอื่นเราน่าจะอธิบายได้ แต่ว่าโดยรวม ๆ แล้วผมว่ามันคงจะต้องมีอะไรมาอธิบายเหมือนกันถ้าเกิดว่าเราไม่เอา

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ผมขออนุญาตอีกทีครับ แล้วถ้าในความเห็นพวกเราก็คงจะต้องพิจารณาว่ามันสมควรไหมที่จะให้คนที่เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้แสดงทรัพย์สินของตนเองว่าให้เป็นการแสดงความบริสุทธิ์ไว้ก่อนจะได้ตรวจสอบได้ระหว่างที่อยู่ในตำแหน่งไม่ได้ไปโกงไปกินให้มันเพิ่มขึ้นมา ถ้าอย่างนี้ก็น่าจะ ส.ส. ครับ ผมอยากจะเรียนถามเพราะผมยังไม่ทราบเลยว่า ส.ส. ต้องแสดงไหมครับ ถ้า ส.ส. แสดง ส.ว. เป็นนักการเมืองก็อยู่ในระดับเป็นนักการเมืองเหมือนกันครับ ส.ว. ใช่ไหมครับ ผมก็ว่าน่าจะแสดงเหมือน ส.ส.

ประธาน : เดี่ยวจะเข้าใจผิด คือพวกนี้พอมาดำรงตำแหน่งเขาต้องแสดงหมดแล้วทั้ง ส.ส. ส.ว. นี้เรากำลังจะพูดถึงว่าตอนมาสมัครจะแสดงไหม คือจะก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ขออนุญาตครับ แต่ถ้าสมัครถ้าต้องแสดงมันก็เป็นกรการกรองคนที่ไม่อยากแสดงออกไปได้จำนวนหนึ่งนะครับ

ประธาน : คนเหล่านั้นคือคนดี ๆ ทั้งนั้น

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : คนที่เขาไม่เบี่ยงหลังแล้วก็เขาอาจจะไม่อยากสมัครก็ได้แต่ต้องแสดง

ประธาน : ถ้าใครยังไม่เคยลองไปสักทีแล้วจะรู้เลย

นายอัษฎพร จารุจินดา : คือเหตุผลในการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องกันว่าคนคนนั้นเมื่อเข้ามาสู่ตำแหน่งซึ่งมีโอกาสใช้เงินของแผ่นดินจะได้ตรวจสอบได้ว่าไม่ใช่เงินของแผ่นดินเอามาใช้เพื่อประโยชน์ของตัวเอง ไม่ใช่หมายความว่าเขาขึ้นบัญชีแล้วเขาไปรวยหรือเขาไปได้เงินจากทางอื่นซึ่งไม่ใช่เงินของแผ่นดินเลย คนนั้นจะเป็นความผิดซึ่งก็ไม่ใช่ มันก็เลยไม่มีความจำเป็นตั้งแต่ตอนเริ่มสมัคร ซึ่งก็ไม่มีตรวจสอบว่าเขาแสดงบัญชีนั้นจริงหรือไม่จริง ภาษีก็เช่นเดียวกัน ภาษีนั้นระบบภาษีของประเทศไทยในขณะนี้มันใช้ได้กับคนที่รับเงินประจำเท่านั้น คนที่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำระบบภาษีใช้ไม่ได้ เพราะใช้ระบบประเมินซึ่งเขาประเมินจริงหรือไม่จริงก็ไม่ทราบ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

แล้วก็ไม่ได้แสดงถึงฐานะความเป็นอยู่ความร่ำรวยของเขาโดยแท้จริง เพราะฉะนั้นความจริงแล้ว ความจำเป็นในการแสดงก่อน คือตั้งแต่สมัครนั้นความจำเป็นถึงไม่ค่อยเกิด เมื่อเขาเข้าไปสู่ใน ตำแหน่งซึ่งมีโอกาสอาจจะเกี่ยวข้องกับเงินของแผ่นดินนั้นแหละถึงเขามีความจำเป็น ผมเข้าใจว่า อย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นก็เริ่มตำแหน่ง ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งเป็นต้นไป

ประธาน : เชิญ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่าตอนสมัครถ้าไปให้แสดงมันจะเป็นภาระแล้วก็หลายคนอาจจะไม่อยากสมัครเลย ก็ตัดโอกาสคนไป แต่ว่าในระหว่างทางให้แสดง ตอนรอบสุดท้ายได้ไหมคะ ก่อนที่จะคัดเลือกกันเอง เขาก็จะได้ดูกันเองว่าคนนี้โกหกไหมหรือว่า อะไร คือบางที่เราไม่รู้

ประธาน : ไปดูไม่ได้ สมมุติเราให้เขาแสดง ป.ป.ช. เขาเก็บ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : อ้อหมายถึงในช่วงนั้น แต่ ส.ส. ส.ว. ป.ป.ช. ไม่ได้ปิด นะคะ เปิด

ประธาน : คือไม่แสดง แต่บางที่เอกสารท่วมหัวตาย ไปเจอคนที่เขาอย่าง คุณเจริญอย่างนี้เอารถกระบะสิบล้อชนคันหนึ่งไม่หมด

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ของอดีตนายกทักษิณก็เยอะมากค่ะ เพราะว่าเคยไปดูกัน มีเยอะมาก แต่มันมีประโยชน์ในแง่ที่ว่าถ้าสมมุติว่าเราจะเลือกคนไขว้กันอย่างน้อยให้รู้ว่าเคยเสีย ภาษีไหม หรือเคยอะไรไหม มันเป็นการตัดสินใจอย่างหนึ่งในระดับหนึ่ง เป็นตัวกรองเลย ถ้าสมมุติ โทกตั้งแต่ต้นเราก็ไม่เอาเขา

ประธาน : มันจะไม่อย่างนั้นนะสิ มันจะกลายเป็นว่าตกลงนี้เราต้องคนรวยเท่านั้น ถึงจะได้รับเลือก เห็นมาตั้งแต่แรกแล้วไอ้ที่กินเงินเดือนแค่นี้เดียว สตางค์ก็ไม่มี เลยไม่เลือก ยิ่งหนักเข้าไป เชิญอาจารย์ฉัตร

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตอีกนิดหนึ่งครับท่านฉัตร ขออนุญาต นิดครับ อย่างการเสียภาษีมันก็ไม่ใช่ว่าจะต้องเสียทุกคนใช่ไหมครับ อย่างความรู้จำกัดว่าปริญญาตรี เขาอาจจะไม่ได้มีรายได้อะไรมากมายจนเข้าเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษีก็ได้ อันนี้ผมก็นั่งฟังก็นั่งสงสัย นะครับ เพราะบางคนเรื่องภาษีมันมีสำหรับบางคน บางคนก็ไม่ต้องเสียเมื่อรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ แล้วก็ที่ว่าต้องยินยอมให้ กกต. เปิดบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน แต่รายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังนี้เรา

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ไม่ต้องเปิดเผยใช่ไหมครับ เราจะอยากให้คนทั่วไปได้รู้ได้เห็นเรื่องนี้ด้วยหรือเปล่า มันจะขาดไปไหมครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์นิติพันธุ์

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ การแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แล้วก็รายการเสียภาษีย้อนหลังมันมีความสำคัญในตัวเอง เข้าใจว่าที่เราเคยคุยกันมาโดยตลอดนั้นจริง ๆ ผมอาจจะไม่ใช่พูดถึงตัวบัญชีรายการที่เป็นรายการยิบย่อยลงไปลักษณะนั้นนะครับ แต่ว่าอาจจะเป็นตัวรายการหรือจำนวนรวมของสินทรัพย์ที่มีหรือสินทรัพย์ที่เขามี ความสัมพันธ์ของมันนั้นที่คุยกันมาแต่แรกเหมือนกับลักษณะว่าคนนี้มีเงินแบบมากมายก่ายกอง แล้วการเสียภาษีของเขาปรากฏว่าเขาไม่เคยเสียหรือเสียน้อยมาก มันก็จะมีคำถามที่จะตามต่อไปได้ว่าคนนี้มีทรัพย์สินตัวนี้มาจากไหน ซึ่งอธิบายได้ก็ไม่ใช่ เช่น ได้มาจากมรดกหรืออะไรต่ออะไรก็ว่าไปแล้วที่สำคัญนั้นถ้ากรรมการทุกท่านได้ติดตามข่าวที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คุณชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม ที่เขาไปหยิบเอาบัญชีรายการทรัพย์สินของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งในยุคของนางสาวยิ่งลักษณ์ แล้วก็ไปที่กรมสรรพากรว่าคนนี้มีเงินเพิ่มขึ้นมาตั้งเท่าไร เสร็จแล้วไม่มีรายการเรื่องการเสียภาษีหรือเสียภาษีต่ำมาก อย่างนี้กรมสรรพากรต้องไปใช้อำนาจในมาตรา ๔๙ ของประมวลรัษฎากรเข้าไปตรวจสอบดูว่าอันนี้เสียภาษีถูกต้องอะไรหรือเปล่า เพราะฉะนั้นการที่มี ๒ ตัวนี้ คือ ๑. เป็นการเปิดเผยตัวเขาว่าเขามีทรัพย์สินและเสียภาษีอย่างไร และตรงนี้มันก็จะเป็นข้อมูลให้กรมสรรพากรในการที่ไปตามต่อได้ ตรงนี้ใครที่เข้ามาก็ต้องด้วยความระมัดระวังอยู่เหมือนกันลักษณะตรงนั้น คือเท่าที่ผมเข้าใจ concept ของการที่มีทั้ง ๒ ตัวนี้มันมาเป็นลักษณะอย่างนี้ครับ แล้วจริง ๆ คือถ้าเราจะเอา concept นี้กับวุฒิสมาชิกผมคิดว่าต้องย้อนกลับไป ส.ส. ด้วยเช่นเดียวกันนะครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : อันนั้นแน่นอน คือถ้าเราใส่อันนี้ก็ไปใส่อันโน้น ปัญหาว่าทั้งหมดที่พูดมา เราจะมีใครบ้างไม่ให้เขาโกงใช่ไหม ถูกไม่ถูก ไม่ให้เขาทุจริต

นางจรี วิจิตรวาทการ : ๑. ไม่ให้ทุจริต ๒. ให้ตรวจสอบได้

ประธาน : ถามว่าเราจะตรวจสอบอะไรเขา ตรวจสอบเมื่อเขาดำรงตำแหน่ง หรือว่าถ้าเขาเพียงคิดแต่อยากสมัครแล้วไม่ได้สักทีเราจะอยากตรวจสอบเขาไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : คือตอนสมัครก็อาจจะเป็นเครื่องมืออันหนึ่ง สมมุติว่า บ้านช่องใหญ่โตร่ำรวยเป็นเจ้าของแต่ว่าเสียภาษีนิดหนึ่ง คนก็อาจจะบอกว่าคนนี้ไม่เอาเงินไปไว้ไหน ทำไมไม่เสียภาษีให้ประเทศชาติ เป็นตัวที่ตัดให้เขาให้คนไม่ลงคะแนนเสียงให้ ไม่เชื่อในความบริสุทธิ์ของเขา ทำให้เราตั้งข้อสงสัยกับบุคคลผู้นี้แล้วก็อาจจะไม่เอาเขา เพราะว่ามียะไรไม่ชอบมาพากลเกี่ยวกับการจ่ายภาษี คนอื่นเสียภาษีเยอะแยะทำไมเขาไม่เสียภาษีหรือเสียน้อย อะไรอย่างนี้

ประธาน : นั่นเรื่องเสียภาษี ไม่ใช่เรื่องแสดงทรัพย์สิน คนละอันกันนะ เสียภาษีกับแสดงทรัพย์สินคนละอัน เสียภาษีไม่ยาก แล้วถ้าเราจะบังคับเขาก็บังคับแต่เพียงว่าใครเสียภาษีเมื่อปีที่แล้วต้องเอาใบเสียภาษีมาแสดง แล้วก็ให้ กกด. เผยแพร่ได้ ตัวที่เสียภาษีนะ ถ้าใครไม่เสียภาษีก็ให้ declare ว่ายังไม่เคยเสียภาษีเพราะมีรายได้ไม่ถึงหรืออะไรก็แล้วแต่ ก็บอก แค่นี้ไม่ยาก แต่ถ้าไปบอกให้เขาแสดงบัญชีทรัพย์สินด้วย อันนี้แหละยาก คนหายไปเลย ไม่มีใครอยากมาให้อาจารย์ไปสมัครอาจารย์ก็ไม่เอา

นายอัชพร จารุจินดา : คือมันอย่างนี้ครับ คือสิ่งที่พูดกันว่าเราจะได้ตรวจสอบได้ แต่ถ้าเขาดำรงตำแหน่งอยู่นั้นเขาสามารถอธิบายได้ต่อสาธารณชน ว่าทำไมเขาเสียภาษีแค่นี้ ทั้ง ๆ ที่ทรัพย์สินแค่นี้ สนข. คราวที่แล้วเป็นตัวอย่าง คนตกใจกันหมดเป็นข้าราชการทำไมเสียภาษีน้อย ทำไมทรัพย์สินเยอะ เขาก็ออกมาอธิบายว่าเขาได้รับมรดกอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ถ้ามาเอาแต่ผู้สมัคร โอกาสที่ผู้สมัครเขาจะอธิบายอยู่ตรงไหน เพราะมันประกาศออกมาแล้วและคนสงสัยไปแล้วเจ้าตัว ก็ไม่มีสิทธิที่จะมาอธิบายต่อสังคมว่าที่เห็นทรัพย์สินเยอะมันเป็นอย่างไร ที่เสียภาษีมันเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นเขาจะได้รับโทษโดยที่ไม่ได้กระทำความผิด มันต่างกันนะครับ จากการดำรงตำแหน่ง และเปิดเผย และมีคน question ในสังคมเขามีสิทธิที่จะออกมาตอบโต้หรือมาอธิบายได้ แต่อันนี้เขาจะไม่มีสิทธิได้มาตอบโต้อะไรเลย เพราะมันเปิดเผยไปและคนก็บอกนี่เป็นอย่างนี้แล้ว ผมไม่เลือกคุณละ ซึ่งอันตรายมากนะครับ ในการที่จะเป็นโทษกับเขามากกว่า

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : เชิญอาจารย์อมร

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตอย่างนี้ครับ ผมเข้าใจประเด็นท่านอัครนระครับ ก็เป็นเรื่องที่จริง ๆ แล้วผมเองคิดว่าด้วยความบริสุทธิ์ใจในวันนี้ช่องทางในการที่เขาจะประโคมข่าวแสดงจุดยืนของเขาในช่องทางทาง social media มันเร็วมาก แล้วอีกอย่างหนึ่งคืออาจจะดูแล้วมันเพื่อเจอนะครับว่าเอ๊ะเรื่องสำคัญแบบนี้ไป LINE บอกคนโน้นคนนี้ หรือว่าไปลง facebook แต่ผมเห็นหลายเรื่องนะครับไปได้รับการบริการอะไรไม่ตี ไม่ได้รับความเป็นธรรมพอไปส่ง LINE ส่งอะไรขึ้นมาปุ๊บกลายเป็นข่าวสือติดตามกันมากมาย แต่ที่นี้เป็นอย่างนี้ครับ ในช่วงสพข. เรามองว่าเรื่องทรัพย์สินเราเห็นด้วยกับท่านอาจารย์นะครับ คือไม่จำเป็น แล้วก็ก็เป็นภาระ แต่ว่าเรื่องภาษีผมยังอยากจะให้มีอยู่ เพราะว่าแม้แต่อย่างที่ท่านอภิชาติว่าไม่มีรายได้เลยก็ต้อง declare มีรายได้เป็น ๐ อย่างนักการเมืองหายไป ๔-๕ ปีไม่ได้มีเงินเดือน แล้วไปบอกว่า เป็นอาชีพนักการเมืองเขาก็มีการคุยกัน แล้วก็เห็นด้วยกับท่านปรกรณ์ว่าถ้าหากเราใช้ระบบภาษีมาเป็นตัวตรวจสอบตรงนี้นั้นมันก็จะเป็นการกระตุ้นกลับไปให้ทางกรมสรรพากรนั้นไปสร้างระบบหรือไปวางระเบียบกฎเกณฑ์อะไรที่มันดีมากกว่านั้น เพราะว่าทุกวันนี้ผมเคยตั้งคำถามกันใน สพข. ว่าในอดีตที่ผ่านมาเรายังเคยมีกลไกในการประกาศรายชื่อ ๑ ถึง ๕๐ ๑ ถึง ๑๐๐ คนที่เสียภาษีอันดับต้น ๆ ของประเทศ จู๋ ๆ เรื่องนี้นั้นหายไป ก็ไปทราบจากทางสรรพากรว่ามันเป็นเรื่องของกฎหมายที่เขาไม่สามารถเปิดเผยในรายละเอียดตรงนี้ให้กับสาธารณะได้ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้ประกาศต้องไปแก้กฎหมาย ผมก็เลยมองว่ายังเห็นความสำคัญของการแสดงภาษีย้อนหลังอยู่ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับพอดีท่านอาจารย์อมรไปแย้งผมพูดเสียแล้ว เพราะว่าเป็นความเห็นที่ตรงหมดเลย แต่ว่าผมอยากจะพูดนิดหนึ่งว่าอย่างน้อยที่สุดการแสดงภาษีเงินได้ย้อนหลังเป็นตัวกระตุ้นให้คนที่เขาจะนำไปสู่มาเล่นการเมืองแสดงว่าเขาได้ทำหน้าที่เสียภาษีตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายแล้วในฐานะพลเมืองที่ดีนะครับ ทำให้เขารู้สึกว่าเขาได้ declare ตัวเองว่าเขาเป็นคนที่ทำตามกฎหมายอย่างถูกต้อง เป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ต้องจ่ายภาษีให้รัฐบาล แล้วก็อย่างที่ท่านอาจารย์อมรพูด ผมเขียนมาก่อนนะ บอกว่าอาจไม่จำเป็นจะต้องแสดงทรัพย์สินหนี้สินในขั้นแรกนี้ แต่ว่าภาษีเงินได้ย้อนหลังจำเป็น อย่างน้อยที่สุดถ้าไม่มีเงินได้ก็ไม่ต้องแสดง แต่ว่าถ้ามีภาษีเงินได้ย้อนหลังก็ยิ่งดี ก็แสดงไป ผมว่าถ้าไม่ได้เก็บใบสลิปเล็ก ๆ ก็สามารถที่จะไปขอที่กรมสรรพากรได้ ผมว่าไม่ได้มีปัญหา ถ้าเขามีความประสงค์จะมาเล่นการเมืองเขาต้องยอมทำสิ่งเหล่านี้เพื่อแสดง declare ตัวเองว่าเขาบริสุทธิ์ แล้วก็ฐานะที่เป็นพลเมืองที่ดีนะครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธานครับ คือฟังดูเหมือนเรื่องรายการทรัพย์สินและหนี้สินอาจจะเป็นประเด็นที่ค่อนข้างหนักหนาอยู่เหมือนกันสำหรับในการที่จะไปใช้กำหนดให้ต้องเปิดเผยในขณะที่มีการรับสมัครเลือกตั้ง ที่นี้ถ้าสมมุติแทนที่จะเป็นรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่เป็นรายการรายได้ย้อนหลังกลับไป ๓ ปีพร้อมกับการเสียภาษี ตรงส่วนนี้มันพอช่วยได้ไหมครับ เพราะว่าจริง ๆ เวลาที่เราพูดถึงเรื่องการเสียภาษีนั่น ตามกฎหมายนั้นคือถ้ามีเงินได้ ถ้าเป็นเงินเดือนนะครับ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปจะต้องยื่นรายการแม้ไม่มีภาษีจะต้องเสีย ถ้าเป็นเงินได้อื่น ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปต้องยื่นรายการแม้ไม่มีเงินได้ต้องเสีย เพราะฉะนั้นตรงส่วนนี้ก็เป็นอย่างงี้ที่อาจจะลองพิจารณาดูนะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานคือในส่วน ส.ว. ผมไม่ได้คิดแล้วครับ เพราะว่าสำหรับ ส.ว. เราจะให้ทุกภาคส่วนมาสมัครนี่นะครับ ในส่วน ส.ว. ที่จะทำตามนี้มันค่อนข้างยาก ผมกำลังนึกไปถึงเรื่อง ส.ส. แต่ที่นี้ถ้า ส.ส. มี ส.ว. ก็ต้องมีนะครับ คือถ้าหากว่าจะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินมันต้องใช้เวลาให้เขาเขียนนะ มันไม่ใช่ที่จะทำวันนี้เสร็จอาทิตย์หนึ่งกว่าจะเสร็จ แค่ update สมุดก็วิ่งกันเกือบอาทิตย์แล้วนะครับ update เสร็จแล้วต้องมานั่งคิดแล้วคิดอีกว่าเรามีครบถ้วนดีหรือเปล่า แต่ถ้าหากว่าจะเอาเฉพาะใบเสียภาษี คือรายการเสียภาษีตอนนี้มันยื่นใน internet มัน print ได้ออกมาหมดนะครับ แต่ที่นี้ชาวบ้านจะทำอย่างไรต้องไปขอสรรพากรรับรอง คือถ้าเป็นตัวแบบฟอร์มเลยยุ่งเลยนะครับ ถ้าใบสลิปเขาอาจจะเก็บอยู่แต่ถ้ายื่นเฉพาะในเบื้องต้นสำหรับการรับสมัคร เบื้องต้นแค่แสดงหลักฐานการเสียภาษีผมว่าโอเค ส่วนพอได้เสร็จแล้วก็เข้ม ป.ป.ช. เข้มว่าอย่างนี้คุณต้อง ๓ ปีแล้ว อย่างนี้ผมว่าพอได้ แต่ว่าถ้าเบื้องต้นเอาละเอียดแสดงบัญชีทรัพย์สิน ผมว่าสำหรับ ส.ว. เลิกคิดเลยไม่มีใครยื่นนะครับ ขาวนาเดินมาพอเห็นบอกกลับบ้านดีกว่า

ประธาน : ขาวนาแกละมาเพราะแกละไม่มีทรัพย์สินให้ declare ถ้าแกละจะไม่มา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าบอกว่าให้เขียนเป็นรายการผมว่ากลับบ้านเลย

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตอีกนิดนะครับ ท่านอาจารย์ครับ มีประสบการณ์ครับ ใบเสียภาษีถ้าหายไปแล้วขอไม่ใช่่ง่าย ๆ นะครับ มายื่นที่นี้ผมเคยแล้วมาขอที่กระทรวงการคลังมายื่นเข้าคิวลำบากอยู่เหมือนกันนะครับ แต่ใครเก็บไว้ก็ดีครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ตกลงถ้าจะเพิ่มเอาใจแพนคลับนะ โหน ๗ ก็เรียกร้องกันเยอะ ก็เอาแต่เฉพาะเสียภาษี แล้วก็เขียนให้ชัดว่าถ้าเสียภาษีก็น้องเอามาขึ้น ถ้าไม่ได้เสียภาษีก็น้องหลักฐาน เพราะว่าคนทุกคนมันต้องยื่น ภ.ง.ด. ๙ ถึงรายได้ไม่ครบก็ต้องยื่น ภ.ง.ด. ๙

นายอัชพร จารุจินดา : คือจริง ๆ ตามกฎหมายเขียนอย่างนั้นนะครับ แต่ว่าในทางปฏิบัติหรือทางเป็นจริงคนไม่ยื่น ยกเว้นเขาไม่ไปยื่นเลย และหลักฐานพวกนี้จะไม่ มี แม้กระทั่งหลักฐานเสียภาษี ๓ ปี ผมก็ไม่มี

ประธาน : เอาปีเดียวก่อนแล้วกัน อย่าเพิ่งเอา ๓ ปี ผมมี ผมเก็บไว้หมดทุกปี ผมเก็บไว้แล้วผมไม่ทิ้ง เพราะว่าเวลาเรายื่นบัญชีทรัพย์สินใหม่ ออกไปแล้วอีกปีต้องยื่นอีกที แล้วก็รู้ว่าอายุว่ากว่าเขาจะมาตรวจเมื่อไร เราถึงต้องเก็บเอาไว้ ผมถึงปฏิญาณเลยบอกว่าตั้งแต่พ้นคราวที่แล้วบอกจะไม่ยอมเป็นตำแหน่งอะไรที่ต้องมาเช็คบัญชีอีกแล้ว รำคาญเป็นที่สุด

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : จริง ๆ ผมคิดว่าถ้าจะทำคือ ๓ ปี แต่ว่าบทเฉพาะกาล นั้นให้เริ่มจาก ๑ ๒ ๓ คือหมายความว่าคือในรอบแรกคืออย่างไรจากนี้ไปจนกระทั่งเลือกตั้งเขามีโอกาสที่ต้องไปยื่นแน่ ๆ ในเดือนมีนาคมปีหน้า เพราะฉะนั้นใบนั้นใบเดียวอันนี้ควรจะต้องมีเสร็จแล้วต่อไปนั้นถ้ารอบถัด ๆ ไป ก็ ๓ ปีผมว่าพอรู้จักกาเขาน่าจะ follow ทำตาม concept พวกนี้

นายอัชพร จารุจินดา : เพราะว่าต้องตัดสินใจ ๓ ปีล่วงหน้าถึงจะลงสมัครตัดสินใจปีเดียวไม่ได้ มันจะกลายเป็นอย่างนั้นนะอาจารย์

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือตัวใบหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้หลักก็ควรจะต้องเก็บไว้ นะครับ เพราะมันเป็นหลักฐาน

นายอัชพร จารุจินดา : คืออย่างที่เรียนนะครับว่าใบภาษี โดยระบบภาษีในเมืองไทยในขณะนี้มันไม่ได้แสดงอะไร มันแสดงว่าคุณมีรายได้ประจำเท่าไร แม้กระทั่งค้าขายคุณก็ไม่ว่าว่าคุณมีรายได้เท่าไร จนกว่าสรรพากรจะไปชี้บอกว่าตกลงปีนี้เสียเท่านี้เท่านั้น ซึ่งมันก็ไม่ได้แสดงอะไรขึ้นมา ผมถึงว่ามันไม่มีสาระเพียงพอที่จะมาเอาเรื่องนี้ เพราะในทางปฏิบัติพอโทรไปแล้วคนที่พวกนี้เขาเลือกกันเองเขาไม่ได้ให้ราษฎรเลือก คนที่เลือกกันเองเขาก็ไม่ไปดูว่าคนเสียภาษีอย่างไร ๆ มันไม่ได้แสดงอะไรขึ้นมา นะครับ ผมถึงได้ว่ามันกำหนดแล้วก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือท่านอัชพรพูดนี้คือระบบความล้มเหลวของราชการไทย เราควรจะเข้ระบบใหม่ นะครับ ที่พูดมาทั้งหมดคือว่าความล้มเหลวทั้งหมดเลย แล้วก็ไม่น่าจะเอา

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ความล้มเหลวนี้เป็นตัวตั้ง แล้วก็ดำเนินนโยบายนี้ต่อไป เราควรจะทำเสียใหม่ให้มันถูกต้อง
เซ็ระบบใหม่เลยครับในรัฐธรรมนูญใหม่ของเรา ท่านประธานท่านนำอยู่แล้ว นำธงอยู่แล้ว เราเอา
ตามเลยครับ

นายฉัตรชัย เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ ตัวใบภาษีมันอาจจะไม่ได้สะท้อนอะไรอย่างที่ท่าน
อาจารย์ว่า แต่ประเด็นหลักนั้นการยื่นรายการภาษีมันเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ด้อยอย่างหนึ่ง คือถ้า
ตัวคนสมัครเขายังไม่สนใจหรือไม่ละเลยสิ่งที่มีมันเป็นพื้นฐานโอกาสในการที่เขาไปทำอะไรต่อมิอะไร
ที่มันไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อไป หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมันก็จะมี คือมันก็จะเป็น indication
อะไรบางอย่างที่แสดงให้เห็นตรงส่วนนั้นครับ

เลขานุการ : ตกลงฝ่ายเลขานุการรับ

ประธาน : ยุติหรือยัง จะเอายุติเบื้องต้นก่อนได้ไหมว่าเรายังไม่เอาเรื่องการแจ้ง
บัญชีทรัพย์สินในขั้นที่สมัครรับเลือกตั้ง ก็เหลือแต่ยื่นใบภาษี ก็แฟนคลับเขาเรียกร้องกัน ประชาชน
เขาก็โหวตมาแล้ว อย่างอื่นเราตามใจไม่ได้ เราก็ตามใจเรื่องนี้สักหน่อย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เรื่องปริญญาตรีผมก็ยอมนะครับ

ประธาน : ก็เอาสักปีหนึ่ง คือมันก็อาจจะได้ประโยชน์อย่างที่อาจารย์จู้รีว่า แต่ว่า
มันอาจจะต้องไปเขียนอะไรสักอย่างหนึ่งว่าให้ กกต. ทำรายการแจ้งให้ผู้สมัครด้วยกันทราบ คือไม่
เปิดเผยก็ไม่เป็นไร หรือจะเปิดเผยก็สุดแต่ แต่ว่าต้องเขียน ต้องเขียนในกฎหมาย เพราะมีเช่นนั้น
ใครเอาหลักฐานการเสียภาษีก็ไปเปิดเผยมันจะผิดกฎหมายประมวลรัษฎากร ตรงนี้มาตรานี้ก็
ต้องมี มันต้องไปเขียนรวมอยู่ในตรงที่ว่าหลักเกณฑ์วิธีการในการเลือกตั้ง รวมทั้งหลักฐาน
ประกอบการสมัคร ซึ่งอย่างน้อยต้องมีใบเสียภาษีของปีที่ผ่านมา ๑ ปีนะครับ เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : นิดเดียวครับ พอตีผมไม่ได้ทำเรื่องภาษีเองก็เลยไม่รู้
เพราะภรรยาเป็นคนทำ อยากรู้เท่านั้นเองครับว่า สมมุติถ้าอย่างสามีภรรยาถ้าคนหนึ่งเป็นคนยื่น
อีกคนหนึ่งไม่ต้องยื่นหรือเปล่าครับ

ประธาน : ยื่นรวมกัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ยื่นรวมกันใช้ไหมครับ เพราะฉะนั้นเวลาที่ยื่นก็คือของ
ตัวเองหรือว่าคู่สมรสอย่างนี้ใช้ไหมครับ

ประธาน : ใช่ครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ แยกยื่นก็ได้ ยื่นรวมก็ได้ เขามีให้เลือก
ประธาน : แต่ว่าเขามักจะบอกอย่างนี้ว่าไม่ว่าจะแยกยื่นหรือแยกรวมจะต้องเสีย
ภาษีเท่ากันเสมอ แต่ในทางความเป็นจริงพอคนไปแยก ไปยื่นรวมภาษีเงินรายได้มันจะไปรวมกัน
แล้วบางทีมันไม่ไปตกอยู่ใน pocket อัตรามันสูงขึ้นจะเสียภาษีแพงขึ้น แต่แยกยื่นมันต่างคน
ต่างมีอัตราที่เท่ากัน แล้วก็เขาก็ไปฟ้อง รู้สึกจะไปฟ้องศาลอะไรสักแห่ง ศาลรัฐธรรมนูญใช้ใหม่ว่า
ทำให้ไม่เป็นธรรม แล้วก็ศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าอย่างนี้ทำให้ทำลายครอบครัวและไม่เป็นธรรม
ต้องให้เท่ากัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ที่เรียนถามเพราะว่าที่จะเขียนในกฎหมายลูกเราเอา
เฉพาะตัวเองหรือว่าต้องคุ้มครองด้วยครับ ถ้าเกิดเขาแยกกันนะครับ

ประธาน : ถ้าเขาแยกกันนอนหรือแยกแบบหย่า

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : แยกกันยื่นนะครับ เราควรจะต้องเอาเฉพาะของเขา

ประธาน : เอาของเจ้าตัวลี

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เอาของเจ้าตัวคนเดียว

ประธาน : โอเค ให้ฝ่ายเลขาไปเขียนลงในทั้ง ส.ส. และ ส.ว. มาตรา ๑๑๑ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๑ ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๙ พร้อมทั้งบัญชี
รายการทรัพย์สินและหนี้สิน และรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังของบุคคลดังกล่าวให้ประชาชน
ทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
จัดให้ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและผู้ยินยอมให้เสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้ง เลือกกันเองให้เหลือ
กลุ่มละสิบห้าคน เรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับ เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ผู้สมัครเข้ารับ
การเลือกตั้งและผู้ยินยอมให้เสนอชื่อเข้ารับการเลือกตั้งแต่ละคนมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน
และจะลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มที่ตนเองสมัครหรือได้รับการเสนอชื่อมิได้

ผู้ได้รับเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนมากที่สุดสิบห้าอันดับแรกในแต่ละด้าน เป็นผู้ได้รับ
เลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในด้านนั้น ๆ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเท่ากันหลายคน ให้ใช้วิธีจับสลาก
เรียงลำดับ ส่วนที่เหลืออีกห้าคนให้ขึ้นบัญชีไว้เรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศรายชื่อ บัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และรายการเสียภาษีเงินได้ย้อนหลังตามวรรคหนึ่ง การเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้งตามวรรคสอง และการขึ้นบัญชีตามวรรคสามให้ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ประธาน : อันนี้เราเอาไปเขียนในกฎหมายเลือกตั้ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ เราจะใช้คำว่า จับสลาก หรือครับ เราไม่ใช้คัดกรอง หรือครับ

ประธาน : อันนี้ตัดออกเลย เพราะจะไปเขียนไว้ในกฎหมาย คือวิธีร่างก่อน ๆ มาเขาจะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งมันทำให้ตายตัว เวลาเกิดอะไรแล้วมันเปลี่ยนแปลงยาก เพราะฉะนั้นเราเขียนแต่หลักไว้แล้วก็ไปเขียนในกฎหมายลูก แต่ว่าที่เราพูด ๆ กันฝ่ายเลขาต้องจดเอาไว้ให้ดี ๆ นะครับ เดี่ยวพอไปถึงตอนนั้นเรลื้ม มาตรา ๑๑๒ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๒ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง

สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภามีกำหนดคราวละหกปีนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินหนึ่งวาระมิได้

ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งสิ้นสุดสมาชิกภาพตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสมาชิกวุฒิสภาขึ้นใหม่

ประธาน : วรรคหนึ่งคงไม่มีปัญหาอะไร วรรคสองจะเอาก็ปี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทางคณะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างนิติบัญญัติเคยเสนอที่ประชุมมาเมื่ออาทิตย์ก่อนที่ว่าผลการสำรวจของนิด้าโพลที่เขาได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ส.ว. ว่าสมาชิกวุฒิสภาควรมีวาระการดำรงตำแหน่งนานเท่าไร ปรากฏว่าเห็นว่า ๔ ปี ๗๓.๘๔ เปอร์เซ็นต์ ๖ ปี ๑๐.๘๖ เปอร์เซ็นต์ ๖ ปีแต่ ๓ ปีแรกให้จับฉลากออกครั้งหนึ่ง ๖.๑๖ เปอร์เซ็นต์ คือในโพลปรากฏว่าเขาเห็นด้วยว่า ๔ ปี แล้วก็สภาผู้แทนราษฎรเลือกมาเลือกทางตรงก็ ๔ ปี ผมยังคิดว่าวาระนี้น่าจะเท่ากับสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ตรงกับตามโพล แล้วก็ในส่วนของการดำรงตำแหน่งว่าห้ามเกิน ๑ วาระนี่นะครับ ของ ส.ส. เขาไม่ได้ห้าม ผมก็คิดว่าวุฒิสภาก็น่าจะให้เขาเป็นได้ถ้าหากว่าเขามีความสามารถนะครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ปราชญ์ชาวบ้านทั้งหลาย หรือถ้าจะกำหนดก็ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันอะไรอย่างนี้นะครับ คิดว่า
ระยะเวลาน่าจะเหมือนกับ ส.ส. และถ้าให้เป็นวาระเดียวก็จะสั้นไป

ประธาน : เชิญครับ

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ดิฉันขอเสนอว่าถ้าไปเท่ากับ ส.ส. เกิด
เลือกตั้งใกล้ ๆ ระยะเวลาเดียวกันมันก็จะ vacuum หมายความว่ามันอยู่สุญญากาศนะคะ คือถ้าอยู่
๔ ปี เราอาจจะต้องลดลงมาเป็น ๕ ปีหรืออะไรของ ส.ว. นี้เพื่อจะให้รองรับอะไรสักอย่าง เพราะ
ไม่อย่างนั้นจะไม่มีใครดำเนินเรื่อง ไม่อย่างนั้นรัฐสภาก็โหวงเหวงเลย ไม่มีสภาสักอันดำเนินการ
ส่วนเรื่องวาระที่อยู่ได้ติดต่อกันครั้งเดียว ดิฉันคิดว่าก็ดีนะคะไม่ต้องไปสนใจเรื่องปราชญ์ชาวบ้าน
หรือผู้นั้น ยังมีคนอื่นอีกเยอะที่เขาให้ออกาสและเข้ามาเล่นบ้างในวุฒิสภาคะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดียวนะครับ ในเรื่องที่เป็นห่วงว่ามันจะเลือกซ้อนกัน
มันไม่ได้มีปัญหาอะไรนะครับ คือในทางปฏิบัติที่ผ่านมาก็จะเลือกจะเหลื่อมกันอยู่แล้วครับ ส.ส. กับ
ส.ว.

ประธาน : แต่ว่าวุฒิสภาจะไม่มีการยุบสภา ส.ส. จะไปก่อน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในวาระสามนี้วุฒิสภาก็จะอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
จนกว่าชุดใหม่จะเข้ามา ฉะนั้นจะไม่มีการขาดช่วง

ประธาน : แต่ก่อนนี่ที่เขากำหนดวุฒิสภาไว้ ๖ ปี แล้ว ๓ ปีแรกจับฉลากออกไป
ก่อนแล้วก็เลือกเข้าใหม่ คราวนี้ก็ทุกคนก็จะอยู่ ๖ ปี ตลอดเวลาจะมีสมาชิกวุฒิสภาอยู่อย่างน้อย
ครึ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นวุฒิสภาจึงไม่มีปัญหาเรื่องการเปิดสมัยประชุมหรือเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ แต่ถ้า
เมื่อไรเรากำหนดตายตัวอย่างนี้นะ ไม่ revolve มันจะเกิดปัญหาว่าแล้ววุฒิสภา ถ้าสภาผู้แทน
เขาเปิดเรียกประชุมครั้งแรกมาเป็นการประชุมสมัยสามัญ แต่วุฒิสภาจะมากันตอนไหนอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่ผ่านมานะครับ อย่างตอนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ของ
ส.ส. เขาจะมาก่อนจะเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ส่วนวุฒิสภาจะเลือกตั้งปีต่อมาครับ
เลือกตั้งกับสรรหาต้นปีต่อมา

ประธาน : แล้วบังเอิญว่าเมื่อเลือกตั้งมันอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสภาใหม่ครับ
เพราะสภาก็เพิ่งเปิด ก่อนที่เขาจะยึดอำนาจมันเริ่มใหม่ มันก็มีสภา มาถึงพวกนี้เดินเข้ามาในสภา
แล้วก็มานั่งนัดประชุมกัน แต่ถ้ามันเกิดในช่วงที่ผู้แทนราษฎรก็ยังไม่ได้ออก วุฒิสภาจะมาอย่างไร
เพราะมันจะเปิดสมัยประชุมเพื่อให้วุฒิสภาก็ไม่ได้ แล้วทีนี้ถ้าเราบอกว่าอยู่ไปจนกว่าจะมีสมาชิก

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

วุฒิสภาขึ้นใหม่ วุฒิสภามันก็จะมีขึ้นในวันที่ประกาศผลการเลือกตั้ง พอประกาศผลการเลือกตั้งถามว่าแล้วมันมาทำหน้าที่ได้ไหม ไม่ได้ เพราะสภามันไม่ได้เปิด ตรงนั้นก็จะเป็น vacuum เกิดปัญหาขึ้น คือตอนที่เขาทำปี ๒๕๕๐ เขาไม่ได้คิดตรงนี้ บังเอิญมันประจวบพอดีที่ไม่เกิดปัญหาตรงนั้น เพราะฉะนั้นถ้าเราทำตรงนี้เราต้องเริ่มคิดกลไกใหม่ว่าจะทำอะไรให้มา ไม่ต้องรอสมัยประชุมหรือเปล่า เพราะว่าในอีกที่หนึ่งเราจะไปเขียนใช้ใหม่ว่าในระหว่างปิดสมัยประชุมจะประชุมไม่ได้ เว้นแต่บางเรื่อง ทางแก้อาจจะต้องไปเขียนตรงนั้น ใส่เรื่องนี้เข้าไปทำให้ประชุมเพื่อวุฒิสภาจะได้เริ่มต้นเข้ารับหน้าที่ เพราะมันต้องสาบานตนเสียก่อนมันถึงจะเข้ารับหน้าที่ได้ และถ้าไม่มีที่ให้สาบานตนมันก็เลยไม่ได้เข้ารับหน้าที่จนแล้วจนวนรอด ก็จะทำหน้าที่ไม่ได้เกิดเป็นปัญหาขึ้นมาใหม่ เพราะนี่เราจะไม่หมุนแล้วใช้ใหม่ครับ จะให้ออกไปทีเดียว หรือจะเอา ๔ ปี หรือ ๕ ปี เชิญครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ด้วยวิธีคัดเลือกที่มันค่อนข้างสลับซับซ้อนกว่าจะเข้ามาได้ให้เขาอยู่นานหน่อยน่าจะดีกว่านะคะ ๕ ปี หรือ ๖ ปีก็ไม่เป็นไร แต่ถ้า ๖ ปีอาจจะให้ออกสลับเปลี่ยนได้ใหม่คะ ๔ ปีแล้วออกไปแล้วก็เข้ามาใหม่ครั้งหนึ่งจะไรทำนองนั้น แต่ว่าถ้าอยู่น้อยไปคนก็อาจจะไม่อยากสมัครเพราะว่ามันหลายขั้นตอน process มันยาวนาน

ประธาน : คือเดิมที่เขาให้สลับออกครั้งหนึ่งก็เพื่อให้มันเกิดประสบการณ์ด้วยมีพี่เลี้ยงในตัวเอง ไม่ใช่มาใหม่หมด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มันจะใส่ในบทเฉพาะกาลใหม่ครับว่าระยะนี้รัฐธรรมนูญปัจจุบันนี้อาจจะมีระยะที่น้อยหน่อย อาจจะ ๔ แล้วก็น้อย ๆ เพิ่มไปที่หลัง เราก็ดูก่อนว่าระบบนี้มัน work ใหม่ ระบบการเลือกตั้งทางอ้อมต่าง ๆ การได้มาเรามั่นสมประสงค์ที่เราต้องการ design ไว้หรือเปล่า แล้วก็ มีบทเฉพาะกาลเฉพาะระยะนี้นะครับ แล้วก็ถ้าระบบนี้ได้ผลเราก็อาจจะเพิ่มให้มากขึ้นก็ได้

ประธาน : ตอนนั้นเราไม่อยู่แล้ว ใครจะเป็นคนไปบอกว่ามันได้ผล ไม่ได้ต้องเอาให้ชัด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานคือคล้าย ๆ ว่าก็มีคนพูดเขาบอกว่า ส.ส. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงวาระ ๔ ปี แล้วเราบอกของเราเลือกตั้งทางอ้อมกลับมี ๖ ปี เวลาการอธิบายรู้สึกจะเป็นคุณอะไรเขาก็มาพูดอยู่สองสามที เขาก็มีเหตุผลแล้วมันก็ตรงกับโพลที่สำรวจ คือถ้ามันตรง ๔ ปี เหมือนกับ ส.ส. ก็มีเหตุผลแล้ว ก็เนื่องจากว่ามันสั้นอาจจะให้ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันอะไรอย่างนี้นะครับ หรือถ้าเกิดเขาทำงานได้ดีเขาจะอยู่ต่อกี่ ส.ส. เรายังไม่ห้ามเลย ทำไมจะมาห้ามวุฒิสมาชิกซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านอย่างนี้ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องห้าม ส.ส. เหมือนกัน ห้ามดำรงตำแหน่ง ๒ วาระติดต่อกัน หรือเป็นวาระเดียว

นายภัทร คำพิทักษ์ : กราบเรียนที่ประชุมครับ ผมมีประเด็นที่เราพิจารณาอยู่ อันสองอันก็คือว่าระยะเวลาของวุฒิสภา วุฒิสภาทำหน้าที่หนึ่งคือการคัดเลือกผู้บริหารองค์กรอิสระ ผมคิดว่าน่าจะคิด ๒ อันนี้เหลือม ๆ กันนะครับ สมมติว่าเราให้ ส.ว. ๔ ปี เป็นไปได้ว่า ส.ว. บางชุดอาจจะไม่ได้เลือกองค์กรอิสระซึ่งมีอายุ ๙ ปีเลย องค์กรใดองค์กรหนึ่งไม่ได้เลือกเลย ทีนี้ผมว่าใจผมนะครับ ผมรู้สึกว่าอันนี้มันระบบใหม่ ผมก็ยังไม่แน่ใจว่ามันจะ work หรือเปล่า ในขณะที่เดียวกันองค์กรอิสระบางองค์กรผมก็รู้สึกว่ายาวนานมากเกินไป ๙ ปี ผมตั้งใจว่าจะไปขอทบทวนตอนจะไปที่โน่นนะครับ ผมว่า ๙ ปี มันก็นานมาก

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : ไม่ยาก เพราะ ป.ป.ช. เขาเสนอมาแล้วขอให้ลดเหลือ ๖ ปี

นายภัทร คำพิทักษ์ : อะไรอย่างนี้ คือผมคิดว่าถ้าอันนั้น ๖ ปี แล้วอันนี้ ๔ ปี หรือ ๕ ปี สมเหตุสมผลนะครับ แต่ถ้าอันนี้ ๔ ปี แล้วอันนั้น ๙ ปี ผมว่าไม่สมเหตุสมผล

ประธาน : จะกระทบก็เหลือแต่ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มีใครเสนอมา ต้องให้อาจารย์สุพจน์เป็นคนเสนอ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมเรียนความเห็นว่าน่าจะกำหนดอายุวาระของ ส.ว. ๕ ปี จะได้เป็นตัวไม้ให้สภามั่นวาง เพราะว่าถ้าเราเลือกตั้งตามปกติ โดยเฉพาะเริ่มจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้ใหม่ครับ ส.ว. เลือกกันเองมาไม่นานหลังจากมี ส.ส. ดังนั้นพอ ส.ส. ครบวาระ ๔ ปี เขาเลือกกันใหม่ในช่วงนั้นก็เลยไม่ปลดคนที่อยู่ในสภา ก็จะมี ส.ว. นั่งอยู่ น่าจะเป็นอย่างนี้ครับ แต่อยู่วาระเดียว

ประธาน : คือถ้าเอา ๕ ปี แล้วก็เป็นการหารกันระหว่าง ๖ ปี กับ ๔ ปี แล้วก็เอาวาระเดียว เพื่อเปลี่ยนคนอื่นบ้าง ถามว่าแล้วทำไมถึงจะเอาวาระเดียว

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : โลกมันเปลี่ยนแปลงเยอะ ความหลากหลายมันเยอะ เราก็ต้องการคน fresh เข้ามาครับ เปลี่ยนกันบ้างครับ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะอันตรายอีก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาต แล้ว ส.ส. ละ ส.ส. ก็ควรจะเหมือนกัน

ประธาน : ส.ส. เขาอาศัยพรรคการเมือง เนื่องจากประชาชนไปเลือกทุก ๔ ปี ก็ไป recall กับประชาชนทุก ๔ ปี วุฒิสภาของอเมริกาเท่าไร ๖ ปี ๖ ปีแล้วเขาเลือกทุก ๒ ปี เขา revolve ๒ ปีที่เขาก็เลือก ๑ ใน ๓ วุฒิสภาเขาจะต่อเนื่อง ไม่มีพิธีเปิดสมัยประชุม ไม่เหมือนอังกฤษ แต่ ส.ส. เขาก็เลือกพร้อมกันหมดใช้ใหม่ พอครบปีก็เลือกพร้อมกันหมดที่อเมริกา ส.ส. ไปหมดพร้อมกันนะ ส.ส. อเมริกา ส.ว. ที่มันไป ๑ ใน ๓ แต่ ส.ส. มันอันเดียว ตกลงเอาอย่างไรจะเอา ๔ ปี หรือ ๕ ปีดี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมยังคิดว่า ๔ ปี แล้วก็ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน ใครทำความดีเขาก็เลือกกลับมาได้อีกครั้งหนึ่ง

ประธาน : เอาอย่างไรดี

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาต ผมเห็นว่า ๕ ปี วาระเดียว ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ พอตีผมนั่งคิดตามว่าเหตุผลของการให้เป็นมากกว่า ๔ ปี เป็น ๕ ปีก็เพื่อให้สภาว่างใช้ใหม่ครับ ถ้ามันเป็น ๔ ปีแล้วสภามันว่างใหม่ครับ

ประธาน : ก็ไปพร้อมกัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : คือถ้ามันไปพร้อมกันมันก็เป็นปัญหาแบบหนึ่งใช้ใหม่ครับ คือถ้าจะแก้ปัญหาก็คือมันก็ต้องมากกว่า ๔ ปี ถ้ามากกว่า ๔ ปี ก็ ๕ ปี คือถ้าใช้เหตุผลที่ว่าเมื่อครุ่นที่อาจารย์ชาติชายว่าเป็นเหตุผลที่ว่าต้องการที่จะให้มีคนหน้าใหม่ได้เข้ามาทำงาน ถ้าใช้เหตุผลนั้นก็จะต้องวาระเดียวแล้วก็ ๕ ปี ถ้าใช้เหตุผลนะครับ แต่ว่าก็ยังนึกเหตุผลอื่นไม่ออกเหมือนกันครับ คือถ้าใช้เหตุผลแบบนี้ก็คือต้อง ๕ ปี แล้วก็ ๑ วาระ แต่ถ้าใช้อีก reasoning หนึ่งแบบท่านประพันธ์ว่าก็คือ reasoning ที่ว่าถ้าเขาทำได้แล้วก็มาสมัครอีกครั้งหนึ่ง บางครั้งเราก็จะได้คนที่ มี experience มาช่วย คือระบบของเราที่เราออกแบบไว้มันไม่แน่นอนครับว่าเขาจะมาสมัครใหม่แล้วเขาจะได้ เพราะว่ามันมีระบบคัดกรองค่อนข้างเยอะมากเลย ผมเองก็ไม่ mind นะครับถ้าจะให้ เป็น ๒ วาระผมก็ไม่ mind แต่ว่า ๕ ปี น่าจะต้องเป็น ๕ ปี เพื่อให้สภาว่าง แล้วก็สำหรับจะอยู่เกิน ๑ วาระคนมันไม่ได้เยอะเท่าไร มีคนมาแข่ง ๆ กันมาก ๆ ก็น่าจะดีนะครับ เพราะว่าเราอยากให้เห็นมาแข่งกันมาทำหน้าที่ เขากลับมาแข่งอีกทีหนึ่งก็โอเค มันไม่เหมือน ส.ส. ส.ส. นึกกลับมาแข่งผมว่าโอกาสที่จะได้จะต่างกับ ส.ว. ส.ว. มันเลือกกันเองเลือกไขว้ที่ผมว่า มันลำบากมากกว่าไปหาเสียงนะเพราะไม่รู้จะไปหากับใคร ก็ยังคิดว่า ๕ ปี หรือว่าเกิน ๔ ปี ผมเห็นด้วย แต่ว่า ๑ วาระหรือ ๒ วาระ ถ้าจะเป็น ๑ ผมก็ไม่ว่าอะไร ๒ ก็ไม่ว่าอะไรครับ

นายฐิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาต จริง ๆ ไม่ว่า ๔ ปี ๕ ปี ๖ ปี โอกาสในการซ้อนมันจะเกิดขึ้น อย่าง ๕ ปีทุก ๒๐ ปีจะซ้อน ๑ ครั้ง ๖ ปีซ้อน ๓ ครั้ง ๑๒ ปีซ้อน ๑ ครั้ง ๔ ปีซ้อนทุกปี ประเด็นผมมีความรู้สึกที่เราทำไมจำกัดวาระเดียว คือตรงนี้ผมคิดว่าเราน่าจะดีเบตตรงนี้มากกว่าว่าที่จำกัดวาระเดียวเป็นเพราะว่าไม่อยากให้เขารากงอกหรือไม่อยากจะทำอะไรแล้วแต่ ซึ่งผมเข้าใจว่าแต่เดิมที่เราจำกัดวาระเดียวเนื่องจากอำนาจของ ส.ว. มันจะค่อนข้างเยอะ และสิ่งที่เรากังวลนั้นก็คือว่าอาจจะไปผูกอะไรกับฝ่ายการเมืองในภาค ส.ส. ส.ส. มีการส่งอะไรขึ้นไปข้างบนบีบความผูกพันกันแล้วมันอาจจะให้ favor อะไร คือถ้าเราคิดว่าตรงนั้นเป็นเหตุผลหลักในการที่จะให้มีวาระเดียว แล้วถ้าเราคิดว่าปัจจุบันเราถอดเรื่องประเด็นถอดถอนออกไปซึ่งถือว่าเป็นประเด็นสำคัญและเป็นตัวที่ทำให้ขบวนการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญหลาย ๆ อย่างออกไปนั้น คือถ้าถอดตรงนี้ไป

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ผมว่า ๒ วาระก็ไม่ใช่ไร แล้วก็ในส่วนของการที่จะ ๔ ปี เป็น ๒ วาระ หรือ ๖ ปี ช่วงวาระเดียว คือ ๖ ปีในแง่ของความที่มันเป็นกำลังระหว่าง ๒ วาระ ๔ ปี ๒ วาระนั้นมันก็มีประเด็นนี้ได้อยู่บ้าง สำหรับผมผมอาจจะไม่มีข้อขัดข้องถ้าเป็น ๔ ปี ๒ วาระ แต่ถ้าวาระเดียวผม refer ในการที่เป็น ๖ ปีมากกว่า คือให้เขาอยู่ยาวเพื่อที่จะทำงานอะไรต่อมิอะไรหลาย ๆ อย่างที่มันพอจะทำได้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือสมาชิกวุฒิสภาจะอยู่ต่อเนืองนะครับ มันจะไม่ไปพร้อมกับ ส.ส. ในตอนปี ๒๕๕๐ เขาจะเลือกวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ เลือก ส.ส. พอได้ ส.ส. แล้วเปิดประชุมสภาสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีบทเฉพาะกาลให้ทำหน้าที่วุฒิสภา เขาก็จะประชุมเปิดสภา แล้ววุฒิสมาชิกก็จะมี การเลือกตั้งผมเข้าใจว่าจะเป็นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ก็เลือกตั้งจากจังหวัดละ ๑ คน แล้วก็สรรหา ก็ดำเนินการมาอย่างนี้ วุฒิสภา จะไม่มีการขาดช่วง ในครั้งนี้ก็เช่นเดียวกันผมก็คิดว่าคงทำนองคล้าย ๆ กันก็จะไม่มีการขาดช่วง

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ดิฉันเห็นว่าวาระเดียวจะเหมาะสม เพราะว่าเหตุผลของการที่เราได้เขามาจากกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม พอเขามาอยู่ในสภาเขาก็ห่างไกลจากงานที่เขาทำกับความเชี่ยวชาญที่มี หลังจากสัก ๕ ปี ๖ ปีแล้ว ๕ ปี ๖ ปีดิฉันไม่ได้ตั้งใจแต่คิดว่าวาระเดียวพอ เพราะมันจะมีคนรุ่นใหม่ ๆ ที่มีความใกล้ชิดกับปัญหาก็มีมุมมองที่เกี่ยวกับ area ต่าง ๆ ที่ทำอยู่ที่ชัดเจนมาก จะได้เปิดโอกาสให้คนอื่นได้เข้ามาทำบ้าง เราต้องการให้เปิดกว้าง ให้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมาสะท้อนความคิดเห็นต่าง ๆ มันไม่ควรจะไปกระจุกตัวอยู่ ๒๐๐ คน ที่เลือกมาแล้ว ถ้าทำหน้าที่ ๑ ครั้งแล้วผ่านไป มีคนรุ่นใหม่เข้ามาน่าจะดีค่ะ เป็นการเปิด คือบทบาทหน้าที่ไม่เหมือนกับ ส.ส. ส.ส. เขาจะเลือกซ้ำจะอะไรดิฉันว่ามันก็โอเคถ้าพรรคการเมืองสนับสนุนเขาแล้วประชาชนจะเอาเขา แต่ว่าในตำแหน่งอันนี้มันไม่ได้เลือกโดยประชาชนโดยตรง เลือกกันเองในกลุ่มก็น่าจะเปิดโอกาสให้คนในกลุ่มเดียวกันมีโอกาส คนรุ่นใหม่ ๆ มีโอกาสเข้ามา ยิ่งนึกถึงวันนั้นที่อุบลมีคนหนึ่งเสนอว่าอย่างไรก็ตามต้องมีข้อห้ามได้ไหมไม่ให้คนอายุเกิน ๖๐ ลงสมัครเป็น ส.ส. เขาบอกว่ากฎหมายที่จะออกให้กับคนรุ่นอย่างเขาที่จะใช้กับรุ่นเขา คนแก่แล้วจะมารู้อะไรว่าเขาต้องการอะไร เขาบอกว่าน่าจะมีข้อห้าม เขาบอกว่าถ้าเกิน ๖๐ อย่าเอาได้ไหม เขาว่าอย่างนั้น

ประธาน : ก็อย่าไปเลือกเขาสี

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือวุฒิสมาชิกที่เราออกแบบเป็น ส.ว. เลือกตั้งทางอ้อม ส.ส. เขาเลือกตั้งทางตรงอยู่ ๔ ปี เราเลือกตั้งทางอ้อมอยู่ ๖ ปี เวลาเราอธิบายเป็นเหตุเป็นผลเวลา เขาแย้งกลับมาเราก็อธิบายความชัดเจนนี่นะครับ ถ้าพูดก็พูดนี่นะครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : คุณประพันธ์คะวาระเดียวเอง ไม่ใช่ ๒ วาระ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ใช่สิครับ เหตุผลอะไรที่ว่า ๖ ปี ในเมื่อคุณเลือกตั้ง ทางอ้อม เขาเลือกตั้งทางตรง

นายธิตีพันธ์ เชื้อบุญชัย : คือทางอ้อมแต่ถูกตัดสิทธิในการลงครั้งที่ ๒ ทางตรงไม่ ถูกตัดสิทธินะครับ แล้วก็ทางตรงก็ไม่จำกัด ๒ วาระด้วย ไปได้ตลอดอายุไขเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมว่านอกจากความสมเหตุสมผลในเรื่องที่เราคิดแล้วนะครับ อย่างหนึ่งที่เราน่าจะคิดด้วยก็คือการเมืองไทยมันจะเป็นอย่างไรในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้า ผมว่าอันนี้เราต้องไม่ลืม เพราะว่า ส.ว. จะเป็นกลไกอันหนึ่งที่จะทำให้มันเกิดดุลยภาพทางการเมืองหรือเปล่า ถ้าในใจผมผมรู้สึกอีก ๑๐ ปีข้างหน้ามันยังไม่น่าจะเรียบร้อยอะไรดีนัก ดูจากที่มันเป็นอยู่ในปัจจุบัน ผมว่ามันไม่เรียบร้อยในใจผมนะ มันอาจจะต้องใช้เวลาที่มีนักคิดหลายคนมากกว่านั้น คือถ้ามันอยู่บนสมมุติฐานแบบนี้ เมื่อครูนี่ยพยายามนั่งคิดให้รอบคอบก็ไม่แน่ใจต้องให้ท่านอาจารย์ช่วยคิด แต่ผมคิดว่าถ้าระหว่าง ๔ ปีกับ ๕ ปี ผมคิดว่า ๕ ปี มันยังเกิดสิ่งใหม่จากกระบวนการ ส.ว. ที่ว่านี่ ทดลองไปใช้ ๕ ปีนะ เราอย่าเพิ่งไปเปลี่ยนมันเร็วนัก ๖ ปีมันก็อาจจะนานเกินไป ผมว่า ๕ ปีเป็นตัวเลขที่เหมาะสม แล้วลองดูว่าพอมี ส.ว. ที่มันมีอายุสักขนาดนี้ดุลยภาพทางการเมืองมันจะพอไปได้ไหม แต่ผมว่าถ้า ๔ ปี มันจะแกว่งมากนี้ ในใจผมนะ คือระหว่าง ๔ ๕ ๖ ผมว่า ถ้าใช้ scenario ที่ไปข้างหน้าผมว่า ๕ ปีกำลังเหมาะ แต่ว่ามันควรจะเป็น ๒ วาระหรือเปล่า ต้องรบกวนท่านอาจารย์ลองช่วยพิจารณาเรื่องนี้ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : โอกาสที่จะเกิดสุญญากาศทางการเมืองมีอย่างน้อยแค่ไหน อันนี้เราต้องดูด้วยนะครับว่าถ้าสุญญากาศทางการเมืองโอกาสน้อยมากที่จะเกิด เพราะว่าการสรรหาเข้ามามันคนละเวลากัน เพราะฉะนั้นโอกาสที่สุญญากาศทางการเมืองก็น้อย ถ้าน้อยปีผมว่า ๔ ปี วาระเดียว เหตุผลทำไมวาระเดียว เพราะว่าคุณสมบัติของคนเข้ามาเป็น ส.ว. ที่เราเขียนอยู่นี่ อันแรกคือมีความทักษะ มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ต่าง ๆ ปราชญ์ชาวบ้านถ้าเราให้เขาอยู่นานเกินไป ๔ ปี ความรู้ความเชี่ยวชาญของเขามันก็เต็ม ๆ เขาไม่ได้ปรับปรุงอะไรเลย เพราะว่าเขาจะมาทำงานที่นี่ อย่างที่อาจารย์จรีว่า เพราะฉะนั้นเราต้องการไดนามิก ต้องการพลวัต

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ใหม่ ๆ เพื่อจะมาทำงานให้ดีขึ้น เทคโนโลยีวิชาการสมัยใหม่เราต้องการคนใหม่เข้ามา อาจจะไม่ใช้คนเดิมแล้วที่เขาจะมีแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนรุ่นเก่าที่จะออกไป เพราะฉะนั้นการที่เอา ๔ ปีวาระเดียวผมว่าอาจจะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า เพราะว่าเราจะต้องการสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาทดแทนสิ่งที่อาจจะคร่ำครึไปแล้ว แล้วก็มันไม่ทันกับพลวัตกับสิ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ วิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งเราต้องการ เพราะฉะนั้นผมว่าน่าจะเป็นการตรงกลางไม่มากไม่น้อยไป แล้วเราก็ได้สิ่งใหม่ ๆ เข้ามาทดแทนสิ่งเก่า ๆ ที่อาจจะเป็น deadwood ไปแล้วนะครับ

ประธาน : เพื่อให้เกิดความปรองดองเอาตรงกลางแล้วกันนะ ๕ ปีวาระเดียวคือจะได้สอดคล้องกับแผน แผนพัฒนา ๕ ปี แล้วก็เป็นอย่างใหม่ด้วย ๔ ปีก็เคยมีคนว่าเรา ๖ ปีก็เคยมีคนว่าเรา เราเอา ๕ ปี ตอนนี้นั้นจะมีอย่างนี้อย่างที่ต่อนำเป็นห่วง เราควรจะห้ามใหม่ว่าคนที่จะไปสมัคร ส.ส. ถ้าเคยเป็น ส.ว. ต้องพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี แล้วถ้าคนที่จะมาสมัคร ส.ว. ถ้าเคยเป็น ส.ส. ก็ต้องพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อว่าคนที่มาเป็น ส.ว. จะได้ไม่ต้องไปติดเบ็ดพรรคการเมือง เขาอ้อยเยื่อเสร็จแล้วคุณลง เดียวมาเป็นพวกผมนะ ผมให้ลงในพรรคผม มันเลยติดเบ็ดไปเลย แล้วก็ความเป็นกลางที่เราหวังก็จะได้ ไม่ได้ ถัดขาดไปเลย รออีก ๕ ปี ถ้าคุณรอได้ก็ไปก็ไม่ว่าอะไรกัน ขณะเดียวกัน ส.ส. ก็ต้องไม่มาข้องแวะกับ ส.ว. ๕ ปี ดีไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มีแล้วนี่ครับ

ประธาน : มีหรือยัง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รู้สึกมีแล้ว

ประธาน : มีหรือยัง ๑๐ ปีเลยหรือ เอาแค่ ๕ ปีแล้วกัน แค่ ๕ ปี เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : นึกต่อก็คือเขาก็จะวิ่งไปเล่นท้องถิ่น

ประธาน : ก็แล้วแต่เขา ตอนท้องถิ่นก็ค่อยไปว่ากัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : มันก็เลยกลายเป็นการเมืองระดับชาติกับการเมืองท้องถิ่นก็เลยไม่แยกกันเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ ก็จะไปลงท้องถิ่นก็ไม่ได้เพราะว่าในร่างมาตรา ๑๑๖ ถ้ายังไม่เกิน ๕ ปี จะเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้

ประธาน : ไปมาตรา ๑๑๓

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๓ เมื่อวาระของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงพระมหากษัตริย์
จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้อง
เลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่วาระของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง

ประธาน : เลือกตั้งไปแก้หมด

เลขานุการ : ฝ่ายเลขาฯรับไปแก้ครับ

ประธาน : ของเดิมเขาเลือกสมาชิกวุฒิสภาเขาตราพระราชกฤษฎีกาหรือเปล่า
ตอนสรรหาเขาไม่ต้องตราไม่ใช่หรือ นี่เราจะต้องตราใหม่ ตราก็ได้เหมือนกัน

นายอัคร จารุจินดา : กระบวนการมันต่างกับเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งมันวันเดียวกัน
ก็จบ แต่นี่มันจะมีหลายวัน ตราแล้วมันจะกำหนดวันคือวันไหน เพราะว่าจากอำเภอก็วันหนึ่ง
จังหวัดก็วันหนึ่ง มันตรามันจะกำหนดวันยาก ให้เป็นแค่ กกต. ประกาศกำหนด

ประธาน : เลย ส.ว. จะไม่ได้ยึดโยงกับพระมหากษัตริย์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ของเดิมต้องตราพระราชกฤษฎีกาเพราะมีเลือกตั้งอยู่
ส่วนหนึ่ง แต่นี่เราเลือกตั้งทางอ้อมหมด

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นตรงนี้ก็ต้องเปลี่ยน เราไม่มีเลือกตั้งทั่วไปใช่ไหม ๖๐ วันพอ
หรือเปล่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทำได้ครับ ๖๐ วัน ขออนุญาตนะครับ ในรัฐธรรมนูญปี
๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๘ วรรคสอง ถ้าเป็นกรณีสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมาจากการสรรหาสิ้นสุดลง
ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเริ่มการสรรหา มาตรา ๑๑๘

ประธาน : อันนี้เราเลือก เราไม่ได้สรรหา เอายึดโยงสถาบันพระมหากษัตริย์หน่อย
มาตรา ๑๑๔

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๙

(๕) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของ
จำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ตกคำว่า ทั้งหมดครับ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

(๖) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมโดยไม่ได้
รับอนุญาตจากประธานวุฒิสภา

(๗) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอ
การลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่น
ประมาท

(๘) ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาอย่างร้ายแรง

ประธาน : มันมีอยู่อันหนึ่งที่เป็นปัญหาอยู่คือว่า กกต. สิ่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
หรือศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้วมีการอุทธรณ์ ฎีกา แล้วพวกนี้ก็ถือว่าคดียังไม่ถึงที่สุดก็อยู่ต่อ
แล้วก็ยังเป็นปัญหา แล้วศาลมันมีคดีศาลฎีกาไปบอกว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งผม
คิดว่าน่าจะผิด เพราะศาลฎีกาวางหลักว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นมันใช้บังคับได้ เว้นแต่จะขอทุเลา
ฎีกาใหม่ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ประเด็นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งความจริงทาง
คณะกรรมการศึกษาโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติได้ประชุมไปแล้วคิดว่ากำลังจะเสนออยู่พอดี
คือทาง กกต. เขาก็เสนอมาลักษณะคล้าย ๆ แบบนี้ว่ามันเคยมีปัญหา คือมีผู้สมัครนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดจังหวัดหนึ่งถูกศาลอุทธรณ์ฟ้องดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับเรื่องคดีเลือกตั้ง แล้วก็
ศาลอุทธรณ์เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๕ ปี คดีไม่ถึงที่สุดครับ อยู่ศาลฎีกา คนนี้มาสมัครนายกองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด กกต. มีมติ ๔ : ๑ ท่านอภิชาติท่านก็ ๔ : ๑ ผมเป็นเสียงข้างน้อยเพราะผม
กระทรวงมหาดไทยเขาถือว่าการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะต้องเป็นคำพิพากษาถึงที่สุด เพราะว่า
คดีอาญาในข้อสันนิษฐานของรัฐธรรมนูญจะปฏิบัติต่อบุคคลในลักษณะเป็นผู้กระทำผิดโดยคดีไม่ถึง
ที่สุดไม่ได้ มันมีปัญหาเรื่องการตีความ ความเห็นมันยังซ้อนกันอยู่ ๒ อัน กำลังเสนอที่ประชุมว่า
ท่านจะเอาอย่างไร ถ้าเอาอย่างไรต้องเขียนให้ชัดไม่อย่างนั้นก็จะตีความกันอยู่อย่างนี้ เพราะว่า
ในมาตราที่เกี่ยวกับคุณสมบัติถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ในมาตรา ๑๐๐ ยกตัวอย่างนะครับ
ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเขียนแค่นี้ครับ

ประธาน : ไปเขียนในคุณสมบัติได้ใหม่ทั้ง ๒ กรณี ทั้ง ส.ว. และ ส.ส. ว่าอยู่ใน
ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะของ กกต. หรือโดยคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล ไม่ว่าจะคำสั่ง
หรือคำพิพากษาของศาลจะถึงที่สุดหรือไม่ก็ตาม เขียนชัดเลย คือระหว่างนั้นห้ามมาสมัคร
คุณอยากจะแสดงความบริสุทธิ์ไปแสดงกันมาเสียให้เสร็จแล้วค่อยมาสมัคร คาราคาชงอย่างนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

จรรยา ๘/๙

เราเสียหาย แก่แบบเดียวกับที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าที่ติดคุกต้องถึงที่สุดเสียก่อน แล้วตอนหลัง เขาก็เขียนแบบนี้ แม้จะมีการร้องโทษ ที่เขาแก้ไปจากที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ไปกำหนดตอน คุณสมบัติปั๊พวกนี้ก็จะขาด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ข้อที่เพิ่งหารือกันนี่น่าที่จะเขียนลง ไปสำหรับเป็นคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งในทุกระดับด้วยไหมครับ

ประธาน : ใช่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : จะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประธาน : ใส่เข้าไปด้วยนะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คุณสมบัติรัฐมนตรีจะโยงมา จะโยงกลับมา

ประธาน : เหลืออีก ๒ มาตรา เอาเสียเลย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๙/๑

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๕ ตัดออกได้ครับท่านประธาน

ประธาน : มาตรา ๑๑๖ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑๖ บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดมาแล้วยังไม่เกินห้าปี จะเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้

ประธาน : ทำไมเราไม่ไปใส่ไว้ในคุณสมบัติของรัฐมนตรี คือเราจะห้ามไม่ให้รัฐมนตรี แต่ตำแหน่งทางการเมืองห้ามด้วยหรือ แต่ ส.ส. ไม่ห้ามใช่ไหม กลัวเอาตำแหน่งการเมืองไปล่อ ป้อนกันเกินไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับแม้แต่ว่าเป็นตำแหน่งวุฒิสมาชิกก็ยังไม่เป็นรัฐมนตรีไม่ได้ถ้าไม่จบปริญญาตรี

ประธาน : ถ้าเขาจบ คือเราไม่ได้ห้ามคนจบปริญญาตรีก็เป็นได้ ไม่จบก็เป็นเชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ในคุณสมบัติของ ส.ส. เราเคยไปเขียนไว้แค่ ๒ ปีเอง อันนี้ต้องไปแก้ไขครับ เพราะว่าในมาตรา ๙๙ (๑๔) บอก เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วยังไม่เกินสองปี อันนี้คืออยู่ในมาตรา ๙๙ ของ ส.ส. นะครับ อันนั้น ๒ ปี

ประธาน : ๒ ปีก็พอแล้วกระมัง ใครก็ตามที่สัญญาไว้ว่า ๒ ปีจะตั้งให้ถึงเวลา มันลืมนไปแล้ว ถูกหลอกแล้วละ อันนั้นโง่เต็มที จบวุฒิสภา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อยากจะเรียนถามเพิ่มนิดหนึ่ง ในส่วนของวุฒิสภากรณีที่มีการกระทำให้การเลือกตั้งทางอ้อมของวุฒิสภาไม่สุจริตเที่ยงธรรมขั้นตอนกระบวนการจะไปอย่างไร คือในของเดิมเรื่องการสรรหาให้ กกต. ไปยื่นที่ศาลฎีกา อันนี้มันจะต้องอยู่ตรงไหนสักแห่งไหมครับในรัฐธรรมนูญ ผมกำลังค้นอยู่พอดี

ประธาน : มันไปเขียนไว้ในกฎหมายลูกก็ได้ แต่จะไปศาลฎีกาธรรมดา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันเขียนอยู่ตรงไหนในส่วนของ กกต. หรือเปล่า อยู่ใน กกต. ใช่ไหมครับ ในส่วนของ กกต. มันจะมีปัญหาเรื่องถ้อยคำนิดหนึ่งในร่างรัฐธรรมนูญ ผมดูที่เรายกร่าง พอดีผมค้นไม่ทัน คือมันมีปัญหานิดหนึ่ง คือกรณีที่ กกต. จะไปยื่นต่อศาลฎีกา จะต้องเป็นกรณีที่ กกต. เขาพิจารณาแล้วเห็นว่าการสรรหา ส.ว. เป็นไปไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันนี้เป็นถ้อยคำของ พ.ร.บ. เลือกตั้ง ส.ส. การได้มา ส.ว. มาตรา ๑๓๔ ซึ่งเขียน

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ชัดเจนว่า กกต. จะไปยื่นศาลฎีกาเฉพาะกรณีการสรรหาไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ว่าในตัวรัฐธรรมนูญเขียนเหมือนกับว่าถ้า กกต. สั่งปู้บต้องยื่น แม้กระทั่งยกคำร้องก็ยื่น มันทำให้เกิดปัญหาการตีความครับ ช่วยดูนิดหนึ่งแค่นั้นเอง

ประธาน : อันนี้มันยังกระพ่องกระแพรงอยู่นะครับ ในอาทิตย์นี้วันนี้องค์กรใช้ใหม่เราจะทำงานไปจนถึงวันศุกร์ใช้ใหม่ เราจะดูของอาจารย์ธิตีพันธ์ ส่วนที่เหลือเขาพิมพ์มาให้แล้วพิมพ์เพิ่มหน่อย ขอให้ทุกคนเอากลับไปดู แล้วอาทิตย์หน้าจะมีวันทำงานใช้ใหม่ อาทิตย์หน้าเราเอากลับมาว่าใครพบตรงไหนที่มันยังพ่องก็มาเติม มาบอกให้เลขาเติมนะครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับนิดเดียวครับ เรื่องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายถึง ส.ส. ด้วยหรือเปล่าครับ

ประธาน : ถ้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองหมายถึง ส.ส. ด้วย

นายอุดม รัฐอมฤต : เพราะฉะนั้นมันก็จะขัดกันเองระหว่างมาตรา ๙๙ ที่บอก ๒ ปีกับอันนี้ ๕ ปี อันนี้จะแก้เป็น ๒ ปีใช้ไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ๒ ปีมันไม่เกินระยะคะ ถ้าเอามาล่อกันมันคอยได้แป๊บ ๆ ๒ ปีผ่านไปรวดเร็ว

ประธาน : คือแปลว่าไอ้มันมันโง่แล้ว เพราะถ้ามีใครสัญญาว่าอีก ๒ ปีจะให้ถ้ามันรอถึง ๒ ปี เขาก็ไม่ตั้งมันเขาก็หลอกมันใช้

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่คนมีความหวังเยอะ

ประธาน : อันนั้นเกินแคง เกินจะไปช่วยเหลือมันได้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าเป็น ๓ ปีจะดีกว่าไหมคะ ๕ มันก็ยาวดิฉันเห็นด้วยเป็น ๓ ได้ไหมคะ ๓ มันไม่เป็น incentive เท่ากับ ๒ มัน ๒ โดนหลอกล่อได้

ประธาน : จริง ๆ คนโง่บอก ๓ ปีมันก็เชื่อ มันก็รอ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ถ้าเราลองคิดหลักมันสักหน่อยนะครับ คือถ้าจาก ส.ว. ไปเป็น ส.ส. หรือ ส.ส. ไปเป็น ส.ว. คืออยู่ฝ่ายนิติบัญญัติด้วยกัน ๒ ปีไม่กระไร แต่ถ้าข้ามฟากไปเป็นฝ่ายบริหาร จาก ส.ว. ไปเป็นรัฐมนตรีอย่างนี้นะครับ หรือไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างนี้ อันนี้เอาเป็น ๓ ปีได้ไหมครับ แล้วก็เขียนให้มันชัดไปเลย คือถ้าคุณถ่อข้ามฝ่ายมาคุณต้อง ๓ ถ้าคุณอยู่ฝั่งรั้วเดียวกันคุณก็ ๒ พอ มันก็จะได้เหมือนกับอันนี้หน่อยครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๙/๓

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประธาน : แต่อันนี้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมันรวมถึงนายกเทศมนตรีนะ
เดี่ยวนั้นจะถูกห้ามไปเลย ๕ ปีก็ดีแล้ว ๕ ปีไปเลย อาจารย์จรีจะได้นอนตาหลับ คืออยากให้ทุกคน
ช่วยไปอ่านร่างที่เขาแจก เพราะว่าจะได้ดูหลาย ๆ ตาว่ามันยังขาดอะไรอยู่บ้างจะได้มาพูดคุยกันเสีย
แล้วก็ในหลักการก่อนที่จะไปขอ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมกลับไป ๑๐๙ นิดหนึ่งได้ไหมครับ
พอดีเมื่อสักครู่นี้เข้ามาไม่ทัน มาตรา ๑๐๙ (๔) ตรงคุณสมบัติ มาตรา ๑๐๙ มีความรู้
ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ที่นี้ผมสังเกตเห็นว่าตอนที่เราไปทำอยู่ในเรื่องบัญชี ๒๐ สาขา
ท่านอาจารย์ใช้ ๔ คำ คือความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และการทำงานหรืออะไรสักอย่าง
ที่ท่านอาจารย์ใช้อีกคำหนึ่งครับ

เลขานุการ : เดี่ยวผมรับไปแก้ครับ พอได้แล้วต้องปรับให้รับทั้งหมด

นายภัทร คำพิทักษ์ : โอเคครับ

ประธาน : วันนี้เลยเวลาแล้วนะครับ โอเคพุงนี้ค่อยทำต่อ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๒๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข